

Reid J. Stene

Barn og unge inn i rettssystemet
Kriminalitet blant barn og unge.
Del 1

Notater

Forord

Dette notatet er del 1 av i alt 3 rapporter fra et prosjekt som beskriver kriminalitet blant barn og unge i Norge. De tre notatene bygger på fire ulike statistikker fra det norske rettssystemet. Prosjektet har hatt som siktemål, innenfor de gitte ressursrammer, å gi en best mulig oversikt over barn og unges kontakt med rettssystemet i de siste 10 årene. Det første notatet er basert på statistikken over anmeldte og etterforskede lovbrudd, det andre tar for seg reaksjonsstatistikken, mens det siste notatet tar utgangspunkt i fengslingsstatistikken.

De fire statistikkene kan sees som beskrivelser av ulike ledd i det norske rettssystemet: En sak starter ved at et lovbrudd blir anmeldt, for så å bli etterforsket. Oppklarte saker kan resultere i straffereaksjoner mot lovbrysterne, blant annet gjennom en dom gitt av domstolene. Saken kan da ende opp med at gjerningspersonen må sone en fengselsstraff. De fire statistikkene kan med andre ord brukes som en samlet oversikt over hva som skjer med barn og unge i rettssystemet. De ulike kriminalstatistikkene inneholder ulike enheter - for eksempel lovbrudd, gjerningspersoner, straffereaksjoner, og nyinnsettelse i fengsel. I tillegg beskriver statistikkene ulike tidspunkter i de enkelte rettsprosessene. Begge disse forholdene gjør at de fire kriminalstatistikkene ikke er direkte sammenliknbare. Ulikhetene i statistikkene gir imidlertid en mulighet til å beskrive flere sider ved barne- og ungdomskriminaliteten. Statistikken over anmeldte og etterforskede lovbrudd kan si noe om mengden av og typen kriminalitet de unge utfører (del 1). Statistikken over straffereaksjoner gir et bilde av mengde og type straff de unge lovbrysterne blir utsatt for, samt sammenhengen mellom straff og typer lovbrudd (del 2). Fengslingsstatistikken gir en mulighet til å beskrive de mistenkte eller dømte lovbrysterne som har blitt utsatt for den strengeste sanksjonen samfunnet kan ilegge (del 3).

Del 1 er utarbeidet av prosjektleder Reid Jone Stene, del 2 av rådgiver Ulla Haslund og del 3 av førstekonsulent Johannes Bergh.

Prosjektansvarlig har vært Berit Otnes, Seksjonsleder, Seksjon for leveårsstatistikk

Prosjektet er gjennomført på oppdrag fra Justisdepartementet.

Sammendrag av publiserte Notater i prosjektet "Kriminalitet blant barn og unge"

Barn og unge inn i rettssystemet. Kriminalitet blant barn og unge. Del 1.

23 500 barn og unge ble i løpet av 2001 utpekt som lovbrutere av politiet, i følge statistikken over ferdig etterforskede straffesaker. De rundt 20 år var mest overrepresentert, og mer enn 12 prosent av alle menn i alderen 18 og 19 år ble i løpet av dette året tatt for et eller flere lovbrudd. Statistikken viser også at et betydelig antall barn under den kriminelle lavalder blir konfrontert med politiet på grunn av lovbrudd. Hvilke lovbrudd bli de unge tatt for? Bli dagens ungdomsgenerasjon tatt for flere og andre lovbrudd enn tidligere ungdomsgenerasjoner? I dette notatet fremgår det at barn og unge utgjør en større del av det registrerte kriminalitetsbildet enn for bare 4-5 år siden. Barn under den kriminelle lavalder blir oftest tatt for mindre grove vinningslovbrudd og skadeverk. I løpet av 1990-tallet er langt flere barn kommet i kontakt med politiet på grunn av naskeri og graffiti. Blant de yngste er det like mange jenter og gutter som blir tatt for simpelt tyveri og naskeri. De fleste i alderen 15-20 år blir som før tatt for trafikk- og vinningskriminalitet. I løpet av de siste 5-6 årene har det imidlertid vært en kraftig økning i antallet ungdommer tatt for narkotika. Av alle 15-20-åringene som ble tatt for forbrytelser i 2001, hadde hver tredje en narkotikaforbrytelse som sitt hovedlovbrudd. Flere ungdommer blir også anmeldt for vold. Dette er noen av hovedresultatene i denne detaljerte oversikten over den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten.

Stene, Reid J. (2003). Notat nr. 2003-13. Statistisk sentralbyrå.

Straffereaksjoner mot unge. Kriminalitet blant barn og unge. Del 2.

Nær 24 000 unge i alderen 15-20 år ble registrert straffet i 2001, 8 100 for forbrytelser og 15 500 for forseelser. Vel 4 000 av de unge fikk to eller flere straffereaksjoner i løpet av året, slik at det samlede antall reaksjoner mot unge var 28 500, dvs. 89 reaksjoner per 1 000 unge i befolkningen. For øvrige aldersgrupper sett under ett var forholdstallet 64 reaksjoner per 1 000 i befolkningen.

Straffereaksjoner mot unge gjelder, som i øvrige aldersgrupper, oftest trafikkforseelser. De meget høye tallene for denne typen kriminalitet gjør at den lett dominer bildet. Holder vi forseelsesaker utenfor, finner vi at narkotikakriminalitet er hyppigste årsak til reaksjoner mot unge. Deretter følger vinningskriminalitet og voldskriminalitet. Antall reaksjoner mot unge for narkotikakriminalitet ble sjudoblet i løpet av tiåret 1991-2001, mens reaksjoner for annen kriminalitet mot denne aldersgruppen økte med 24 prosent. Til sammenlikning ble reaksjoner for narkotikakriminalitet mot 21-åringer og eldre tredoblet, mens reaksjoner for annen kriminalitet her økte med 69 prosent.

Kvinneandelen blant straffede øker i alle aldersgrupper og mest blant de unge.

Et at de mest markante utviklingstrekk i perioden 1991-2001 er økt bruk av økonomisk straff og mindre bruk av fengselsstraff. Dette gjør seg enda mer gjeldende for ungdom enn for øvrige aldersgrupper.

Haslund, Ulla (2003). Notat nr. 2003-14. Statistisk sentralbyrå.

Ungdommer i norske fengsler. Kriminalitet blant barn og unge. Del 3.

Antall nyinnsettelse av ungdommer, det vil si personer i alderen 15 til og med 20 år, har i de siste årene variert mellom 1 000 og 1 200 tilfeller, eller fra 320 til 360 innsettelse per 100 000 innbyggere i denne aldersgruppen. De andre kriminalstatistikkene over etterforskede forbrytelser, siktede personer og straffereaksjoner viser konsekvent at ungdommer er overrepresentert i forhold til andre aldersgrupper. I statistikken over fengslinger ligger ungdommer forholdsvis nært, men likevel noe over gjennomsnittet av innsettelse i forhold til befolkningsstørrelse, mens det er de "unge voksne" i gruppen fra 21 til og

med 29 år som er tydeligst overrepresentert. Statistikken viser videre at den viktigste bakgrunnen for innsettelse av ungdommer er vinningslovbrudd.

Ungdommene som blir satt i norske fengsler er i all hovedsak gutter, og de kommer vanligvis fra tettbygde eller urbane deler av landet. Utenlandske statsborgere utgjorde i 2000 13 prosent av nyinnsettelsene av ungdommer.

Bergh, Johannes (2003). Notat nr. 2003-15. Statistisk sentralbyrå.

Innhold:

Forord	3
Sammendrag av publiserte Notater i prosjektet "Kriminalitet blant barn og unge"	5
1 Om hva politiets statistikker kan si oss om barn og unge	9
1.1 Et tema til debatt.....	9
1.2 Barn og unge i kriminalstatistikken - hva og hvorfor ?	9
1.3 Om statistikken over lovbrøyttere	11
1.4 Strafferammer, hovedlovbrudd - og hva barn og unge egentlig blir tatt for.....	11
2 Hovedtrekk ved barne- og ungdomskriminaliteten 1985-2001	13
2.1 Noen tidligere beskrivelser - og vårt bidrag	13
Mer detaljert kriminalstatistikk om barn og unge	13
2.2 Flere forbrytelser, og enda flere forbryttere.....	14
2.3 Ungdom utgjør i dag en mindre andel enn på 1980-tallet	15
1985-1998: Flere voksne	16
1998-2001: Flere unge	16
Aldri er så mange ungdommer tatt av politiet	17
2.4 De overrepresenterte unge menn	17
3 Hvilke lovbrudd barn og ungdom blir tatt for	19
3.1 Stor andel av unge lovbrøyttere er tatt i trafikken	20
3.2 Utvikling, alder og kjønn er svært forskjellig for simple og grove tyverier	22
Hva og hvor stjeler ungdom?	23
Både gutter og jenter blir tatt for naskeri og simpelt tyveri	23
Langt flere barn blir tatt for naskeri og simple tyverier	24
Eldre gutter stjeler også grovt, men nesten ingen jenter	26
Færre grove og flere simple tyverier også blant eldre ungdom	26
3.3 Skadeverkene som vokste med graffiti-guttene	27
Skadeverk og graffiti	28
Det nye barnelovbruddet på 90-tallet.....	29
3.4 Vold er også et ungdomsfenomen	30
Flere ungdom anmeldes for vold og trusler	31
Grovere vold med økende alder - en sammenheng som svekkes.....	33
Økning i vold også blant de voksne	33

3.5 Ungdom, straffeapparatet og narkotika.....	34
En endret virkelighet de siste fem år	34
Unge blir også tatt når de blir eldre	36
Er den kraftige økningen i narkotikaforbrytelser reell?.....	37
4. Et grunnlag for videre drøftelse.....	39
Litteratur	40
Vedleggstabeller	41
De sist utgitte publikasjonene i serien Notater	65

1 Om hva politiets statistikker kan si oss om barn og unge

1.1 Et tema til debatt

Hva registerdata fra politiet og andre deler av justissektoren kan si oss om utviklingen i barne- og ungdomskriminaliteten, er et stadig aktuelt tema i den offentlige debatt - og har spesielt de siste 15 årene vært diskutert i kriminologiske fagkretser i Norden (fra Balvig 1987 til Estrada 2001). Det diskuteres om vi på grunnlag av kriminalstatistikk kan slå fast om det er blitt mer kriminalitet blant barn og ungdom, eller om barn og unge i dag snarere begår like mye lovbrudd som før. Denne debatten illustrerer hvor vanskelig det kan være å bruke kriminalstatistikken til å beskrive virkeligheten - og at det kan være svært ulike syn på hva vi kan tolke ut fra statistiske opplysninger fra rettssystemets register. Debatten er derfor viktig å ha i tankene når kriminalstatistikker presenteres - og ikke minst - når denne type kunnskap anvendes til aktive tiltak i samfunnet, for eksempel forebyggende tiltak mot ungdomskriminalitet.

I denne beskrivelsen vil vi ikke gi et fullgodt svar på spørsmålet om hva kriminalstatistikkene kan og ikke kan si oss om den *faktiske* kriminaliteten som begås av barn og unge. Vi vil med andre ord ikke ta direkte stilling til alle de metodiske problemstillingene som inngår i denne debatten. En slik gjennomgang ville ha sprengt alle rammene for dette prosjektet. Vi vil imidlertid redegjøre for noen av de mest sentrale metodiske spørsmål som er av betydning for innholdet i de statistikkene som presenteres her. Men først litt om hva kriminalstatistikken *kan* si om barn og unge.

1.2 Barn og unge i kriminalstatistikken - hva og hvorfor ?

Kriminalstatistikkene er laget på grunnlag av registreringer gjort av rettsapparatet. Om barn og unge sier denne registrerte informasjonen oss først og fremst noe om:

Hvilken *kontakt* barn og unge har med rettssystemet, og utviklingen av denne kontakten over tid.

Hva som er *årsakene* til at barn og unge kommer i kontakt med rettsapparatet, kan imidlertid kriminalstatistikkene gi et noe mindre godt svar på. Generelt kan vi si at statistikkene sier oss noe om de samfunnsproblemer og konflikter som rettsapparatet bistår befolkningen til å løse. De forteller oss også noe om hvem og hva politiet og andre deler av justissektoren fokuserer på, og arbeider med. Beskrivelser av den registrerte kriminaliteten blant barn og unge kan med andre ord tolkes som en beskrivelse av hvordan justissektoren og voksenbefolkningen ellers fokuserer på barn og unge - i like stor grad som den kan tolkes som en beskrivelse av hva barn og unge faktisk gjør.

Det er ikke alltid like enkelt å vite om det er atferden til barn og unge - eller justissektorens og befolkningens fokusering på denne - som er av størst betydning for de trender vi finner i kriminalstatistikkene. Som eksempel på dette kan det være nok å nevne justissektorens fokusering på narkotika. En av de mest markante trendene i kriminalstatistikkene de siste 30 år er den kraftige økningen i antallet personer som kommer i kontakt med rettsapparatet på grunn av narkotikaforbrytelser. Hele denne økningen kan neppe tilskrives en økning i befolkningens befatning med narkotiske stoffer. Justissektorens fokusering på narkotika, med tanke på en strafferettslige forebygging, har antakelig bidratt vel så mye til de trendene vi kan lese ut av kriminalstatistikkene om narkotikaforbrytelser.

Definisjon av de siktede i SSB Kriminalstatistikk

Siktede er ut fra SSBs definisjon de personer som har fått en rettskraftig avgjørelse mot seg.

Det som er felles for alle de siktede er at de av politi og påtalemyndigheten er blitt ansett som gjerningspersoner ved avsluttet etterforskning (forut for en eventuell tiltale og domstolsbehandling). En person mistenkt for å ha begått lovbrudd kan få en juridisk status som siktet på forskjellige tidspunkt under etterforskningen av en straffesak (for eksempel får alle som varetektsfengsles status som siktet). Siktelser kan imidlertid frafalles under etterforskningen slik at personen ikke regnes som siktet ved avsluttet etterforskning. Personer som har vært siktet under etterforskningen, men ikke hadde status som siktet ved avsluttet etterforskning, er med andre ord ikke med i statistikken. I og med at statistikken ikke omfatter alle som har hatt status som siktet, er SSBs bruk av begrepet siktet ikke synonymt med tilsvarende begrep i straffeprosessloven §82. De siktede i statistikken vil imidlertid, i nesten alle tilfeller, ha hatt status som siktet i forbindelse med de lovbrudd de har mottatt en rettskraftig avgjørelse for.

I en del tilfeller har en person være delaktig i flere lovbrudd, og dermed pådratt seg flere siktelser i løpet av statistikkåret. Tabellene over siktede viser antallet *forskjellige* personer som har vært siktet i løpet av statistikkåret. Med andre ord telles en person kun en gang som siktet i løpet av statistikkåret. I andre tilfeller kan det være flere personer som antas å ha vært delaktig i et enkelt lovbrudd, det vil si at det kan være flere siktede for det samme lovbrudd. I slike tilfeller er alle disse personene med i tabellene over siktede. Antallet siktede vil ut fra disse to forhold være forskjellig fra antallet lovbrudd oppklart med siktelse.

Personer som blir siktet for flere lovbrudd i løpet av statistikkåret, blir i tabellene over siktede gruppert ut fra det såkalte *hovedlovbruddet*, det vil si det av lovbruddene som ifølge loven kan straffes strengest.

For å identifisere en person i datagrunnlaget, brukes fødselsnummer. Personer som er tatt for flere lovbrudd og har mangelfulle opplysninger om fødselsnummer, inkludert de som ikke har et gyldig norsk personnummer, vil derfor bli noe overrepresentert i statistikkene over siktede.

Ilagte forenklede forelegg etter forseelser mot toll- og veitrafikkloven er ikke en del av utvalget i statistikken over etterforskede lovbrudd. Personer som er tatt for disse, og ingen andre lovbrudd, er med andre ord ikke med i statistikken over siktede. Disse lovbruddene, reaksjonene og personene er imidlertid inkludert i statistikken over straffereaksjoner (jf. del 2 i dette prosjektet: Haslund 2003).

Kilde:

Om statistikken, Etterforskede lovbrudd, <http://www.ssb.no/kriminalitet/lovbrudde/>

1.3 Om statistikken over lovbrøyttere

I våre analyser av kriminaliteten blant barn og unge, på grunnlag av statistikker over de som anses som skyldige ved avsluttet etterforskning - de *siktede* - er det spesielt tre forhold som er av sentral betydning: Mørketall, oppklaringsprosent og strafferammene for de ulike typer lovbrudd. Disse tre faktorene har betydning for hvilke lovbrudd og personer politiet og påtalemyndigheten registrerer i sine register - og hvem og hvilke lovbrudd som blir synlige i statistikkene.

Mørketallsproblematikken er sentral i den tidligere nevnte debatten om utviklingen i barne- og ungdomskriminaliteten i Norden. Den er også beskrevet i en rekke tidligere utgitte publikasjoner fra SSB, blant annet i Ellingsen (2001). I Falck (2002) er oppklaringsprosenten tatt med i beskrivelsene av de ulike lovbruddsgruppene. I vår gjennomgang av kriminaliteten blant barn og unge vil vi ikke ta opp problemstillingene knyttet til mørketall eller betydningen av ulikheter i oppklaringsprosenten. Vi vil imidlertid minne om et par vesentlige nøkkeltall som sier oss noe om disse forholdene:

I Levekårsundersøkelsen 1997 hadde 63 prosent av alle ofre for tyveri og 13 prosent av alle ofre for vold og trusler levert anmeldelse til politiet. Ved avsluttet etterforskning var 89 prosent av narkotikaforbrytelsene, 59 prosent av voldsforbrytelsene, 25 prosent av skadeverkforbrytelsene og 16 prosent av vinningsforbrytelsene oppklart.¹ Statistikken over etterforskede lovbrudd gir med andre ord en god oversikt over hvem som står bak de registrerte narkotikalovbruddene, men i langt mindre grad hvem som står bak vinningslovbruddene (jf. Stene 2002 og <http://www.ssb.no/kriminalitet/straffkjede/>).

1.4 Strafferammer, hovedlovbrudd - og hva barn og unge egentlig blir tatt for

I og med at problemstillingen ikke er tatt opp i vesentlig grad i tidligere publiserte arbeider, vil vi her minne om den betydningen som strafferammene kan ha for beskrivelsene av kriminaliteten blant barn og unge.

I statistikker over antallet siktede totalt, for eksempel etter alder (jf. bla. figur 3) eller bosted, har strafferammene liten eller ingen betydning for statistikken. Strafferammene får derimot betydning for statistikken straks vi deler inn de siktede ut fra hva de er tatt for - enten de er fordelt på forbrytelse og forseelse, de ti lovbruddsgruppene eller de mer spesifiserte typer av lovbrudd. Det er også slik at strafferammene kan få større betydning for tolkningene av statistikkene jo mer spesifiserte inndelinger av lovbrudd som beskrives.

I 2001 var en tredjedel av alle siktede tatt for mer enn ett lovbrudd (forbrytelser og eller forseelser). Det er imidlertid mest vanlig blant de i alderen 15 til og med 20 år. I denne aldersgruppen var det 39 prosent ble tatt for flere enn ett lovbrudd i 2001. Blant de under den kriminelle lavalder var det kun hver fjerde.² Ser vi på de som er tatt for minst en forbrytelse, er det langt oftere slik at de siktede er tatt for flere lovbrudd: I alle aldersgrupper over den kriminelle lavalder var mer enn halvparten av de siktede for forbrytelser tatt for flere enn et lovbrudd. Blant de under den kriminelle lavalder var den tilsvarende andelen noe lavere - med kun en tredjedel.

Når en person blir tatt for flere lovbrudd gjøres det er rangering av de ulike lovbruddene - slik at statistikken over hvilket lovbrudd den enkelte siktede har gjort er kategorisert ut fra hovedlovbruddet. I og med at det er strafferammene som brukes til å rangere de ulike lovbruddene, vil lovbrudd med høye strafferammer bli dominante over lovbrudd med lavere strafferammer. Dette medfører at statistikkene gir en mer fullstendig beskrivelse av de grove lovbruddene enn av de mindre grove lovbruddene som de antatte gjerningspersonene er tatt for. At statistikken lages på denne måten har betydning for alle kriminalstatistikker hvor gjerningspersoner forbindes med lovbruddene de er tatt for - enten de er siktede, straffede eller innsatte i fengslene (jf. Bergh 2003 og Haslund 2003).

¹ Oppklaringsprosentene gjelder for 2001-statistikken, og kilden er Statistisk sentralbyrå (2002a).

² Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 19.

Strafferammer, som oppklaringsprosenten, bidrar til en overrepresentasjon av for eksempel narkotikaforbrytelser i statistikker med siktede fordelt på lovbrudd. Med de relativt høye strafferammer i straffelovens bestemmelser om narkotika, vil disse rangeres foran de fleste andre former for lovbrudd som en gjerningsperson har begått. Jo oftere ungdom blir tatt for disse narkotikabestemmelsene, i tillegg til andre typer lovbrudd, jo mer vil de andre formene for lovbrudd bli skjult. Gruppen siktede for narkotikaforbrytelser blir med andre ord overrepresentert av årsaker knyttet til hvordan statistikken blir produsert - uten at dette nødvendigvis har en sammenheng med hva politiet kjenner til, og registrerer, av kriminalitet. Det kan derfor se ut til at narkotikaforbrytelser utgjør en langt større del av de lovbrudd som barn og ungdom blir tatt for enn det som faktisk er tilfellet. Det er sannsynligvis også slik at voldsforbrytelser er dominante og skjuler andre former for lovbrudd.

2 Hovedtrekk ved barne- og ungdomskriminaliteten 1985-2001

2.1 Noen tidligere beskrivelser - og vårt bidrag

SSB har tidligere utgitt statistikk og kommentarer om kriminalitet blant barn og unge. I statistikken over etterforskede lovbrudd er aldersfordelingen til de antatte gjerningspersoner (siktede) en fast del av den årlige statistikken. Opplysninger om kriminalitetsutviklingen blant barn og unge har som regel blitt kommentert, med varierende omfang, i forbindelse med de enkelte års publiseringer av denne statistikken.³ I samarbeid med Barne- og familiedepartementet, har SSB publisert statistikk over siktede i ulike aldersgrupper fordelt på fylkene i perioden 1995-2000.⁴ Barn og unge er i de siste årene også kommentert i andre publikasjoner utgitt av SSB.⁵

I tillegg til de nevnte publikasjoner har SSB utviklet en egen statistikk over de siste 15 årenes utvikling i den registrerte kriminaliteten blant barn og unge. Denne statistikken over siktede er analysert og presentert i to omganger av Falck (1999/2000 og 2002). I Falck (1999, 2000)⁶ ble utviklingen i perioden 1987 til og med 1998 presentert. Etter en kvalitetsheving og oppdatering er perioden fra 1990 til og med 2000 presentert i Falck (2002). Senere har Justisdepartementet (2002) brukt den samme statistikken (med oppdaterte tall for 2001) i sin beskrivelse av *Hovedtrekk ved kriminalitetsutviklingen*.⁷ Statistikkene over barne- og ungdomskriminaliteten på 1990-tallet inneholder siktede for forbrytelser - fordelt etter de 8 forbrytelsesgrupper og 5 ulike aldersgrupper.⁸ I tillegg til forbrytelsesgruppene beskriver Falck også utviklingen for noen typer voldslovbrudd, ran og grovt tyveri fra person.

Mer detaljert kriminalstatistikk om barn og unge

Vi har i denne gjennomgangen valgt å presenter en bred og detaljert tallfesting av utviklingstrekkene i den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten. Vedleggstabellene er derfor å anse som vel så sentral del av denne presentasjonen som teksten og figurene.

I denne del 1 av prosjektet "Kriminalitet blant barn og unge" vil vi hovedsakelig beskrive hvilke lovbrudd barn og unge er blitt tatt for - det som i statistikken over etterforskede lovbrudd omtales som hovedlovbruddet til de siktede. De statistikkene over antatte gjerningspersoner som presenteres her, er laget ut fra de samme metodiske prinsippene som statistikkene i Falck (2002) og Justisdepartementet (2002).⁹ Følgende suppleringer er imidlertid gjort i de statistikkene som presenteres her:

- Utviklingen blir delvis belyst over en lengre tidsperiode (1985-2001).
- Siktede for alle lovbrudd, det vil si både forbrytelser og forseelser, er inkludert.
- Utviklingen beskrives for et større utvalg av de mer detaljerte typer av lovbrudd.
- Utviklingen, og i enda større grad bildet i dag, beskrives med mer spesifiserte aldersgrupper.

³ jf. <http://www.ssb.no/kriminalitet/lovbrudde/>.

⁴ Barn og unge. Aktuell statistikk: http://www.ssb.no/emner/02/barn_og_unge/2002/lovbrudd/.

⁵ Se spesielt Ellingsen (2001).

⁶ Falck (1999) i *Handlingsplan mot barn og ungdomskriminalitet*, Stortingsmelding nr. 17 (1999-2000), Barne- og familiedepartementet. Falck (2000) er en nesten identisk gjennomgang i Samfunnsspeilet nr. 3 2000.

⁷ Justisdepartementet (2002), kapittel 1.2.

⁸ Aldersgruppene i de nevnte statistikkene er: 5-14 år, 15-17 år, 18-20 år, 21-35 år og 36 år og over.

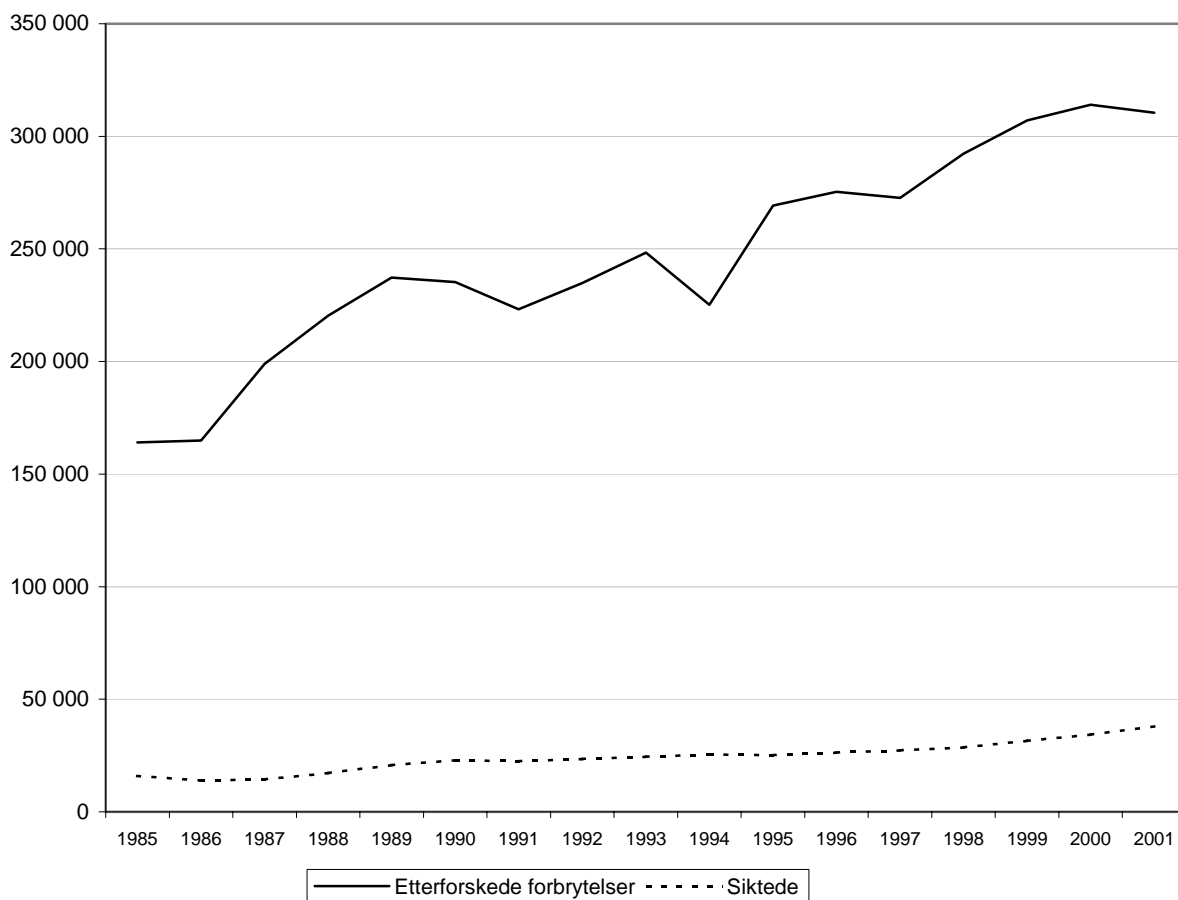
⁹ Statistikkene er derfor av bedre kvalitet en tidligere publisert statistikk (årgangene 1992 og 1993). I definisjonen av lovbruddstyper er standarden gjeldende for 2001-statistikken brukt på alle årganger - noe som gjør at statistikkene for de ulike årgangene blir mer sammenliknbare. For enkelte typer lovbrudd kan statistikker i denne publikasjonen derfor være noe ulike de offisielle NOS Kriminalstatistikk som er publisert tidligere.

2.2 Flere forbrytelser, og enda flere forbrytere

I løpet av de 45 årene med statistikk over etterforskede forbrytelser, har politiet og påtalemyndigheten behandlet et økende antall lovbrudd og en stadig større andel av befolkningen er blitt registrert som lovbryttere.

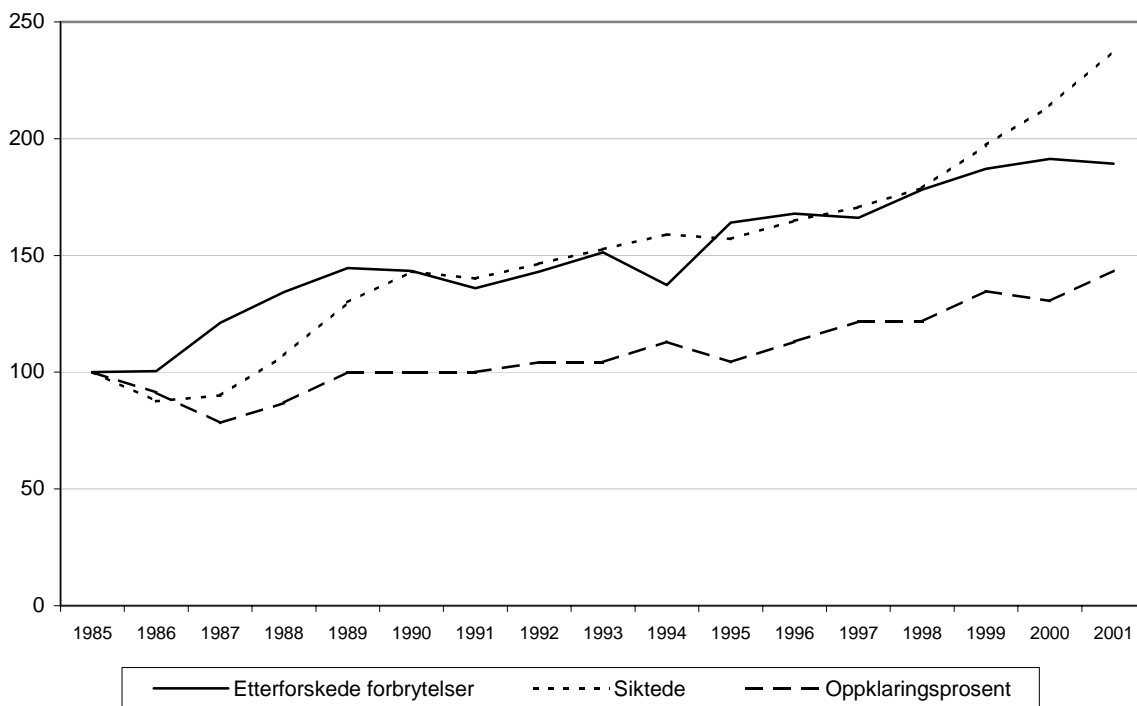
Siden 1985 og frem til i dag er det årlige antallet etterforskede forbrytelser økt med 90 prosent. Mens det for 17 år siden ble ferdig etterforsket 164 000 forbrytelser, var det tilsvarende antallet i 2001 drøyt 310 000 forbrytelser. Antallet antatte gjerningspersoner har i den samme perioden økt med nesten 140 prosent. I 1985 var det i underkant av 16 000 forskjellige personer som politiet og påtalemyndigheten erklærte som skyldige for en eller flere forbrytelser. I 2001 var dette økt til nesten 38 000 personer. Det registrerte kriminalitetsbildet er med andre ord betydelig endret i løpet av de siste 15-20 årene (jf figur 1 og vedleggstabell 1).

Figur 1. Etterforskede forbrytelser og siktede for forbrytelser. Antall. 1985-2001.

I figur 2 illustreres utviklingen fra 1985 og frem til i dag i antall etterforskede forbrytelser, antall siktede og oppklaringsprosent for forbrytelser. 1985 er utgangsåret og sammenlikningsgrunnlaget for de senere årene (indeks 1985=100). Selv om enhetene ikke er direkte sammenliknbare, ser vi at det er en tett sammenheng mellom antallet lovbrudd, oppklaringsprosenten og antallet gjerningspersoner som blir tatt. Men sammenhengene er ikke helt parallell, og disse tre enhetene utvikler seg ikke nødvendigvis likt hele tiden: Ser vi hele perioden under ett, har antall siktede økt mer enn antall etterforskede lovbrudd - som igjen har økt relativt mer enn oppklaringsprosenten.

Figur 2. Etterforskede forbrytelser, siktede for forbrytelser og oppklaringsprosent. Indeks 1985=100. 1985-2001.

Men hva er det egentlig disse oversiktene sier oss?

Utviklingen slik den fremgår av figur 2 kan tolkes på følgende måte: Økningene i rettsapparatet ser ikke ut til å ha skjedd fordi en avgrenset mengde av befolkningen er anmeldt og straffeforfulgt for flere lovbrudd enn tidligere. Kriminalitetsutviklingen de siste 15-20 årene er i større grad en historie om økt kontroll og strafferettslig oppfølging av en stadig økende andel av befolkningen. Et økt omfang av registrert og oppklart kriminalitet er med andre ord ikke et resultat av at allerede kjente lovbrøyttere blir anmeldt og tatt for enda flere lovbrudd. Gjennom store deler av 1990-tallet er det snarere slik at det stadig økende antall anmeldte forbrytelser, og en økende oppklaringsprosent, har resultert i en tilsvarende større andel av befolkningen ender opp i rettsapparatet. Fra 1999 og frem til i dag har økningen i andelen av befolkningen som blir tatt for forbrytelser til og med vært større enn økningen i de registrerte lovbruddene. Dette kan tyde på at risikoen for å bli tatt for lovbrudd, og da spesielt i de deler av befolkningen som tidligere ikke er blitt fanget opp av strafferettsapparatet, er blitt større de siste årene.

I vår sammenheng er vi interessert i å avklare om det er barn og unge som i større grad må stå til rette for sine lovbrudd - eller om de siste årenes utvikling snarere gjelder andre aldersgrupper.

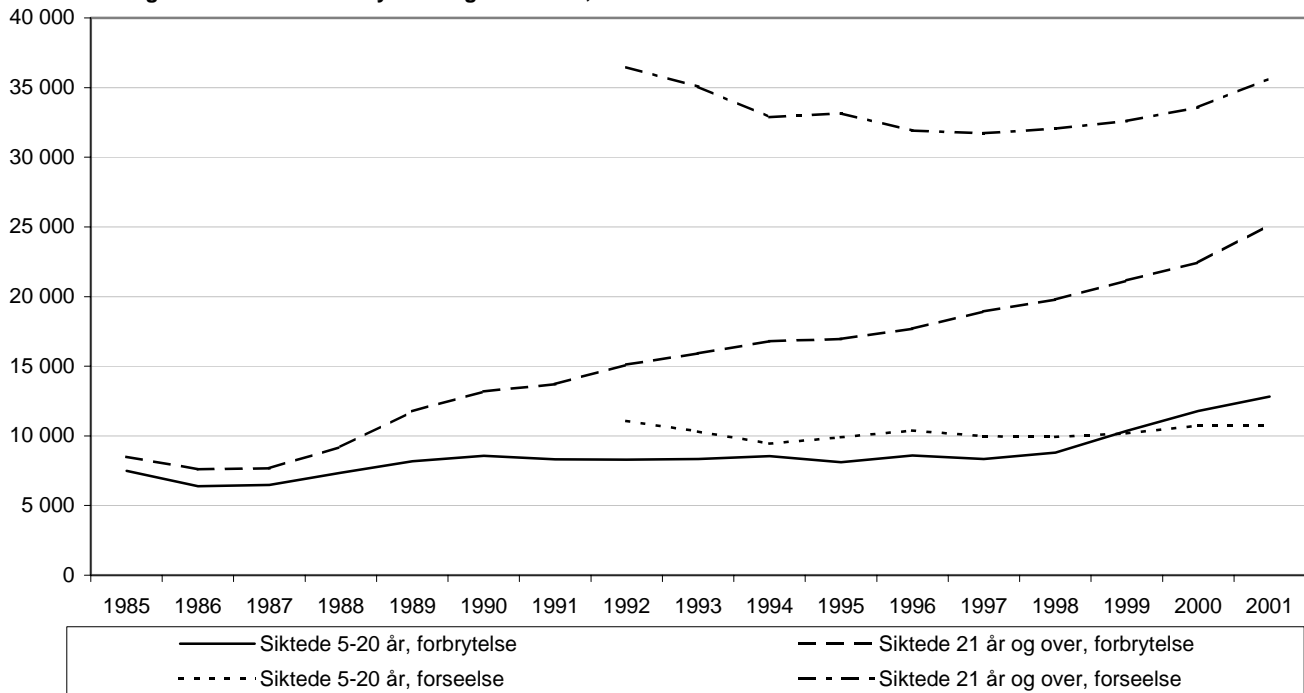
2.3 Ungdom utgjør i dag en mindre andel enn på 1980-tallet

Fra og med 1992 er også forseelsene en del av SSB sin statistikk over etterforskede lovbrudd.¹⁰ I vår gjennomgang av kriminaliteten blant barn og unge ønsker vi å inkludere også denne formen for kriminalitet. Dette fordi det er relativt mange som kun blir tatt for forseelser - og en stor del av disse får alvorlige reaksjoner etter å ha kommet i kontakt med politiet og påtalemyndigheten, og i enkelte tilfeller domstolene (jf. Haslund 2003 og Bergh 2003).

¹⁰ Med unntak av de forseelser mot toll- og veitrafikkloven hvor det er ilagt forenklede forelegg. Jf. kapittel 1 og definisjon av de siktede.

Barn og unge er i dette prosjektet definert til å være personer under 21 år. Blant de som er eldre enn 20 år er det langt flere som blir tatt for kun forseelser enn antallet personer som blir tatt for en eller flere forbrytelser. Blant de yngre enn 21 år er det omtrent like mange som blir tatt for forseelser som antall ungdommer som blir tatt for forbrytelser. Fra 1992 og frem til i dag, har antall siktede for forseelser vært relativt stabilt både blant ungdom og blant de over 20 år. Det var imidlertid en viss nedgang de første årene og en tilsvarende oppgang i løpet av de siste årene - både blant de yngste og de over 20 år. I den siste 10-års perioden har det med andre ord ikke vært en markant endring i alderssammensetningen blant de som blir tatt for kun forseelser. For de som blir tatt forbrytelser forholder det seg imidlertid noe annerledes, og den samlede utviklingen i antall registrerte lovbrøyttere viser derfor klare endringer i alderssammensetningene i løpet av de siste 15-20 årene (jf. figur 3 og vedleggstabell 3).

Figur 3. Siktede for forbrytelser og forseelser, etter alder. Antall. 1985/1992 - 2001.

Statistikken viser at alderssammensetningen har endret seg noe forskjellig i to ulike tidsperioder:

1985-1998: Flere voksne

De unge under 21 år har, fra midten av 1980-tallet og nesten helt frem til i dag, blitt en stadig mindre andel av de som tas for lovbrudd. Denne utviklingen har først og fremst sammenheng med at det fra siste halvdel av 1980-tallet var en jevn økning i antallet siktede for forbrytelser blant eldre enn 20 år. Antallet unge tatt for forbrytelser var stabilt fra slutten av 1980-tallet og frem til andre halvdel av 1990-tallet. Mens de under 21 år utgjorde nesten halvparten av alle siktede midt på 1980-tallet, var denne gruppen kun 30 prosent av alle siktede for forbrytelser i 1997.

1998-2001: Flere unge

I de siste 4-5 årene har det vært en generell økning i antall siktede for både forbrytelser og forseelser. Økningene skjedde både blant ungdom og blant de eldre enn 20 år. Blant de siktede for forbrytelser er det, for første gang på lenge, de siktede i gruppen under 21 år som har den største prosentvise økningen. Dette har medført at de under 21 år igjen er blitt en noe større andel av de siktede, og i 2001 utgjorde de temmelig nøyaktig en tredjedel av alle siktede for forbrytelser.

Ut fra det registrerte kriminalitetsbildet fra midten av 1980-tallet og frem til i dag, er det med andre ord grunn til å si at ungdom har vært involvert i den registrerte kriminalitetsutviklingen. Denne gjennomgangen viser imidlertid at det først og fremst er en økende andel av befolkningen 21 år og eldre

som er blitt fanget opp av strafferettsapparatet - og at utviklingen i løpet av første del av 1990-tallet som har bidratt mest til denne endringen i alderssammensetningen. Det er med andre ord de voksne som ser ut til å ha bidratt mest til økningen i antallet registrerte lovbrystere de siste 15-20 årene. Utviklingen de aller siste årene tilsier imidlertid at de yngste igjen er på vei til å utgjøre en større andel av de som blir tatt for lovbrudd. Dette har medført at ungdom utgjør en like stor andel av alle siktede i dag som på begynnelsen av 1990-tallet: I 2001 utgjorde ungdom under 21 år 28 prosent av alle siktede, mens den tilsvarende andelen var 27 prosent i 1992.

Aldri er så mange ungdomer tatt av politiet

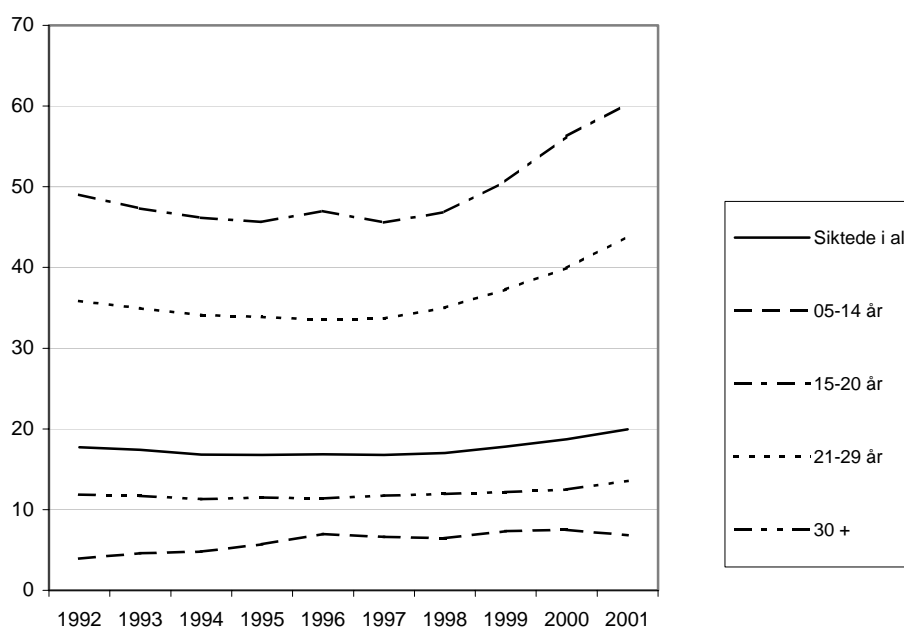
Når vi kun ser på forholdet mellom kriminaliteten blant de yngste og de eldre i løpet av de siste 15-20 årene, blir et vesentlig faktum noe underkommunisert: Aldri før, i de nesten 50 år med denne type statistikk, har så mange gjerningspersoner - inkludert ungdom - blitt tatt av politiet og påtalemyndigheten etter å ha begått lovbrudd.

Det norske samfunn har med andre ord aldri reagert rettslig overfor så mange, og en så stor andel, av ungdom. Til sammen var det mer enn 23 500 forskjellige personer under 21 år som politiet og påtalemyndigheten utpekte som lovbrystere i løpet av 2001. Og da er ikke personer ilagt forenklede forelegg etter forseelser mot toll- og veitrafikkloven medregnet (jf. Haslund 2003). Til sammenlikning var det tilsvarende antallet i 1992 noe under 19 400 personer.

2.4 De overrepresenterte unge menn

Selv om ungdom ikke utgjør flertallet av de som blir tatt for lovbrudd, er det slik at ungdom er svært overrepresentert i politiets statistikker. Ut fra aldersinndelingen i figur 4 ser vi at ungdom i aldersgruppen 15-20 år har vært den største gruppen siktede i forhold til befolkningens mengde gjennom hele 1990-tallet. Nest etter denne gruppen er det aldersgruppen 21-29 år som er mest overrepresentert. Det er også disse to aldersgruppene som har hatt den kraftigste økningen de siste årene. Selv om det har vært en viss økning blant barn under den kriminelle lavalder, ser vi i vår oversikt at de er den mest underrepresenterte aldersgruppen gjennom hele 1990-tallet.

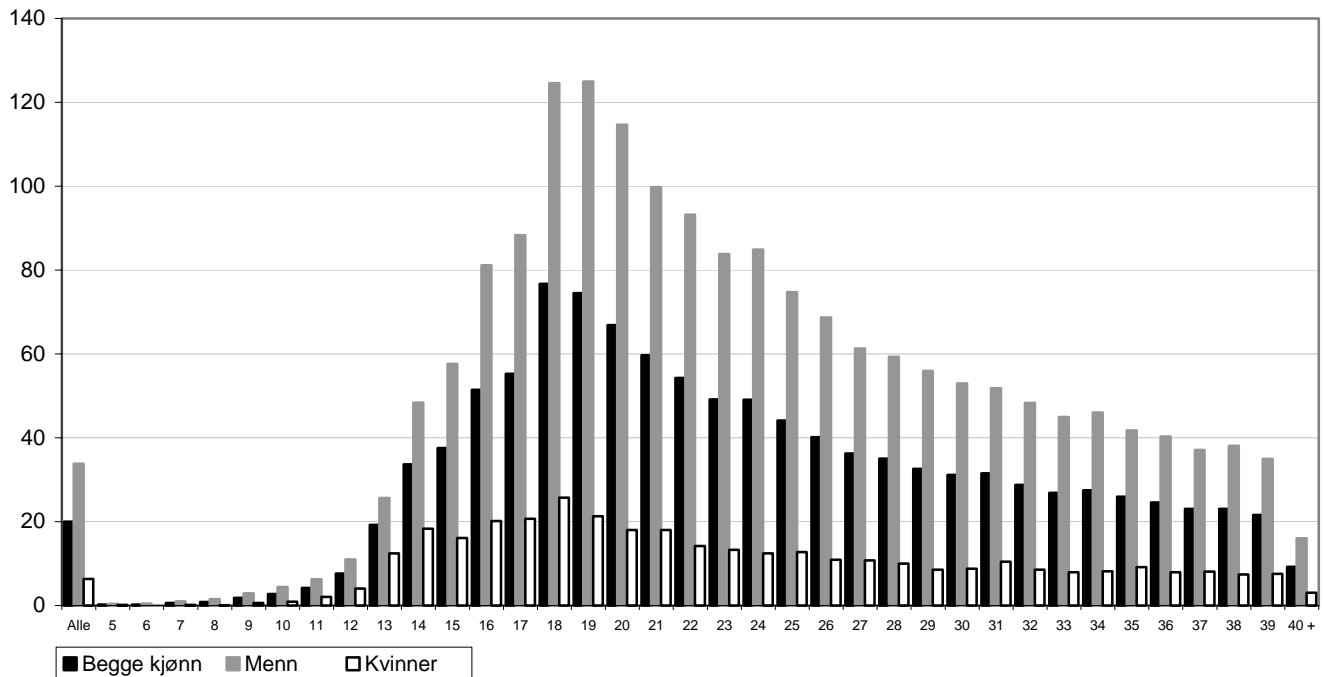
Figur 4. Siktede for lovbrudd etter alder. Per 1 000. 1992-2001.

Det er spesielt unge menn over den kriminelle lavalder som er sterkt overrepresentert i kriminalstatistikken. Hvis vi ønsker å fange opp de mest aldersavhengige sidene ved barne- og ungdomskriminaliteten, kan det være fruktbart å undersøke den mer detaljerte alderssammensetningen til de antatte gjerningspersonene - da ut fra befolkningensmengden i de ulike alderstrinnene. Vi vet fra alle tidligere kriminalstatistikker at kjønn har stor betydning for sjansen til å bli tatt for lovbrudd. I den videre gjennomgangen av hva de registrerte lovbrøytene er tatt for, vil vi derfor undersøke betydningen av forskjeller i kjønn.

Som vi ser av figur 5 er det menn som dominerer i statistikken, og det er menn mellom 16 og 24 år som er mest overrepresentert blant de siktede for lovbrudd. De som klart oftest blir tatt er 18-, 19- og til dels 20-årige menn. I 2001 ble mer enn 6 prosent av alle menn i alderen 18-20 år tatt for en eller flere forbrytelser. Regner vi også med de som kun ble tatt for forseelser, er det hele 12 prosent - eller tilnærmet en av åtte - av mannlige 18-20 åringer ble tatt for ett eller flere lovbrudd i løpet av dette året (jf. vedleggstabell 5). Blant menn i aldersgruppen 21-24 år er den tilsvarende andelen 9 prosent, og blant menn i alderen 15-17 år noe under 8 prosent. Sammenlikner vi de unge med de voksne, ser vi blant annet at menn i 18- og 19-års alderen har dobbelt så stor sjanse for å bli tatt for lovbrudd som menn på 27 år. Ut fra statistikken over antatte gjerningspersoner i 2001 fremgår det også at en gutt på 14 år har like stor eller større sjanse for å bli tatt for lovbrudd som menn i alderen 32 år eller eldre.

Figur 5. Siktede for lovbrudd etter alder og kjønn. Per 1 000 innbyggere. 2001.

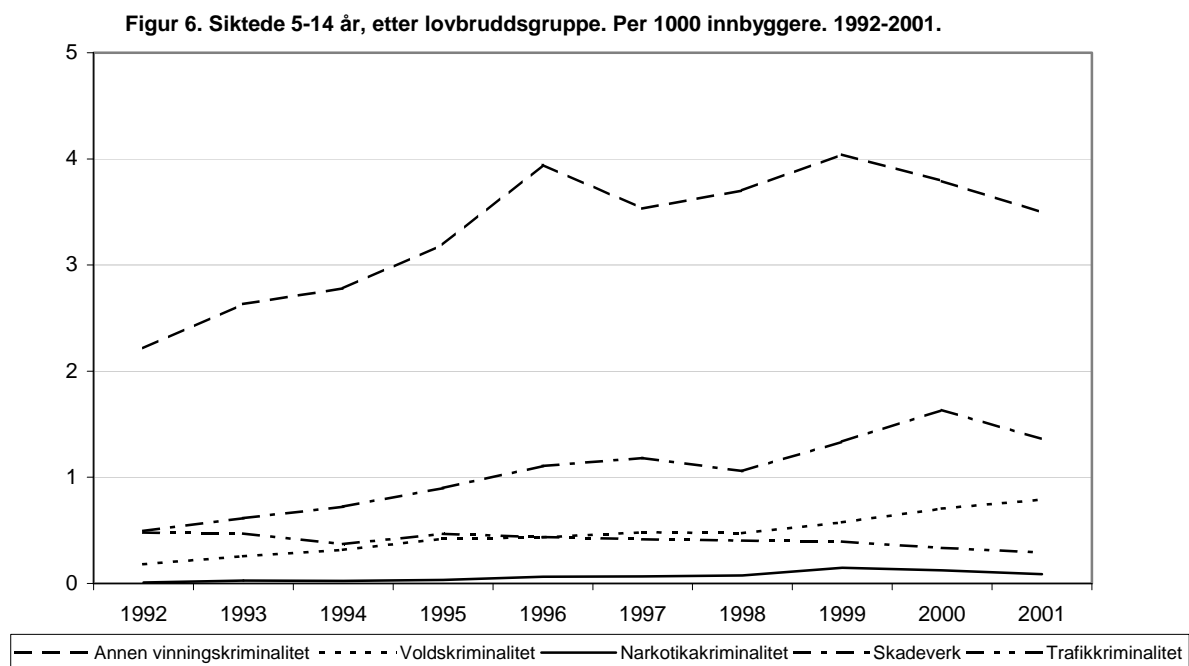
Når vi ser på statistikken over andelen registrerte lovbrøytene i alle alderstrinn er det slående hvor store forskjeller vi finner ut fra små aldersforskjeller. I figur 5 ser vi hvor betydelige forskjellene er mellom for eksempel mellom 17- og 18-årige menn. Forskjellene mellom kjønnene er enda større enn forskjellene mellom de ulike aldersgruppene. Dette ser vi for eksempel ved at andelen registrerte lovbrøytene blant 19-årige jenter, som er det mest overrepresenterte alderstrinnet blant kvinner, er langt lavere enn for menn i alle alderstrinn fra den kriminelle lavalder og opp til 40 år. Hvis statistikker over den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten skal brukes som grunnlag for utforming av forebyggende tiltak, kan disse forskjellene mellom kjønnene og alderstrinnene være av betydning.

3 Hvilke lovbrudd barn og ungdom blir tatt for

I Falck (2002) gis det en oversikt over alle siktede for forbrytelser. Selv om våre oversikter er oppdaterte og inneholder flere registrerte lovbrøyttere, vil mange av utviklingstrekkene og nivåene på barne- og ungdomskriminaliteten være de samme. Vi har imidlertid sett at det er omtrent like mange unge som blir tatt for kun forseelser - sammenliknet med de som blir tatt for en eller flere forbrytelser (jf. figur 3). I tillegg til de som er med i oversikten til Falck (2002) er det med andre ord minst dobbelt så mange barn og ungdommer som er konfrontert med sine lovbrudd av politiet og påtalemyndigheten. Bare av den grunn er det en del vesentlig tilleggsinformasjon som kommer frem når vi også inkluderer de som kun er blitt siktet for forseelser (og de som er straffet med forenklede forelegg). I 2001 ble det anmeldt mer enn 120 000 forseelser, hvor lovbrudd i trafikken utgjorde omtrent halvparten. Brudd på straffeloven, inkludert nasking og mindre alvorlig skadeverk, utgjorde 30 prosent og brudd på løsgjengerloven og politivedtektene nesten 7 prosent.¹¹ Ved å inkludere forseelsene i kriminalitetsbildet får vi med andre ord vite mer om typer av lovbrudd som ofte forbindes med ungdom.

Men hvilke lovbrudd blir barn og unge egentlig tatt for ?

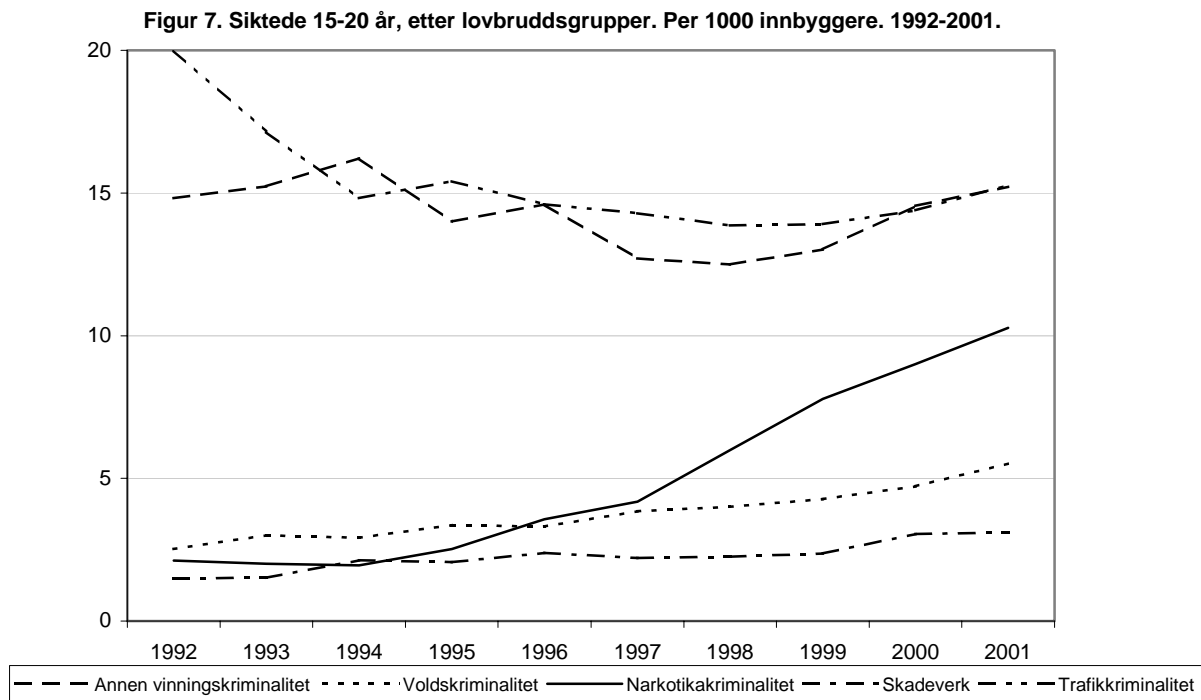
Vi ser av figur 6 at vinningslovbrudd har vært den klart viktigste årsaken til at ungdom under 15 år er blitt registrert som lovbrøyttere i løpet av hele 1990-tallet. I de siste 10 årene har det vært en økning i andelen som blir tatt for skadeverk, og denne type lovbrudd er nå den nest viktigste grunnen til at de aller yngste ender opp i politiets register. Det er i dag relativt få under den kriminelle lavalder som blir tatt for andre lovbrudd enn tyverier og skadeverk, men det har vært en viss økning i andelen barn som blir registrert for voldslovbrudd (jf. også Falck 2002 og vedleggstabell 6-8). Andelen av de under den kriminelle lavalder som blir tatt for trafikkkforseelser er derimot blitt mindre i løpet av de 10 siste årene.

I aldersgruppen 15-20 år er det en like stor andel som kommer i kontakt med politiet på grunn av trafikkkriminalitet som på grunn av vinningskriminalitet (og da er ikke personer ilagt forenklede forelegg etter forseelser mot veitrafikkloven medregnet, jf. Haslund 2003). Gjennom store deler av 1990-tallet har faktisk trafikkkforseelser vært den største lovbruddsgruppen blant ungdommer over den kriminelle

¹¹ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 4.

lavalder. I dag er det imidlertid like mange som har vinningskriminalitet som sitt mest alvorlige lovbrudd.

Andelen ungdommer i denne aldersgruppen som ble tatt for narkotikaforbrytelser er i 2001 langt større enn andelen som ble tatt for denne typen lovbrudd i 1992. I løpet av denne perioden er andelen ungdommer mellom 15 og 20 år tatt for narkotikaforbrytelser femdoblet. Det er også blitt langt flere ungdommer som blir tatt for voldslovbrudd. Andelen ungdommer over den kriminelle lavalder som blir siktet for vold er mer enn dobbel så stor i 2001 som i 1992. (jf. figur 7 og vedleggstabell 6-8)

3.1 Stor andel av unge lovbrøyttere er tatt i trafikken

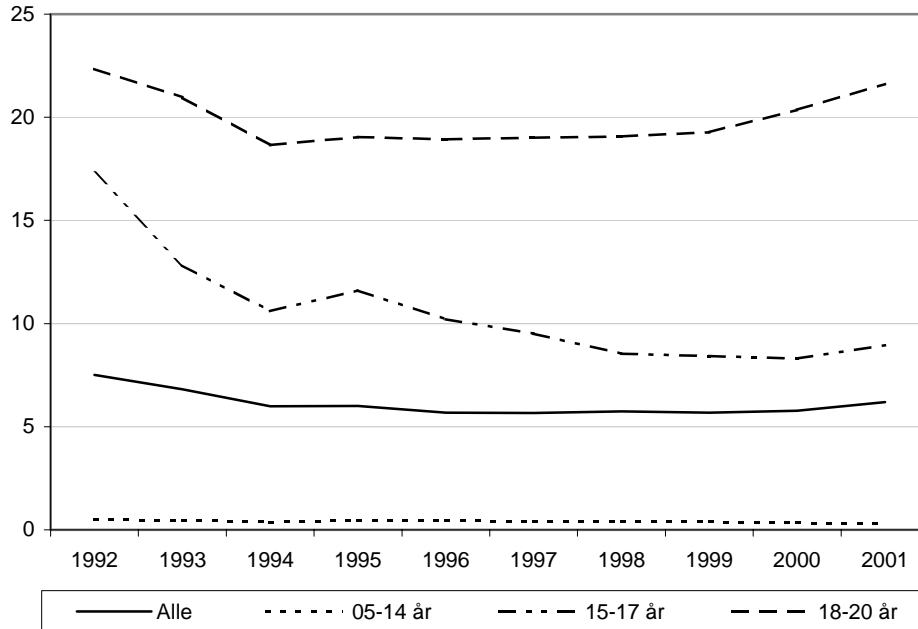
Politets straffesaksregister, og SSB sin statistikk over anmeldte og etterforskede lovbrudd, inneholder alle avsluttede straffesaker som inneholder brudd på veitrafikkloven - med unntak av de forseelser som resulterer i forenklede forelegg.¹² Statistikkene inneholder brudd på en del sentrale trafikkforseelser - blant annet promillekjøring, påføring av personskader og kjøring uten førerkort. Politets straffesaksregister viser at det ble anmeldt mer enn 60 000 av disse typene lovbrudd i 2001. Det er noen personer som blir tatt for flere trafikkforseelser i løpet av et år. Det er også en del personer som, i tillegg til å bli tatt for trafikklovbrudd, blir tatt for andre lovbrudd som har en høyere strafferamme. Dette er bakgrunnen for at statistikken over etterforskede lovbrudd i 2001 viser at det er nesten 44 000 oppklarte forseelser mot veitrafikkloven - men kun 26 200 personer med dette som sitt hovedlovbrudd.

I statistikken over personer som kun er tatt for de mer alvorlige trafikkforseelsene, er de unge over den kriminelle lavalder sterkt overrepresentert. Ungdom ser med andre ord ut til å bli tatt av politiets kontroll på veien langt oftere enn de eldre. Det var for eksempel en tre ganger større andel av befolkningen i alderen 18-20 år enn blant personer i 40-årene som ble tatt for denne type lovbrudd i 2001.

¹² Oversikten over de forenklede foreleggene og hvem som ilegges disse, vil fremgå i del 2 av dette prosjektet, hvor straffereaksjoner er tema. Se Haslund (2003).

Aldersgruppen 18-20 år er den mest overrepresenterte aldersgruppen blant de siktede for brudd på veitrafikkloven. I motsetning til de fleste andre aldersgrupper, har andelen av 18-20 åringer tatt for trafikklovbrudd vært stabil i gjennom hele 1990-tallet. Denne aldersgruppen er derfor mer overrepresentert blant de som er tatt for trafikkforseelser i 2001 enn de var i 1992 (jf. figur 8 og vedleggstabell 7).

Figur 8. Siktede med trafikkriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder. Per 1 000. 1992-2001.

I aldersgruppen 18 til og med 20 år er det ulovlig hastighet som er den vanligste trafikkforseelsen. Årlig var det i gjennomsnitt 400 personer i denne aldersgruppen som hadde promillekjøring som sitt hovedlovbrudd på 1990-tallet. I 2001 utgjorde disse om lag 17 prosent av alle som ble tiltalt i denne aldersgruppen.¹³ De i alderen 18, 19 og 20 år er relativt ofte involvert i trafikkulykker med personskafer, og dette er vanligere enn både promillekjøring og kjøring uten gyldig førerkort som årsak til at ungdom i denne aldersgruppen ender i politiets register (jf. vedleggstabell 9 A-E).

I løpet av 1990-tallet er en stadig mindre andel av 15-17-åringer blitt tatt for brudd på veitrafikkloven. I 1992 var det nesten 2 prosent av alle ungdommer i denne alderen som kom i politiets register på grunn av trafikklovbrudd. I 2001 var den tilsvarende andelen godt under en prosent (jf figur 8 og vedleggstabell 7).

Blant de i aldersgruppen 15 til og med 17 år er kjøring uten gyldig førerkort den vanligste veitrafikkforseelsen. I denne aldersgruppen har det vært et relativt stabilt antall som er tatt for dette gjennom hele 1990-tallet - med noe over 400 siktede personer hvert år. I de siste årene utgjør disse omtrent en tredjedel av alle siktede for veitrafikkloven i alderen 15-17 år. I løpet av 1990-tallet var det gjennomsnittlig mer enn 160 personer i aldersgruppen 15-17 år som ble tatt for promillekjøring hvert år (jf. vedleggstabell 9 A-E). Nesten alle oppklarte anmeldelser for promillekjøring ender med tiltale i domstolene, og promillekjøring var hovedlovbruddet til om lag 14 prosent av alle 15-17 åringer som ble tiltalt i domstolene i 2001.¹⁴

Vi ser her at forseelser mot veitrafikkloven en sentral årsak til at ungdommer kommer i kontakt med politiet. Disse forseelsene er typer av lovbrudd som det reageres relativt strengt overfor - noe som også

¹³ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 7 og 18.

¹⁴ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 7 og 18.

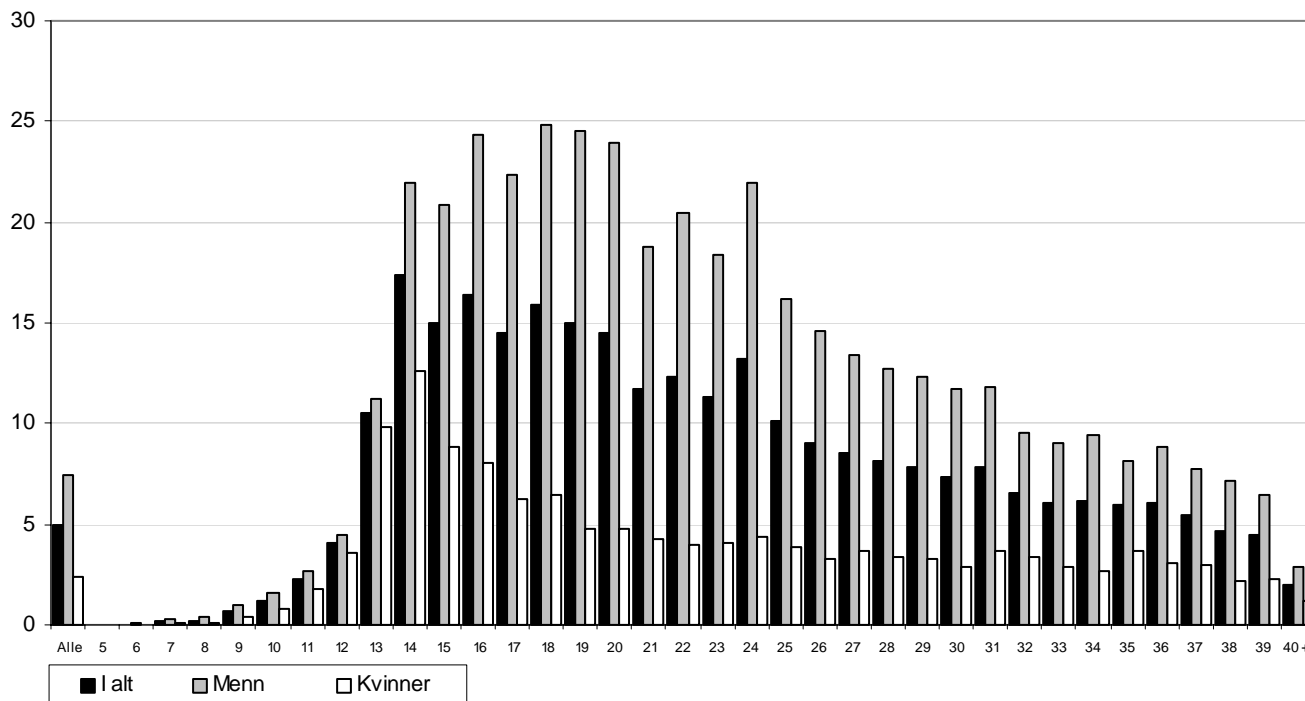
fremgår av statistikkene over straffereaksjoner og fengslinger (se Bergh 2003 og Haslund 2003). Ønsker vi å beskrive kriminaliteten blant de unge - spesielt de over den kriminelle lavalder - og deres erfaringer med ulike deler av rettssystemet, utgjør med andre ord forseelsene mot veitrafikkloven en vesentlig del av bildet.

3.2 Utvikling, alder og kjønn er svært forskjellig for simple og grove tyverier

Vi vet at mange av de som blir tatt av politiet i løpet av ett år, blir tatt for flere enn ett lovbrudd. Det er også slik at de aller fleste former for vinningslovbrudd har en lavere strafferamme enn for eksempel narkotika- og voldsforbrytelser. Dette medfører at de personene som for eksempel er tatt for både vinningslovbrudd og narkotikaforbrytelser ofte ender opp i statistikken som siktede for narkotika, og ikke som siktede for vinningslovbrudd (jf. kapittel 1.1). Til tross for at mange av de som blir tatt for å stjele blir skjult i statistikken på denne måten, er siktede for vinningskriminalitet den største gruppen siktede blant ungdom: Vinningskriminalitet er den aller vanligste type lovbrudd som de under den kriminelle lavalder blir tatt for. Det er også den vanligste grunnen, sammen med trafikklovbrudd, til at ungdom i alderen 15-20 år ender opp i politiets register (jf. figur 6 og 7, vedleggstabell 8).

Figur 9 viser andelen av befolkningensmengden i de enkelte alderstrinn som ble tatt for vinningskriminalitet i 2001 (jf. vedleggstabell 10). Vi ser her hvordan ungdom er overrepresentert, men at det er store andeler i alle alderstrinn mellom 14 og 24 år som har vinningskriminalitet som hovedlovbrudd. Det er ikke en helt entydig sammenheng mellom alderstrinn og andelen av ungdom som blir tatt for vinningslovbrudd. Eller for å være mer presis: Statistikken over siktede *menn* i alderen 14 til og med 24 år viser ingen klar sammenheng mellom alderstrinnet og risikoen for å bli tatt for vinningslovbrudd. Blant menn var det i 2001 mer enn 2 prosent av alle 14-20-åringene, 22- og 24-åringene som var siktet hovedsakelig på grunn av vinningskriminalitet. Mest overrepresentert var de 18-årige mennene - hvor 2,5 prosent av alle i denne gruppen endte opp i politiets register etter å ha blitt tatt for å stjele.

Figur 9. Siktede med Annen vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Per 1 000 innbyggere. 2001.

Blant kvinner er det en mer entydig sammenheng mellom alder og andelen som blir tatt for vinningslovbrudd. Blant kvinner er det faktisk 13- og 14-åringene, og til en viss grad 15- og 16-åringene som er klart overrepresentert i denne statistikken. For alderen rundt den kriminelle lavalder utgjør jenter også en betydelig andel av de som hovedsakelig blir tatt for å stjele. Blant de under den kriminelle lavalder, i alderen 11 til og med 14 år, utgjør jenter godt over en tredjedel av alle siktede med hovedlovbrudd vinningskriminalitet. Blant 13-åringene er det nesten like mange jenter (45 prosent) som gutter. Etter fylte 14 år er det med økende alder en stadig mindre andel unge kvinner som har vinningslovbrudd som sitt mest alvorlige lovbrudd: I 2001 var andelen 14-årige jenter dobbelt så stor som blant 17- og 18-årige jenter - og nesten tre ganger så stor som blant jenter i alderen 19-24 år.

Hva og hvor stjeler ungdom?

Vinningslovbrudd omfatter handlinger hvor en uten samtykke tar noe av en annens eiendom (med unntak av de lovbrudd som er definert som økonomisk kriminalitet). Det er svært ulike typer handlinger og verdier som inngår i lovbruddsgruppen Annen vinningskriminalitet, som omfatter både naskeri av en sjokolade og grove bankran.

Falck (2002, s. 20 ff.) viser til utviklingen i antall siktede for grovt tyveri fra person, ran og utpressing. Han ser disse typene vinningslovbrudd i sammenheng med utviklingen i vold, og viser at stadig flere ungdommer stjeler direkte fra personer - blant annet med bruk av trusler. Det er først i løpet av siste halvdel av 1990-årene at flere ungdom ble tatt for ran og grovt tyveri fra person, og det er først i løpet av disse årene at ungdommer er blitt en klart overrepresentert aldersgruppe blant siktede for denne type lovbrudd (jf. Falck 2002, s. 22). Ran, utpressing og grovt tyveri fra person utgjør imidlertid en relativt liten andel av alle de som blir tatt for vinningslovbrudd. I 2001 var det 406 siktede, hvorav 233 under 21 år, med hovedlovbrudd ran eller utpressing. Antallet siktede med hovedlovbrudd grovt tyveri fra person (inkludert veskenapping) var 213, hvorav 83 under 21 år. Til sammen utgjorde de som var tatt for ran, utpressing eller grovt tyveri mot person i underkant av 3 prosent av de nesten 21 000 siktede som hadde vinningskriminalitet som hovedlovbrudd. Blant de under 21 år var den tilsvarende andelen 4,5 prosent.

For å beskrive hvilke type vinningslovbrudd ungdom først og fremst begår, har vi her gjort et skille mellom de alvorlige og de mindre alvorlige vinningslovbruddene. De alvorlige vinningslovbruddene består her av grovt tyveri, innbrudd, brukstyveri av motorkjøretøy, ran og utpressing. Blant de siktede for vinningskriminalitet i 2001 var grovt tyveri det alvorligste lovbruddet til 18 prosent (3 800 siktede) og tyveri av motorkjøretøy det groveste til 5 prosent (drøyt 1 000 siktede). De mindre alvorlige vinningslovbruddene består her av simple tyverier og naskerier.¹⁵ I overkant av 28 prosent (nesten 6 000 forskjellige personer) hadde forseelsen naskeri, og 17 prosent (3 600 siktede) simpelt tyveri, som sitt hovedlovbrudd.¹⁶ Nesten halvparten (45 prosent) av de siktede for vinningslovbrudd i 2001 hadde med andre ord kun begått mindre alvorlige tyverier.

Både gutter og jenter blir tatt for naskeri og simpelt tyveri

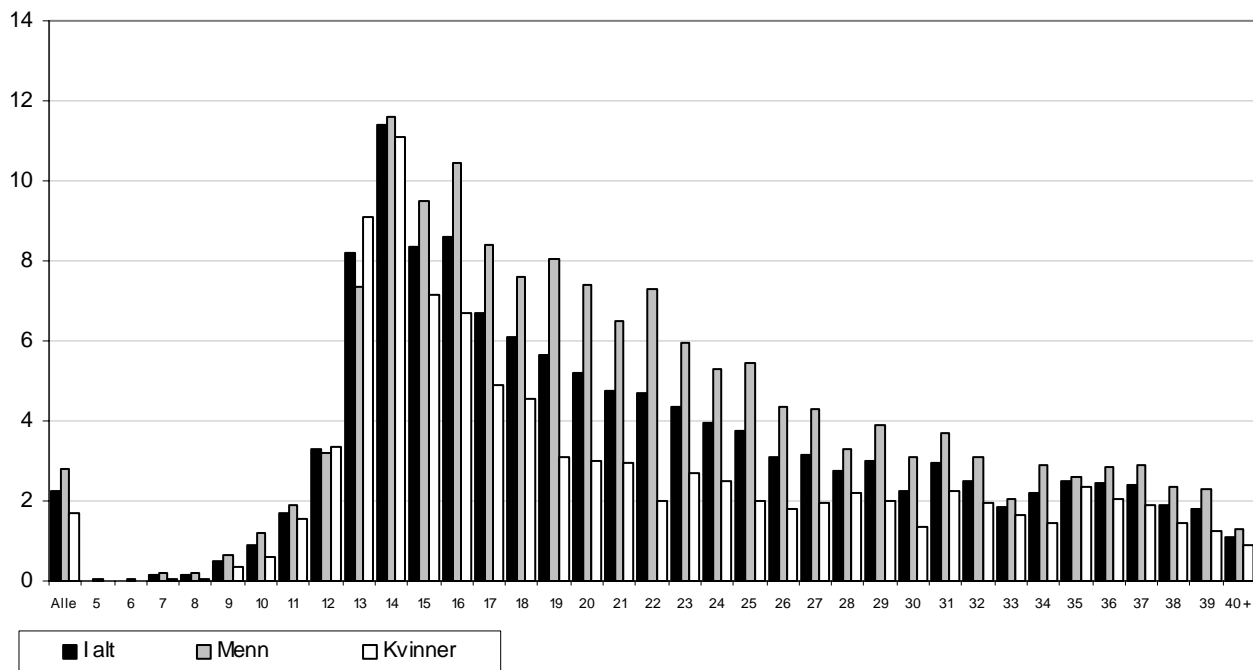
Naskeri og simpelt tyveri omfatter lovbrudd hvor mindre eiendomsverdier stjeles fra ulåste eller på annen måte usikrede steder. I 2001 var det mer enn 9 500 som hadde en av disse to typene tyveri som sitt hovedlovbrudd, hvorav nesten 40 prosent var under 21 år. Vi ser av figur 10 at mange av de som kun blir tatt for mindre alvorlige tyverier er svært unge, og i 2001 var det mer enn 1 500 forskjellige barn under den kriminelle lavalder som endte opp i politiets register på grunn av disse typene lovbrudd (jf. vedleggstabell 11).

Det er også mange jenter som blir tatt for de minst grove vinningslovbruddene. Både blant jenter og gutter er det 14-åringene som er mest overrepresentert i forhold til sin befolkningsmengde. Blant de siktede i alderen 11-14 år var det nesten like mange eller flere jenter enn gutter. Det er svært få, hvis noen, andre former for lovbrudd hvor jenter er så sterkt representert i forhold til gutter.

¹⁵ Bredragerier og forseelser mot tolloven, som inngår i lovbruddsgruppen "Annen vinningskriminalitet", er utelatt i den videre beskrivelsen.

¹⁶ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 15.

Figur 10. Siktete med simpelt tyveri og naskeri som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Per 1 000 innbyggere. 2001.

Ut fra statistikken over etterforskede lovbrudd kan det se ut til at de mindre alvorlige tyveriene ofte er den første kontakten mange ungdommer har med politiet. I forhold til hvor mange som blir tatt for simpelt tyveri og naskeri er det ikke så mange unge, spesielt blant de under den kriminelle lavalder, som blir tatt for andre lovbrudd. Om det å bli tatt for naskeri eller simpelt tyveri ikke nødvendigvis betyr starten på en lang lovbruddskarriere, er det en del av de som også blir tatt for lovbrudd senere: Av de nesten 1 200 personene under den kriminelle lavalder som hadde naskeri som sitt hovedlovbrudd i 1996, er det en tredjedel som er registrert med tilbakefall i løpet av den påfølgende femårsperioden.

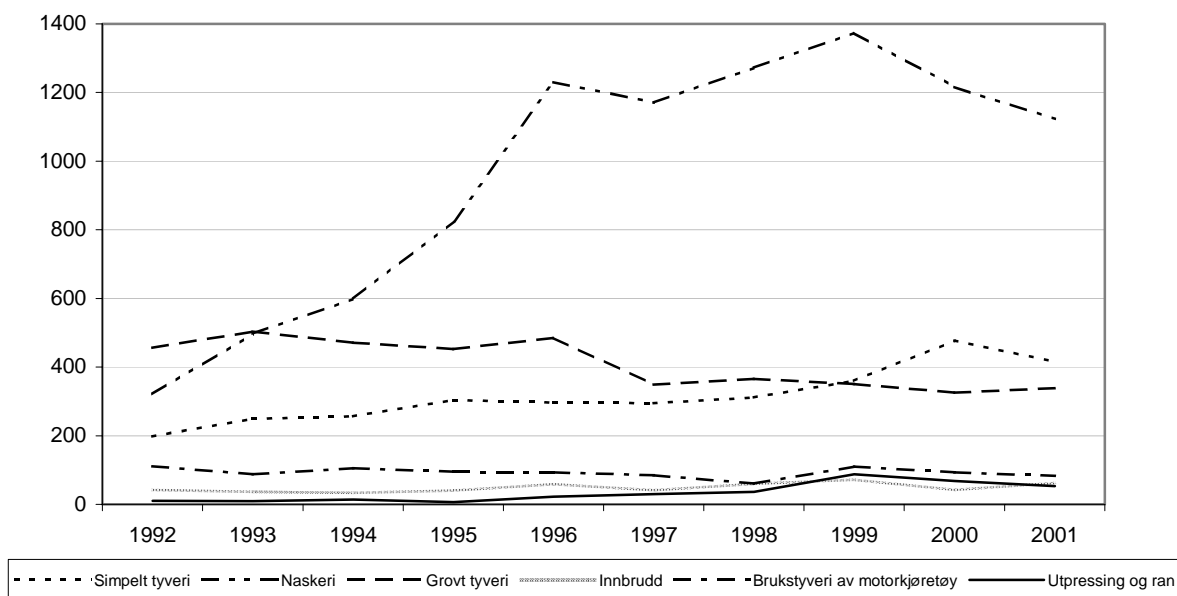
Tilsvarende er det hele 60 prosent av de siktede under 15 år med hovedlovbrudd simpelt tyveri som er registrert med tilbakefall.¹⁷ Det ser med andre ord ut til at mindre alvorlige vinningslovbrudd er relativt vanlige debutlovbrudd for noen av de som også kommer i kontakt med politiet senere.

Langt flere barn blir tatt for naskeri og simple tyverier

Vi har sett at de under den kriminelle lavalder som i 2001 ble tatt for å stjele, først og fremst blir siktet for naskerier og andre simple tyverier. Dette var ikke like mye tilfellet for kun 10 år siden, da langt færre barn ble tatt for denne type lovbrudd - og den største gruppen siktede for vinningslovbrudd hadde grovt tyveri som sitt hovedlovbrudd. I løpet av 1990-tallet er det blitt noe færre barn som er tatt for grovt tyveri, men antallet barn siktet for simpelt tyveri er mer enn fordoblet og antallet siktede for naskeri er nesten tredoblet (jf figur 11 og vedleggstabell 13).

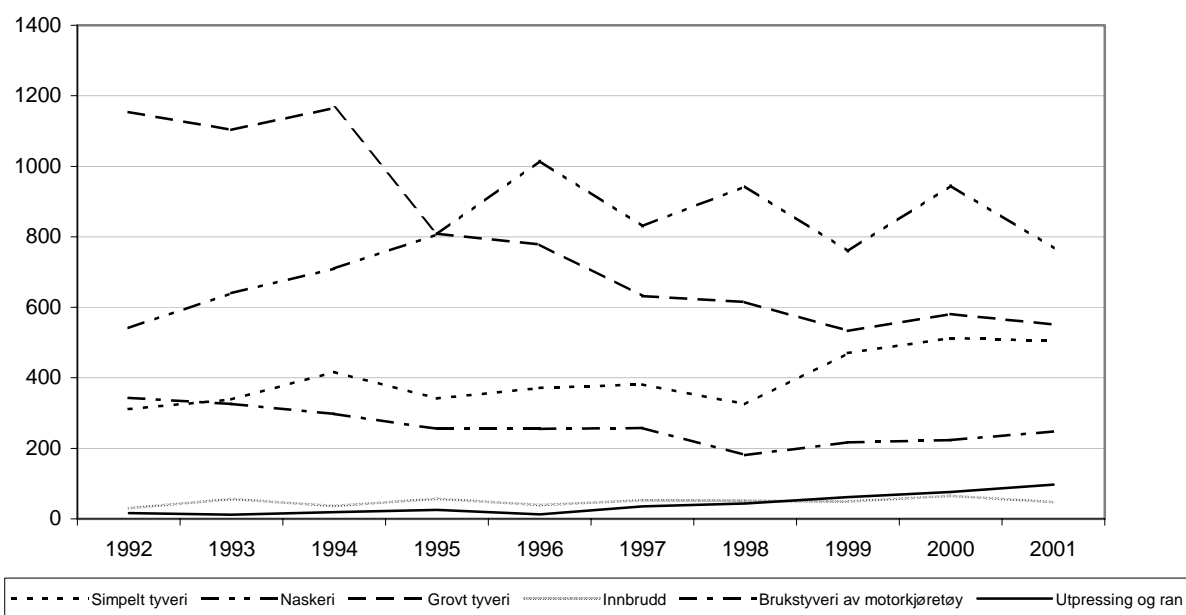
¹⁷ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 23.

Figur 11. Siktete 5-14 år, med vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

Utviklingen i antallet ungdommer i alderen 15-17 år som blir tatt for vinningslovbrudd er ikke så ulik utviklingen blant de under den kriminelle lavalder. Også blant de i alderen 15-17 år har det i løpet av 1990-tallet blitt langt færre som er tatt for grovt tyveri, mens andelen tatt for naskerier har økt betydelig. Som for de yngste er det i løpet av de siste årene blitt flere i aldersgruppen 15-17 år som hovedsakelig er tatt for simpelt tyveri. Sammenliknet med de under den kriminelle lavalder er det imidlertid også betydelige forskjeller: Økningen i antallet personer under 15 år tatt for naskeri er langt større, og det er i dag langt flere under den kriminelle lavalder enn blant ungdom mellom 15 og 17 år som hovedsakelig blir tatt for denne type tyverier. Antallet 15-17-åringar tatt for grovt tyveri er mer enn halvert i perioden 1992 til og med 2001, men sammenliknet med de under den kriminelle lavalder er det fremdeles slik at langt flere ungdom i denne alderen blir tatt for mer alvorlige vinningslovbrudd - som grovt tyveri og brukstyveri av motorkjøretøy (jf. figur 12 og vedleggstabell 14).

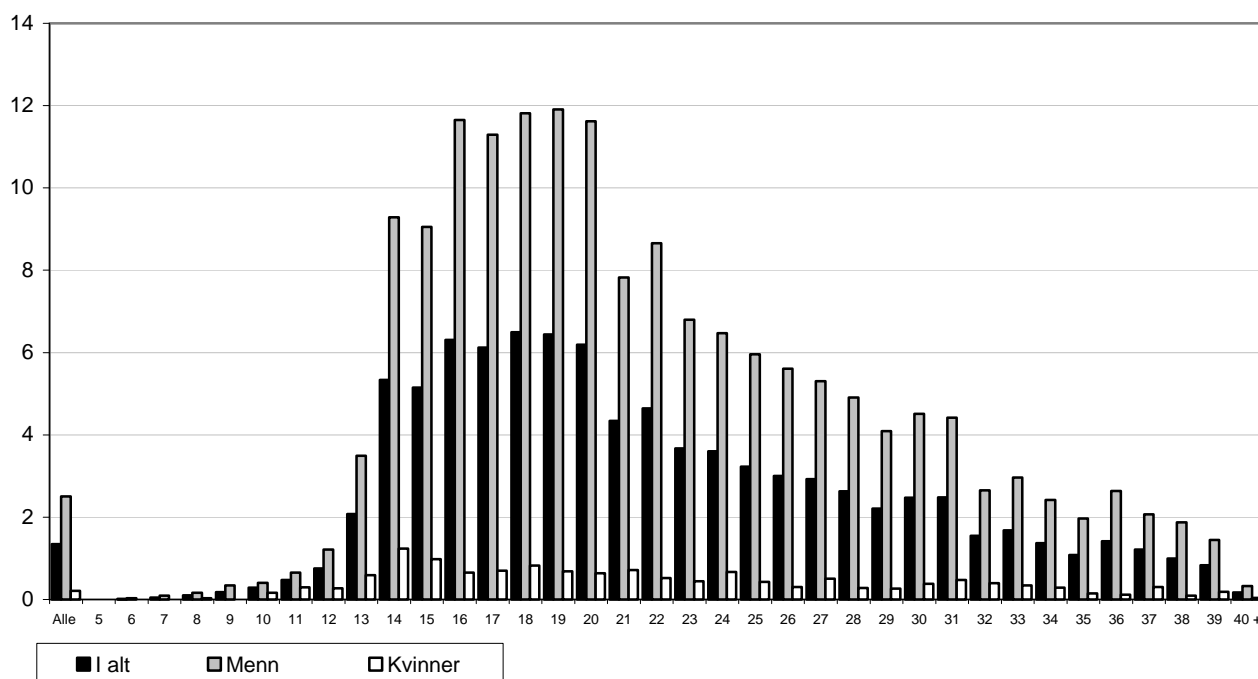
Figur 12. Siktete 15-17 år med vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

Eldre gutter stjeler også grovt, men nesten ingen jenter

Av alle med vinningskriminalitet som hovedlovbrudd i 2001 var 27 prosent, det vil si 5 800 forskjellige personer, tatt for en av de typer som vi her har definert som alvorlige former for tyveri: Grovt tyveri, innbrudd, brukstyveri av motorkjøretøy, ran og utpressing. Når vi ser på fordeling etter alder og kjønn til de siktede for de mer alvorlige vinningslovbruddene, er det spesielt en side som kommer veldig klart frem: Det er nesten ingen unge jenter eller eldre kvinner blant de som blir tatt for de mer alvorlige formene for vinningslovbrudd. I 2001 var det kun blant 14-årige jenter at det var mer enn hver tusende som ble tatt hovedsakelig for en av disse mer alvorlige vinningsforbrytelsene. Tilsvarende var det mer enn en av hundre 14-årige jenter som hadde simpelt tyveri eller naskeri som sitt groveste lovbrudd.

Figur 13. Siktede med grov vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Per 1 000 innbyggere. 2001.

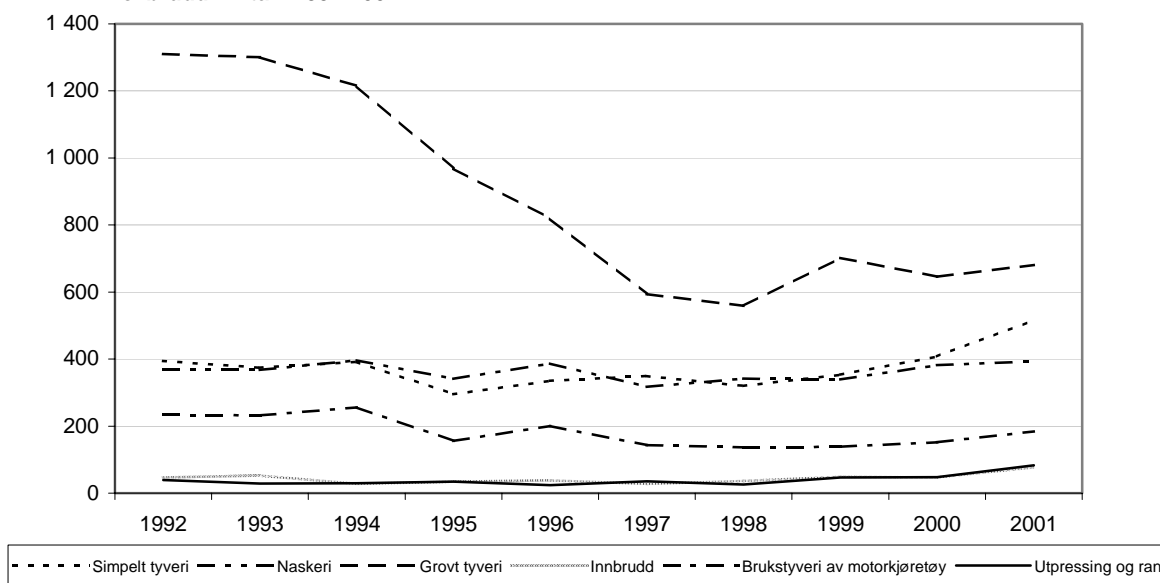

Sammenliknet med de som kun blir tatt for simple tyverier og naskerier er de som blir tatt for mer alvorligere vinningslovbrudd noe eldre. Ungdom under 21 år er imidlertid sterkt overrepresentert også blant de siktede for de mer alvorlige formene for vinningslovbrudd. I 2001 var det for eksempel en større andel av 14-åringene med alvorlige vinningslovbrudd som hovedlovbrudd enn det var blant alle alderstrinn over 20 år. I 2001 var det i overkant av hver hundrede unge menn i alderen 16 til og med 20 år som ble tatt for en av de mer alvorlige vinningsforbrytelsene (jf. figur 13 og vedleggstabell 12).

Færre grove og flere simple tyverier også blant eldre ungdom

De aller fleste som blir tatt for mer alvorlige vinningslovbrudd blir tatt for grovt tyveri, spesielt fra biler og forretninger. Vi har sett at det i løpet av 1990-tallet er blitt langt færre under 18 år som tas for denne type lovbrudd. Også blant ungdom i alderen 18-20 år er dette skjedd, og da i enda sterkere grad enn blant de yngre. Nedgangen har vært spesielt stor for grovt tyveri fra butikker og andre forretningsbygg. I 1992 var det 550 personer i alderen 18-20 år som hadde denne type grovt tyveri som hovedlovbrudd - mens det i 2001 var det drøyt 200. Som for de yngste aldersgruppene er det i løpet av de siste årene blitt noe flere eldre ungdommer som hovedsakelig blir tatt på grunn av simple tyverier. Statistikken over siktede i alderen 18-20 år viser ikke en økning i antall tatt for naskeri, slik utviklingen har vært for de under 18 år. Naskerier er imidlertid hovedårsaken til en betydelig andel av de ungdommene mellom 18-20 år som ender opp i politiets register (jf. figur 14 og vedleggstabell 15).

Figur 14. Siktete 18-20 år, med vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

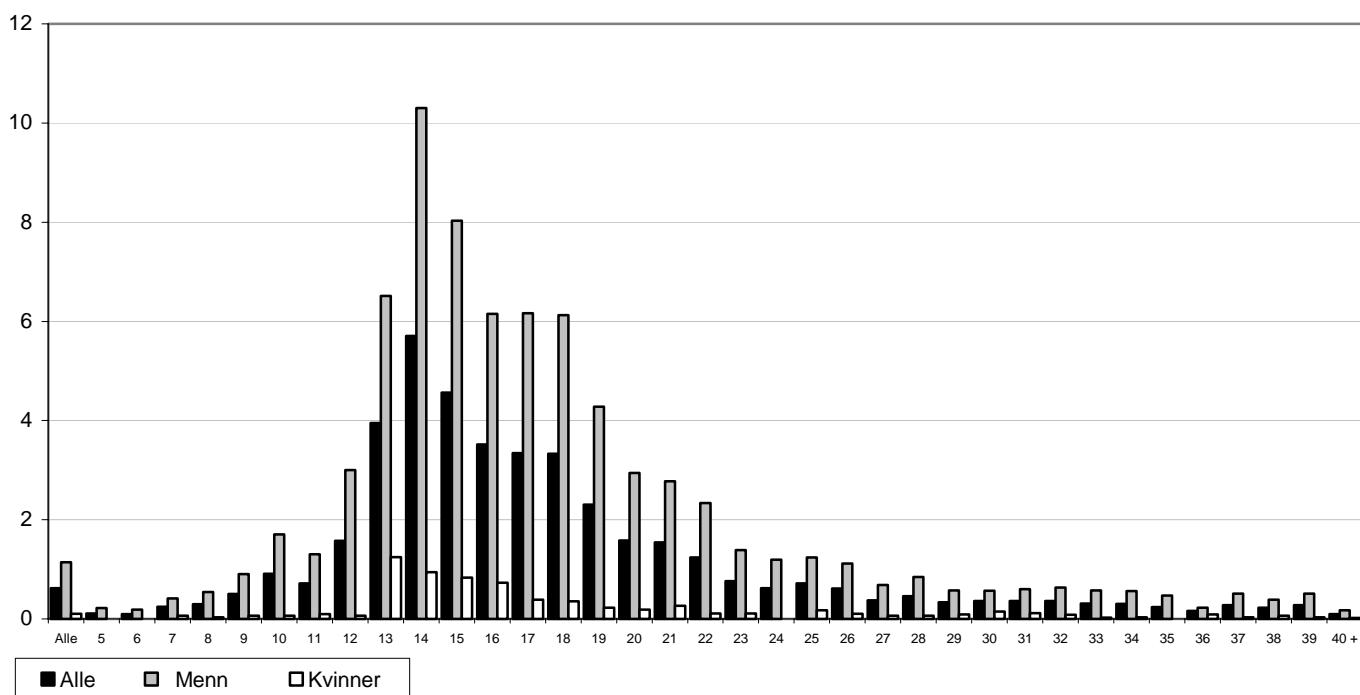

Det er kanskje noe overraskende at flere ungdommer i alderen 15-17 år enn i alderen 18-20 år er tatt for brukstyveri av motorkjøretøy. Slik har det vært i alle de 10 siste årene. De yngste over den kriminelle lavalder ser ut til å stjele omtrent like mange biler som ungdom i alderen 18-20 år. Det er imidlertid flere 15-17 åringer som har tyverier av andre kjøretøy, blant annet mopeder, som sitt grovste lovbrudd. Om tallene ikke er så store, viser statistikken over ran og utpressing noe av de samme forholdene mellom disse aldersgruppene: I de siste 4 årene er det flere i aldersgruppen 15-17 år enn i aldersgruppen 18-20 år som er tatt for ran og utpressing.

3.3 Skadeverkene som vokste med graffiti-guttene

Ut fra den detaljerte aldersfordelingen til alle de siktete med skadeverk som sitt hovedlovbrudd, ser vi hvor overrepresentert barn og ungdom er i forhold til denne type lovbrudd. Statistikken for 2001 viser at det er 14-åringene, altså personer under den kriminelle lavalder, som er mest overrepresentert i statistikken over siktete for skadeverk. Mer enn hver hundrede 14-årige gutt i Norge endte i løpet av 2001 opp i politiet register på grunn av skadeverk. Av de 2 600 siktete med skadeverk som hovedlovbrudd dette året, var det i overkant av 70 prosent som var ungdom under 21 år. De under den kriminelle lavalder utgjorde nesten en tredjedel (32 prosent). Av figur 15 ser vi også at det er en svært liten andel kvinner som er tatt for skadeverk - og dette gjelder for alle alderstrinn (jf. vedleggstabell 16).

Figur 15. Siktete med skadeverk som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Per 1 000 innbyggere. 2001.

Skadeverk og graffiti

Når utviklingen i registrert skadeverk på 1990-tallet skal beskrives, kommer man ikke utenom utviklingen i anmeldelser og den rettslige forfølgningen av graffiti. I løpet av de 10 siste årene, og da spesielt fra 1993/1994, har økningen i anmeldte graffiti vært svært stor. I 1992, som er det første året i vår analyse, var det under 100 anmeldte graffiti i Oslo. I 1998 var det 9 900 anmeldelser - med andre ord mer enn hundre ganger så mange. I årene fra 1995 til og med 1999 utgjorde graffiti mellom 70 og 76 prosent av alle anmeldte skadeverk i Oslo (alle tall fra Høigård 2002, s. 239, 502).

Graffiti er ikke en egen lovbruddskategori i den tredelingen av typer skadeverk som SSB bruker. I kriminalstatistikken er skadeverk spesifisert i tre typer: Inndelingen i de to typene forbrytelsene simpelt og grovt skadeverk, samt skadeverk definert som mindre alvorlige forseelser. Alle tre lovbruddstypene defineres under straffeloven.¹⁸

I og med at svært få anmeldte skadeverk - og da spesielt graffiti - blir oppklart, gir SSB sin statistikk over siktede ikke en god oversikt over hvem som i virkeligheten har begått de anmeldte skadeverkene.¹⁹ Statistikken over siktede med hovedlovbrudd skadeverk sier oss imidlertid noe: Vi har sett at skadeverk, til tross for den lave oppklaringsprosenten, er en av de viktigste årsakene til at ungdom, og da spesielt de yngste, ender opp som gjerningspersoner i politiets register (jf. figur 5 og 6). Skadeverk er den nest viktigste årsaken til at de aller yngste ble tatt for lovbrudd i 2001. Vi har i tillegg sett at det i løpet av 1990-tallet har vært en økning i både andelen og antallet barn under den kriminelle lavalder tatt for skadeverk. Det har også vært en tilsvarende, og til tider større, økning i ungdom tatt for skadeverk i aldersgruppen 15-17 år (Jf. også Falck 2002).

¹⁸ Selv om graffiti lovbrudd nå utgjør en stor andel av alle anmeldte skadeverk, og politiets koding av lovbrudd i dag gjør det mulig for SSB å beskrive ulike omfang av graffiti, er de tidligere lovbruddstypene foreløpig opprettholdt.

¹⁹ Høigård (2002) viser at også andre forhold - som politiets arbeidsmetoder og måte å registrere informasjon i politiets straffesaksregister (STRASAK), samt SSB og politiet sine metoder for å lage statistikker ut fra disse registeropplysningene - bidrar til at kriminalstatistikkene er lite egnet til å beskrive hvem som begår skadeverk.

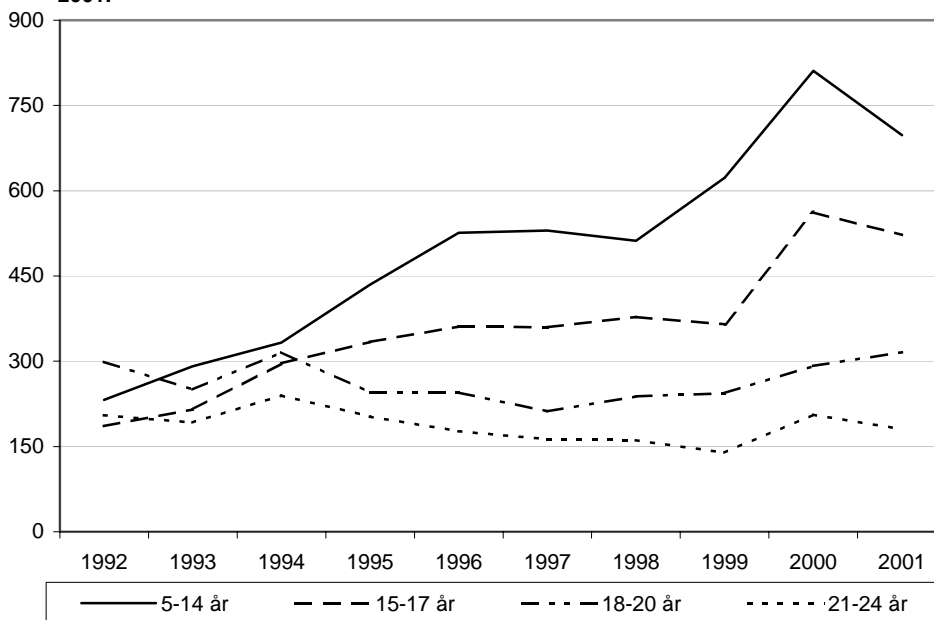
Det er i tillegg grunn til å tro at kravet om at skadeverk må være hovedlovbruddet, ikke fører til at mange av de som er tatt for skadeverk ender opp i statistikken over siktede for andre typer lovbrudd: Høigård (2002, s. 240 ff., 319 ff.) viser at mange som blir tatt for graffiti kun blir tatt en gang (er debutanter) - og at flertallet av de som blir tatt for graffiti ikke blir tatt for andre, mer alvorlige, lovbrudd. Ut fra disse forholdene er det grunn til å tro at statistikk vi bruker her gir en rimelig god oversikt over de fleste personene som er tatt for, og av politiet og påtalemyndighetene registrert å ha begått, skadeverk.

Det nye barnelovbruddet på 90-tallet

Det er i løpet av 1990-tallet vært registrert høyst varierende antall anmeldte og etterforskede skadeverk. Dette viser seg tydeligst når vi ser på de ulike typer av skadeverk. Det har for eksempel variert mellom 1 000 og 10 000 anmeldte forseelser i løpet av årene 1993 og 2001.²⁰ Oppklaringsprosenten for skadeverkforsøelsene har også fulgt disse svingningene, og variert fra 5 til 26 prosent i samme periode.²¹ Det er ikke tvil om at varierende registreringspraksis hos politiet og påtalemyndigheten - og endringer i anmeldelsestilbøyeligheten til sentrale aktører, som for eksempel Oslo sporveier - har hatt en betydelig innvirkning på disse statistikkene. Det er anmeldelsene av graffiti som først og fremst har bidratt til disse variasjonene: Omfanget av anmeldt graffiti, og politiets måte å kode disse, har vært ulikt i forskjellige tidsperioder - noe som har ført til varierende tall i de ulike typer skadeverk i SSB sine statistikker (Høigård 2002).²²

De aller fleste ferdig etterforskede skadeverk, i 2001 mer enn 80 prosent, er definert som forbrytelsen simpelt skadeverk.²³ Det er også simpelt skadeverk som er hovedlovbruddet til de aller fleste siktede for skadeverk: I 2001 var det 94 prosent av alle siktet for skadeverk som hadde simpelt skadeverk som sitt hovedlovbrudd. Denne andelen har, til tross for variasjonene i anmeldelser, vært svært stabil rundt 90 prosent i alle årene mellom 1992 og 2001. Men, antallet personer tatt for simpelt skadeverk har, som det fremgår av figur 16, økt betydelig de siste 10 årene (jf. vedleggstabell 17).

Figur 16. Siktede med simpelt skadeverk som hovedlovbrudd, etter alder. Antall. 1992-2001.

²⁰ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 4.

²¹ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2000, tabell 11.

²² Jf. Falck 2002, s. 17. Se også Gundersen (2000), s. 14, om hvem som anmelder lovbrudd, blant annet skadeverk.

²³ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 6.

Økningen i antallet personer tatt for simpelt skadeverk gjelder først og fremst unge menn under myndighetsalderen. Sammenliknet med 1992 var det i 2001 tre ganger flere ungdommer under 18 år som hovedsakelig ble tatt for et eller flere slike lovbrudd. Flest siktede under den kriminelle lavalder med hovedlovbrudd simpelt skadeverk, var det i år 2000. Ifølge politiets register for dette året var mer enn 800 forskjellige barn definert som gjerningspersoner på grunn av simpelt skadeverk.

Gjennom hele 1990-tallet har det vært betydelig færre personer med forseelsen skadeverk som sitt hovedlovbrudd: Til tross for at antall anmeldelser har variert mye, og til tider vært mange, har antallet siktede for disse forseelsene variert mellom 100 og 300 personer i perioden 1993 til og med 2001.

Det er heller ikke så mange som er tatt for grovt skadeverk. Antall siktede med grovt skadeverk som hovedlovbrudd har variert mellom 120 og 230 personer de siste 10 årene. Av vedleggstabell 17 fremgår det imidlertid at de under den kriminelle lavalder, fra og med 1997, er den aldersgruppen hvor det er klart flest siktede for grovt skadeverk.

3.4 Vold er også et ungdomsfenomen

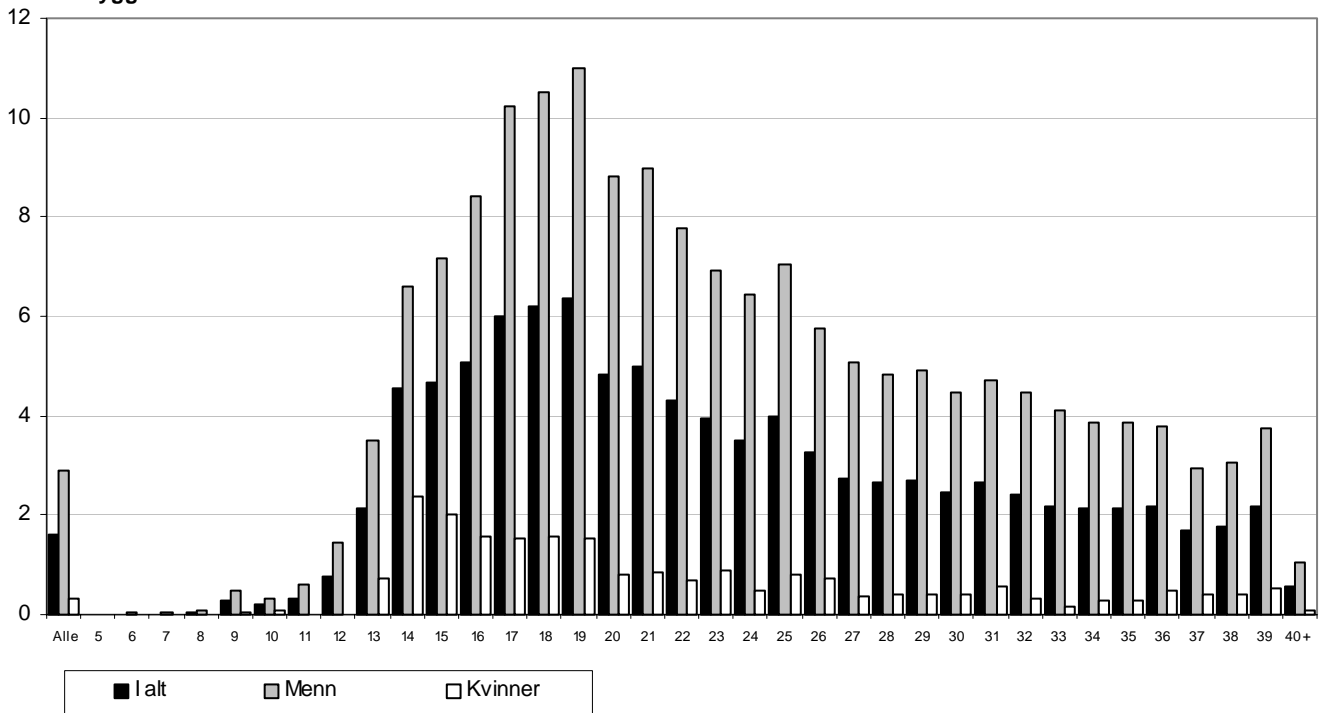
Vi har tidligere sett at relativt få under den kriminelle lavalder, årlig godt under en promille av alle i denne aldersgruppen, blir registrert for voldslovbrudd. Antallet var kun 95 i 1992, men i løpet av de 10 siste årene er det blitt fem ganger flere barn i statistikken over siktede for vold. Det var med andre ord mer enn 480 barn som i 2001 ble stående som gjerningspersoner i politiets register fordi de ble ansett å ha begått en eller flere voldsforbrytelser. Denne utviklingen har medført at voldslovbrudd var den tredje største lovbruddsgruppen blant de siktede under den kriminelle lavalder i 2001 (jf. figur 6 og vedleggstabell 6 og 7).

Andelen ungdommer mellom 15-20 år som blir anmeldt og siktet for vold er langt høyere enn andelen blant de under 15 år. Også i denne aldersgruppen har det i de siste 10 årene vært en betydelig økning i andelen tatt for voldsforbrytelse: Andel ungdommer i alderen 15 til og med 20 år som blir anmeldt og definert som voldsforbryter er mer enn dobbel så stor i 2001, sammenliknet med 1992 (jf. figur 7 og vedleggstabell 7).

Med henvisning til en undersøkelse fra Oslo politidistrikt sier Falck (2002, s. 20) at "I Oslo er volden i hovedsak et voksenfenomen [...]". På grunnlag av figur 17, som viser andelen i hvert alderstrinn som endte opp som siktede for vold i 2001, kan beskrivelsen av vold som et voksenfenomen se ut til å være noe mindre treffende for hele landet. I denne oversikten er de unge menn svært overrepresentert. Aller størst andel av befolkningen var det i alderen 17 til og med 19 år, hvor mer enn en prosent av alle unge menn i disse alderstrinnene ble tatt for vold i 2001. Det er for eksempel også slik at andelen 14 og 15 åringer som ble tatt for vold er større enn andelen av befolkningen i alle alderstrinn over 21 år. At vold ikke er kun et ungdomsfenomen, understrekes ved at to tredjedeler av alle siktede med vold som hovedlovbrudd var 21 år eller eldre. (jf. vedleggstabell 18).

Selv om antallet i forhold til menn er relativt lite, ser vi at andelen kvinner er størst i de yngste alderstrinnene. Blant de siktede for vold er hver fjerde 14-åring og hver femte 15-åring ei jente. Det er også i disse alderstrinnene det er størst andel av den kvinnelige befolkningen som blir tatt for vold (jf. figur 17 og vedleggstabell 18).

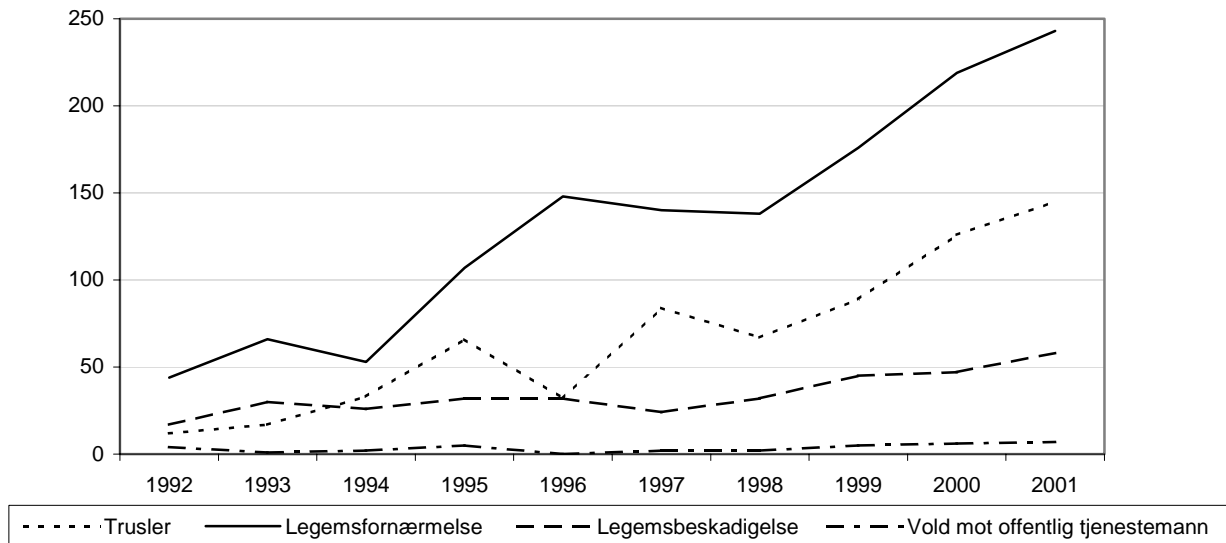
Figur 17. Siktete med voldskriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Per 1 000 innbyggere. 2001.

Flere ungdom anmeldes for vold og trusler

Økningen i antallet ungdommer som i løpet av 1990-tallet er blitt siktet for vold, blir relativt fyldig presentert i Falck (2002, s. 17 ff.). Han viser at det er et økt antall anmeldelser av de mindre alvorlige voldsforbrytelsene, trusler og legemsfornærmelser, som først og fremst har bidratt til dette. Hvor store disse økningene i antallet siktete for vold har vært de siste 10 årene, og hvilke typer lovbrudd som har vært bakgrunnen for denne utviklingen, kommer klart frem av figur 18, 19 og 20 (jf. vedleggstabell 19).

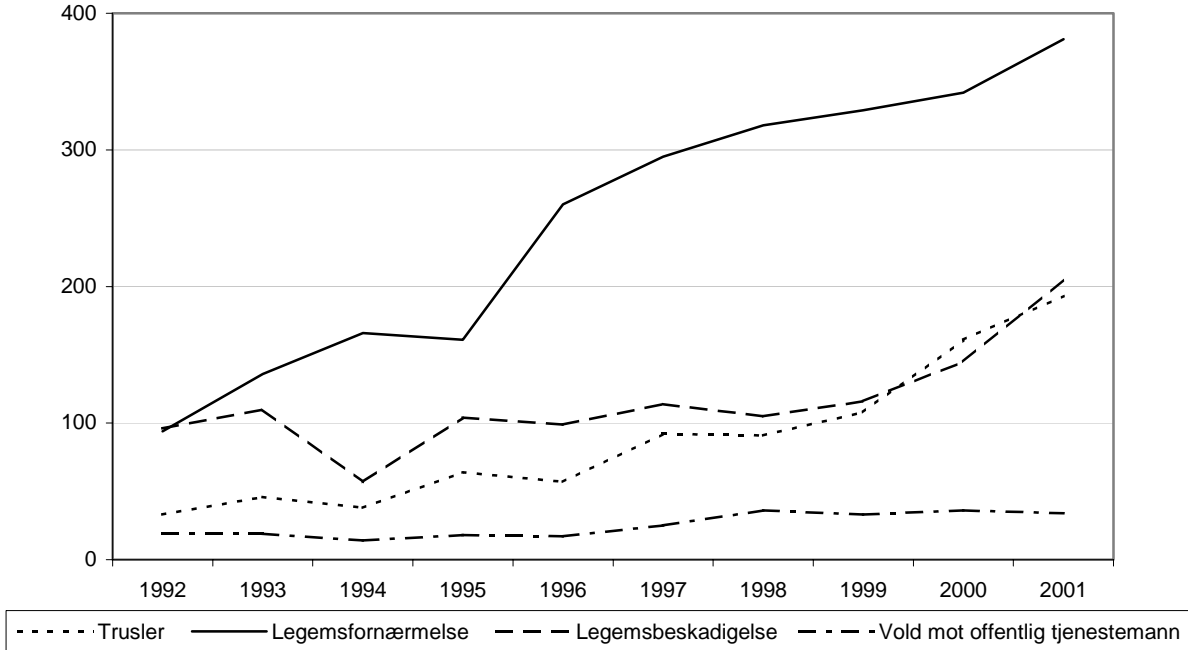
Figur 18. Siktete 5-14 år, med voldskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

I oversiktene over de vanligste typene av voldslovbrudd som barn og ungdom blir tatt for, ser vi at økningen er størst blant de under 18 år. Økningen de 10 siste årene skyldes, som Falck (2002) også

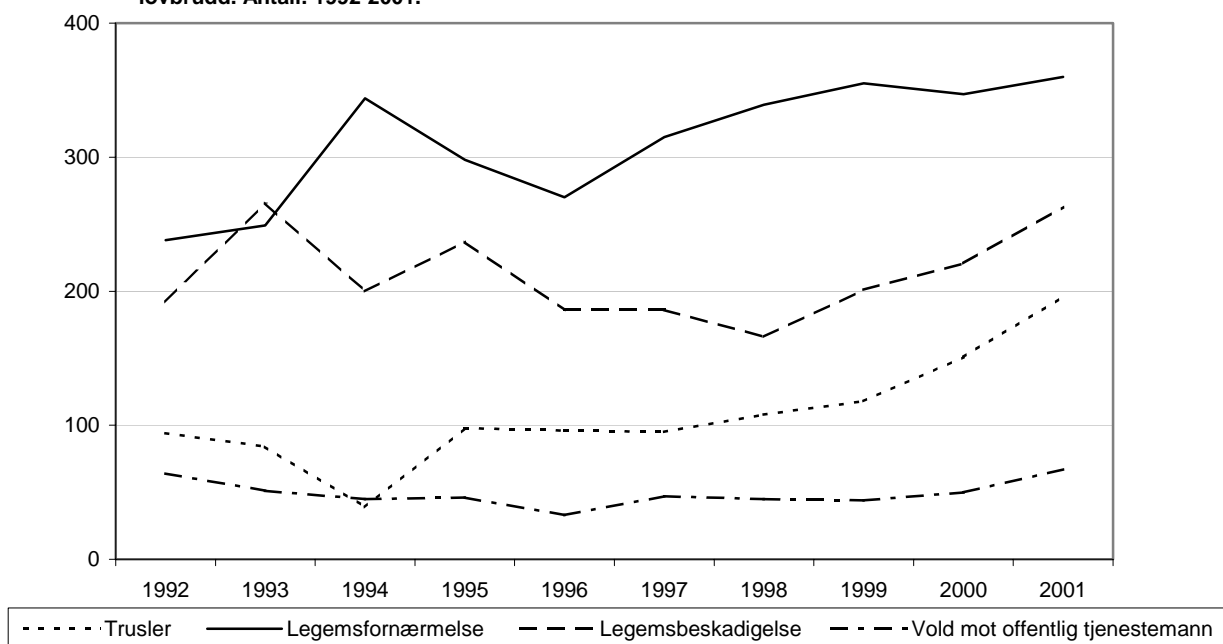
understreker, en markant økning i antallet ungdommer som blir tatt for trusler og legemsfornærmelser. Det har også vært en viss økning i antallet unge siktede, spesielt blant de over 15 år, for grovere former for vold - legemsbeskadigelser. Men som det fremgår av figur 18 og 19 er det, spesielt blant de yngste ungdommene, blitt en større forskjell i antallet siktede for mindre grov vold og grovere vold i løpet av de 10 siste årene.

Figur 19. Siktede 15-17 år, med voldskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte lovbrudd. Antall. 1992-2001.

På begynnelsen av 1990-tallet var det langt flere i aldersgruppen 18-20 år enn i de lavere aldersgruppene som ble anmeldt og siktet for vold. Antallet siktede under 18 år har imidlertid blitt mer likt antallet siktede ungdommer over 18 år. I 1992 var det for eksempel to og en halv ganger så mange siktede for legemsfornærmelse i aldersgruppen 18-20 år som i aldersgruppen 15-17 år. I 2001, derimot, var det flere siktede for denne type lovbrudd i aldersgruppen 15-17 år enn i aldersgruppen 18-20 år. Hvor stor økningen i antallet barn under den kriminelle lavalder har vært illustreres av følgende tall: I 1992 var det 238 forskjellige siktede i alderen 18-20 år for legemsfornærmelse, som den gang var mer enn fem ganger så mange som antallet i alderen under 15 år. I 2001 var 243 av de siktede for legemsfornærmelse under den kriminelle lavalder - altså flere enn antallet siktede mellom 18-20 år for denne type voldslovbrudd i 1992.

Figur 20. Siktete 18-20 år, med voldskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

Grovere vold med økende alder - en sammenheng som svekkes

Med utgangspunkt i våre fire utvalgte typer voldsforbrytelser ser vi at det på begynnelsen av 1990-tallet var en klar sammenheng mellom de ulike typene vold og aldersgruppene: Jo høyere alder, jo flere og høyere andel av de siktede var tatt for de mer alvorlige voldsforbrytelsene. Dette er til en viss grad også tilfellet i dag: Antallet siktede for den grovere volden, legemsbeskadigelse, er fremdeles høyere i aldersgruppen 18-20 år enn i aldersgruppen 15-17 år, som igjen er høyere enn for de under 15 år. Tidligere var det imidlertid en klart større forskjell mellom de yngste over den kriminelle lavalder og ungdommer over 18 år. Som vi ser av figur 19 og 20 er det i dag omtrent like mange 15-17 åringer som 18-20 åringer som blir tatt for alvorlige voldsforbrytelser. I tillegg er det også for ungdom i alderen 18-20 år blitt et stadig økende antall siktede for de mindre grove voldsforbrytelsene. En økning i antallet siktede for mindre grove voldsforbrytelser i alle aldersgrupper, samt en større økning i grovere voldsforbrytelser blant de yngre, har til sammen gitt en mindre klar sammenheng mellom alder og voldens grovhet enn det som var tilfellet blant ungdom tidligere (jf. vedleggstabell 19).

Økning i vold også blant de voksne

Når vi ser på økningen i antallet siktede ungdommer under 18 år, sammenliknet med de i aldersgruppen 18-20 år, kan man fort glemme at det i løpet av de 10 siste årene har vært en betydelig økning i antallet siktede for vold i alle aldersgrupper. Relativt til antallet siktede i 1992, har faktisk antallet siktede for de vanligste typene av vold økt betydelig mer i aldersgruppene over 30 år enn blant ungdom i alderen 18-20 år. I aldersgruppene over 30 år er antallet siktede for legemsfornærmelse mer enn doblet, og antallet siktede for trusler blitt nesten tre ganger høyere, i løpet av de 10 siste årene. Det har med andre ord vært en generell økning i antallet siktede for vold, inkludert de mindre alvorlige voldsforbrytelsene, i alle aldersgrupper. Selv om det tas høyde for at det også har vært en økning i antall siktede for vold i andre aldersgrupper, og at antallet ungdommer under 18 år som ble siktet for vold i 1992 var relativt lavt, er det likevel ikke til å komme bort fra at det er blant de yngste mennene vi finner den største økningen i siktede for vold.

3.5 Ungdom, straffeapparatet og narkotika

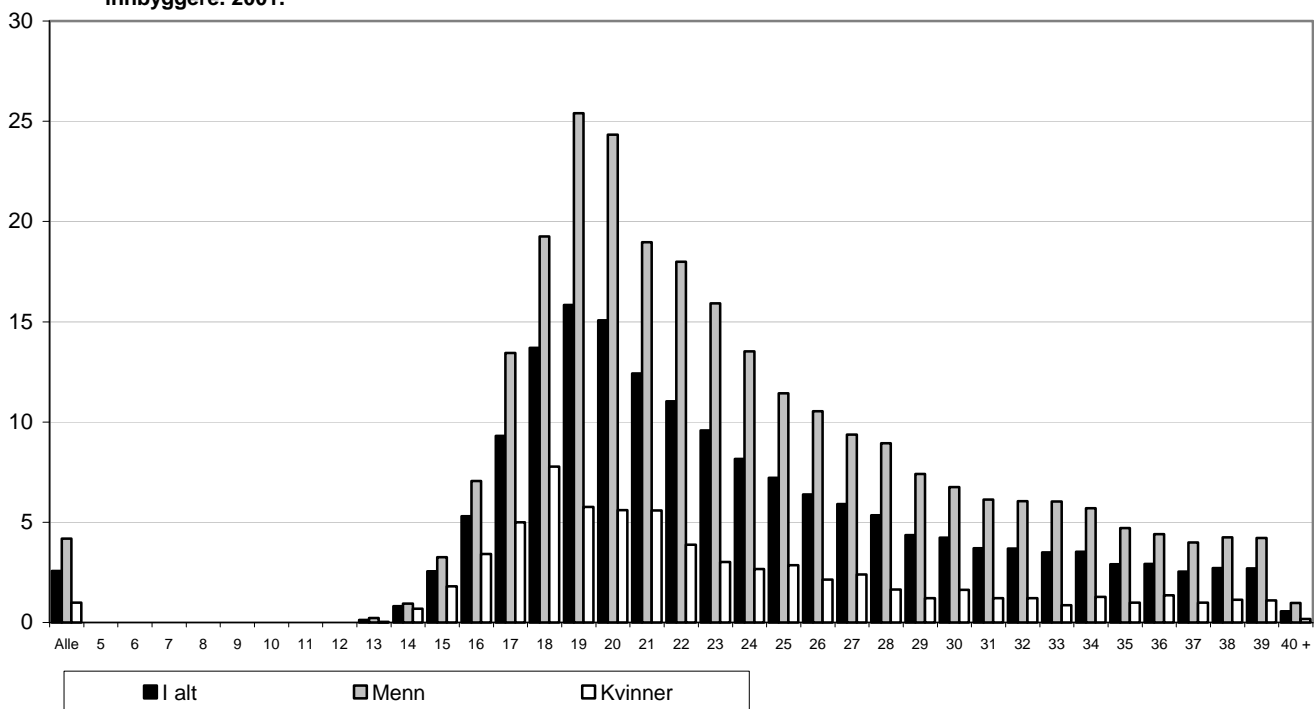
Vi har tidligere sett at andelen ungdommer som blir tatt for narkotikaforbrytelser har økt mye de siste årene, og da spesielt blant ungdom over den kriminelle lavalder - og i årene etter 1997 (jf. figur 7).²⁴

Selv om det de siste årene er blitt enkelte flere tilfeller, er det svært få i aldersgruppen 5 til og med 14 år som blir tatt for å ha befatning med narkotika. I 2001 var det ingen personer mellom 5 og 12 år, 8 13-åringene og 43 14-åringene som var registrert med en narkotikaforbrytelse som sitt hovedlovbrudd.

Vi ser av figur 21 at sjansen for å blitt tatt for befatning med narkotika har en klar sammenheng med både kjønn og alder. Andelen som blir tatt for befatning med narkotika stiger raskt etter fylte 15 år, og i 2001 var mest vanlig blant 19- og 20-årige menn. I løpet av dette året ble minst 2,5 prosent av alle menn i denne alderen tatt av politiet for narkotikalovbrudd. I alle aldersgrupper mellom 17 og 25 år var det i 2001 mer enn en prosent av alle menn som ble tatt for en eller flere narkotikaforbrytelser.

Det er også en del unge kvinner som blir tatt for befatning med narkotika. Blant kvinner er det 18-åringene som oftest blir tatt, og det er blant de yngste at kvinner utgjør den største andelen av de siktede for narkotika: Blant 15- og 16-åringene utgjorde kvinner hver tredje siktede, og blant 16- og 17-åringene hver fjerde. Av de få 14-åringene som ble tatt for befatning med narkotika var det over 40 prosent jenter. I de eldre aldersgruppene utgjør kvinnene stort sett mellom 15 og 20 prosent av alle siktede for narkotika (jf. vedleggstabell 20).

Figur 21. Siktede med narkotikakriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Per 1 000 innbyggere. 2001.

En endret virkelighet de siste fem år?

Økningen de siste årene i antallet personer tatt for narkotikaforbrytelser, gjelder de fleste aldersgrupper. Det er imidlertid blant de unge over den kriminelle lavalder at økningen har vært mest markant, og den registrerte ungdomskriminaliteten ser derfor noe annerledes ut i dag enn for kun få år tilbake. Dette

²⁴ Se også Stene (2003), hvor denne statistikken over siktede for narkotikaforbrytelser er presentert og drøftet, da med et klarere fokus på økningen i den registrerte narkotikakriminaliteten i alle aldersgrupper.

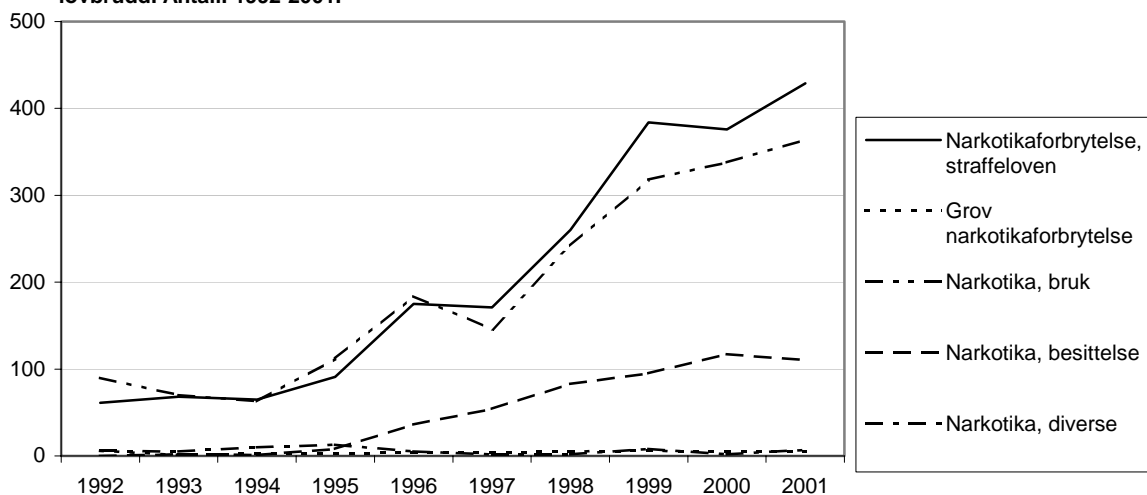
utviklingen har resultert i at narkotikaforbrytelser er hovedlovbruddet til mer enn hver sjette av de ungdommene over den kriminelle lavalder som ble tatt for lovbrudd i dag (jf. figur 7 og vedleggstabell 6). Av alle ungdom mellom 15 og 20 år som ble tatt for forbrytelser, var det nesten hver tredje (32 prosent) som hadde en narkotikaforbrytelse som sitt hovedlovbrudd.²⁵

I figur 22, 23 og 24 - som viser utviklingen i antallet siktede for de ulike typer narkotikalovbrudd - ser vi at det i løpet av bare de 5-6 siste årene er blitt et helt annet nivå på hvor mange ungdommer som tas for narkotikaforbrytelser.

I hele 10-årsperioden, og i alle aldersgruppene, er det de mindre grove bruddene på straffelovens bestemmelser som er det vanligste narkotikalovbruddet. Det er også for denne typen narkotikaforbrytelse at økningen i antall siktede har vært størst – med hele 4 000 flere, eller en tredobling – siden 1992. Ser vi både legemiddelovens forbud mot bruk og besittelse av mindre mengder ulovlige narkotiske stoffer samlet, har imidlertid disse økt enda kraftigere de siste årene. Til sammen er det i dag flere ungdommer som blir tatt for disse mindre alvorlige narkotikaforbrytelsene enn antallet ungdommer som blir tatt for narkotikabestemmelsene i straffeloven. Dette var ikke tilfellet på første halvdel av 1990-tallet.

Fra 1995-1996 dukker det opp et stadig økende antall personer som har legemiddelovens forbud mot besittelse av narkotika som sitt hovedlovbrudd. Som det fremgår av figur 22, 23 og 24 (jf. vedleggstabell 21) var det inntil 1996 svært få personer som ble registrert med denne typen hovedlovbrudd. I alle aldersgrupper har det i løpet av de siste 5-6 årene blitt et betydelig antall personer som er tatt og straffet for dette bruddet på legemiddeloven. Det virker usannsynlig at nesten ingen personer ble tatt for besittelse av en mindre mengde stoff før i 1996. At denne type narkotikaforbrytelse først dukker opp de siste årene, ser snarere ut til å ha sammenheng med en endret praksis – hvor denne typen besittelse tidligere er blitt registrert og straffet etter straffelovens bestemmelser om besittelse. Ser vi økningene for brudd på straffeloven og legemiddeloven samlet, er det imidlertid liten tvil om at langt flere blir tatt for besittelse av mindre mengder stoff enn for kun få år siden. Dette er spesielt tydelig i de yngste aldersgruppene, hvor antallet som blir tatt for besittelse i dag er større enn det totale antallet som ble tatt for alle bestemmelsene mot narkotika i straffeloven på begynnelsen av 1990-tallet.

Figur 22. Siktede 15-17 år, med narkotikakriminalitet som hovedlovbrudd, etter typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

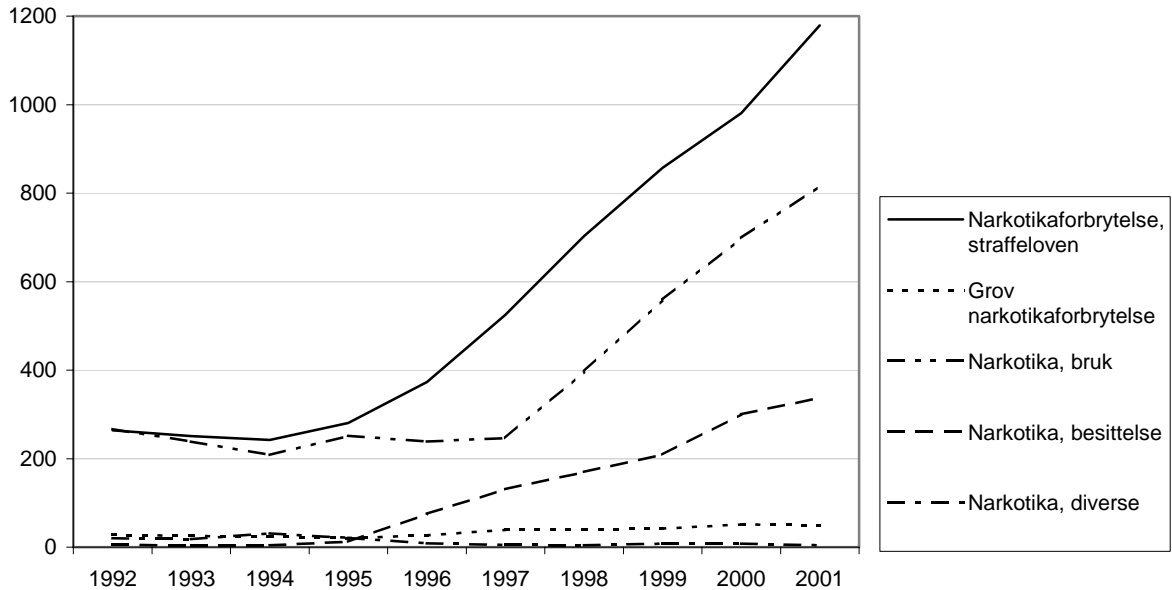

Av alle i aldersgruppen 15-17 år som i 2001 hadde narkotikaforbrytelse som hovedlovbrudd, var det 40 prosent som kun ble tatt for bruk. Den tilsvarende andelen blir mindre jo høyere opp i aldersgruppene vi kommer. Av de i alderen 18-20 år som ble tatt for narkotikaforbrytelse var det en tredjedel som bare ble

²⁵ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 15.

tatt for bruk. Til sammenlikning var den tilsvarende andelen i underkant av 15 prosent blant dem i alderen 30-39 år og 12 prosent blant dem i alderen 40-49 år.

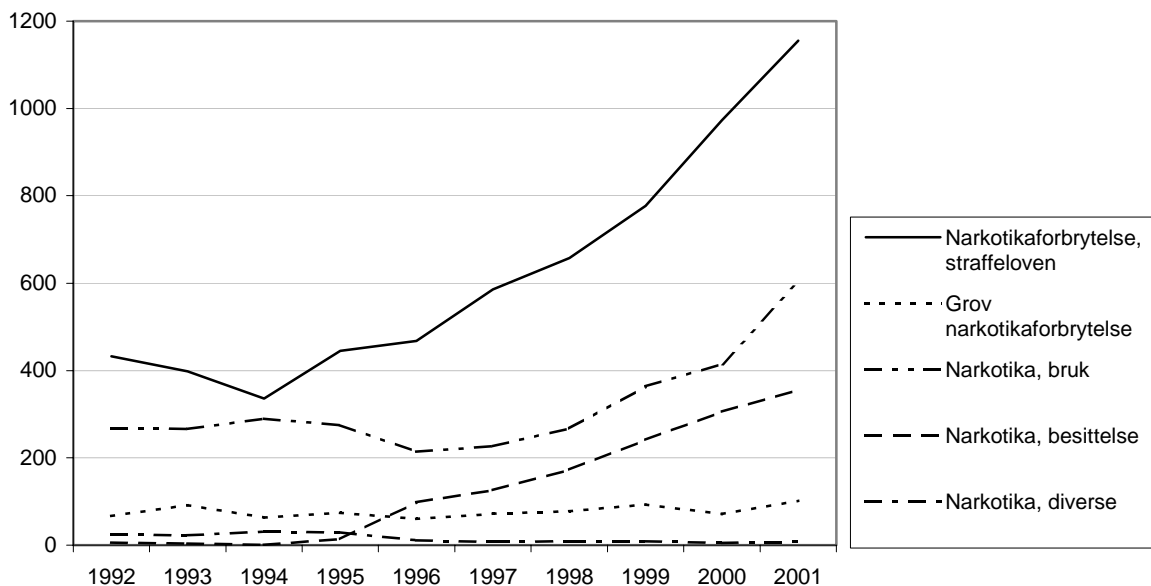
Figur 23. Siktete 18-20 år med narkotikakriminalitet som hovedlovbrudd, etter typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

Unge blir også tatt når de blir eldre

Vi har i denne fremstillingen definert barn og ungdom til å være personer under 21 år. Ser vi på utviklingen for de som er litt eldre enn 21 år, og samtidig har statistikken over tilbakefall med i tankene, er det tydelig at svært mange unge fortsetter å bli tatt for narkotikaforbrytelser også når de blir litt eldre.

Figur 24. Siktete 21-24 år, med narkotikakriminalitet som hovedlovbrudd, etter type lovbrudd. Antall. 1992-2001.

Som det fremgår av figur 24 (og vedleggstabell 21) er utviklingen og nivået i antallet siktete for narkotikaforbrytelser nesten like dramatisk og høyt for aldergruppen 21-24 år som for aldersgruppen 18-20 år. Vi finner en nesten tilsvarende økning også blant dem som er enda eldre. Det var for eksempel mer enn 2 200 siktete i alderen 30-39 år i 2001, noe som var mer enn en dobling i forhold til i 1992.

Antallet personer som blir tatt for narkotikaforbrytelser når de er i 40-årene har faktisk økt like mye de siste årene som antallet ungdommer i alderen 15-17 år.

Blant de siktede for narkotika i 1996 var det mer enn 60 prosent som ble tatt for minst ett nytt lovbrudd i løpet av femårsperioden 1997-2001. Hver fjerde av alle de siktede for narkotikaforbrytelse i 1996 hadde en ny narkotikaforbrytelse som sitt siste tilbakefall i denne femårsperioden. Den siste undersøkelsen viser at de som blir tatt for befatning med narkotika har en høyere sjans for å bli registrert med tilbakefall jo eldre man er. Blant de siktede som var 15-17 år og ble tatt for brudd på legemiddeloven, var det nesten halvparten som ble tatt for ett nytt lovbrudd i løpet av de neste fem årene. Tilsvarende var det noe mer enn halvparten av de i alderen 18-24 år og to tredjedeler av de i aldersgruppen 25-39 år som var registrert med tilbakefall. Blant de siktede i alderen 15-17 år som ble tatt for brudd på straffelovens bestemmelser om narkotikaforbrytelser, var det noe over 40 prosent som hadde tilbakefall. De i de eldre aldersgruppene som ble tatt for brudd på straffeloven, hadde enda større tilbakefall enn de i samme aldersgruppe som ble tatt for brudd på legemiddeloven.²⁶

Vi kan ut fra dette si at det er svært mange unge som blir tatt for befatning med narkotika, og at de som først blir tatt også har en relativt høy sjans for å bli tatt for lovbrudd igjen. Det er imidlertid et noe høyere tilbakefall blant de som er eldre.

Er den kraftige økningen i narkotikaforbrytelser reell?

Vi har sett at statistikken over siktede etter type hovedlovbrudd er påvirket av både den høye oppklaringsprosenten og de høye strafferammene til narkotikaforbrytelser - slik at denne type lovbrudd blir overrepresentert (jf. avsnitt 1.3). Statistikken viser imidlertid også minimumstall for antallet personer tatt for befatning med narkotika. Selv om narkotikaforbrytelsene har høye strafferammer, blir også mange narkotikaforbrytelser - spesielt brudd på legemiddeloven - skjult av andre typer lovbrudd med høyere strafferammer. Vi kan derfor si at det er enda flere ungdommer som blir tatt for narkotika enn det som kommer frem av den statistikken vi har presentert her.

Det at politiet og påtalemyndigheten i løpet av de siste årene er blitt vesentlig flinkere til å registrere lovbrudd. Det er blitt hevdet at politiet i dag registrerer og påtaler en person for både omsetting, besittelse og bruk av narkotika - i situasjoner hvor politiet tidligere kun anmeldte personen for omsetting eller bruk. En slik endring i registrerings- og påtalepraksis har utvilsomt bidratt til noe av økningen i antallet anmeldte og etterforskede lovbrudd, og da spesielt for narkotikaforbrytelser. Disse endringene er imidlertid av liten betydning for statistikken over siktede for narkotikaforbrytelser fordi denne statistikken viser antallet forskjellige personer som politiet og påtalemyndigheten anser som skyldige ved avsluttet etterforskning. Om en person registreres for en eller ti forskjellige narkotikaforbrytelser vil derfor ikke være av betydning da denne personen uansett kun bli *en* siktet med *en* narkotikaforbrytelse som hovedlovbrudd.

Statistikkene over utviklingen av ungdommers kontakt med rettsapparatet på grunn av befatning med narkotika, kan i mindre grad enn for andre typer lovbrudd forklares med endringer i registreringspraksis eller metoder for å lage statistikkene. Det finnes med andre ord få muligheter til forklare økningen i den registrerte narkotikakriminaliteten blant barn og unge gjennom å angripe holdbarheten ved statistikken. Men betyr dette at den store økningen i registrerte narkotikaforbrytelser er et tegn på at ungdom i dag har langt mer befatning med narkotika enn for kun få år siden ?

Mer enn 90 prosent av alle anmeldte narkotikaforbrytelser anmeldes av politiet selv, og en betydelig del av den store økningen i anmeldelser og siktede personer for narkotikaforbrytelser kan tilskrives en økt satsing fra politiets side. Det er imidlertid også grunn til å tro at en betydelig del av økningen har sammenheng med en faktisk økning i befolkningens befatning med ulovlige rusmidler. Spørreundersøkelser gjennomført av Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) viser at det er langt flere ungdom som har brukt amfetamin og ecstasy i år 2000 enn det som var tilfellet på begynnelsen av 1990-

²⁶ Statistisk sentralbyrå (2002b): NOS Kriminalstatistikk 2001, tabell 23.

tallet. Antallet narkotikadødsfall er tredoblet, og det er anslått at antall heroinmisbrukere er fordoblet i løpet av 1990-tallet (Ødegård, Bretteville-Jensen og Skretting 2002). Bruk av narkotika ser ut fra disse kildene ut til å ha blitt mer utbredt i den norske befolkningen, og da spesielt de siste 5-6 årene. Barn og unge har også tidligere vært sentrale i denne utviklingen, men kriminalstatistikken og andre kilder fra de aller siste årene viser at befatning med narkotika er mest utbredt og øker mest blant ungdom. Dagens ungdom ser med andre ord ut til å stå overfor en noe forskjellig rusproblematikk og rettslig kontroll enn det ungdom for kun få år siden stod overfor.

4. Et grunnlag for videre drøftelse

Når utviklingene i kriminalstatistikkene presenteres, glemmer man ofte at de aller fleste - og det gjelder også barn og ungdom - ikke opplever å bli konfrontert med sine handlinger av politiet. I forhold til alle de ulike handlingene vi utfører i løpet av et år, utgjør lovbruddene i kriminalstatistikken en svært liten del. Vi lever for det meste utenfor strafferettssystemets oppmerksomhet - også når vi begår lovstridige handlinger.

Som vi har sett er det likevel relativt mange, og da spesielt blant ungdom, som kommer i kontakt med rettssystemet: 23 500 barn og unge ble i løpet av året 2001 utpekt som lovbrøyttere av politiet. De rundt 20 år er mest overrepresentert, og mer enn 12 prosent av alle menn i alderen 18 og 19 år ble i løpet av dette året tatt for et eller flere lovbrudd. Statistikken viser også at et betydelig antall barn under den kriminelle lavalder blir konfrontert med politiet på grunn av lovbrudd. I dette notatet fremgår det at barn og unge utgjør en større del av det registrerte kriminalitetsbildet enn for bare 4-5 år siden. Barn under den kriminelle lavalder blir oftest tatt for mindre grove vinningslovbrudd og skadeverk. I løpet av 1990-tallet er langt flere barn kommet i kontakt med politiet på grunn av naskeri og graffiti. Blant de yngste er det like mange jenter og gutter som blir tatt for simpelt tyveri og naskeri. De fleste i alderen 15-20 år blir som før tatt for trafikk- og vinningskriminalitet. I løpet av de siste 5-6 årene har det imidlertid vært en kraftig økning i antallet ungdommer tatt for narkotika. Av alle 15-20-åringene som ble tatt for forbrytelser i 2001, hadde hver tredje en narkotikaforbrytelse som sitt hovedlovbrudd. Flere ungdommer blir også anmeldt for vold.

Det er flere barn og ungdom som blir tatt for lovbrudd - men det er også gjennomgående at de blir tatt for noe mindre alvorlige forhold - sammenliknet med de eldre. Dette ser ut til å gjelde spesielt for vinningslovbrudd, skadeverk, og narkotika. Dette er også tilfelle for voldslovbrudd, men vi har sett at utviklingen de siste årene har gått i retning av at sammenhengen mellom økende alder og grovhet i volden er noe svekket.

Når vi ser de siste årenes utvikling for siktede under 21 år, er det relevant å spørre seg om barn og ungdom begår flere og mer alvorlige lovbrudd i dag enn for 10 år siden. Denne problemstillingen er ikke drøftet grundig for alle typer lovbrudd i dette notatet, men i kapittel 1 er det gitt noen generelle betraktninger om hva kriminalstatistikkene - og da spesielt statistikken over de siktede - kan og ikke kan si oss om kriminalitet blant barn og unge. I kapittel 2 og 3 - samt mer detaljert i vedleggstabellene - presenterer vi hvilke handlinger som er bakgrunnen for at barn og ungdom ender som lovbrøyttere i kriminalstatistikken. Utviklingen i andelen ungdommer som blir tatt for narkotikaforbrytelser er den mest markante endringen i kriminalstatistikkenes beskrivelse av kriminalitet blant barn og unge de siste 10 årene. I kapittel 3.5 har vi derfor gått noe lenger i vår drøftelse av spørsmålet om hva kriminalstatistikken sier oss om utviklingen i ungdommers befatning med narkotika. Ved hjelp av den empirien som er presentert her ønsker vi å kunne gi et grunnlag for en videre drøftelse av barne- og ungdomskriminaliteten - ikke bare om narkotikaforbrytelser, men også om andre former for lovbrudd.

Litteratur

- Balvig, Flemming (1987): *Hvid som sne. Kriminalitet og kontrol i Danmark og Schweiz*, Forlaget Socpol, Holte (Danmark).
- Bergh, Johannes (2003). *Ungdommer i norske fengsler. Kriminalitet blant barn og unge. Del 3*. Notat nr. 2003-15. Statistisk sentralbyrå.
- Ellingsen, Dag (2001): *Kriminalitet og rettsvesen 2001, 4.utgave*, Statistisk sentralbyrå, jf. http://www.ssb.no/kriminalitet/sa_krim/.
- Estrada, Felipe (2001): Juvenile violence as a social problem. Trends, Media Attention and Societal Response, i: *British Journal of Criminology*, vol. 41, s. 639-655.
- Falck, Sturla (2002): *Barne- og ungdomskriminaliteten i Norge på nittitallet*, Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD).
- Falck, Sturla (2000): Barne- og ungdomskriminalitet i Norge på 1990-tallet i: *Samfunnsspeilet. Tidsskrift for levkår og livsstil*, nr. 3 2000, Statistisk sentralbyrå.
- Falck, Sturla (1999): Barne- og ungdomskriminaliteten i Norge, i: Stortingsmelding nr. 17 (1999-2000), *Handlingsplan mot barne- og ungdomskriminalitet*, Barne- og familiedepartementet.
- Gundersen, Frants (2000): Innvandrere som ofre, i: Gundersen mfl.(2000): *Innvandrere og nordmenn som offer og gjerningsmenn*, Rapporter nr. 18/2000, Statistisk sentralbyrå.
- Haslund, Ulla (2003). *Straffereaksjoner mot unge. Kriminalitet blant barn og unge. Del 2*. Notat nr. 2003-14. Statistisk sentralbyrå.
- http://www.ssb.no/emner/02/barn_og_unge/2002/lovbrudd/
<http://www.ssb.no/kriminalitet/lovbrudde/>
<http://www.ssb.no/kriminalitet/straffkjede/>
- Høigård, Cecilie (2002): *Gategallerier*, Pax forlag, Oslo.
- Justisdepartementet (2002): *Stortingsproposisjon nr. 1 (2002-2003)*.
- Statistisk sentralbyrå (2002a): Sosiale indikatorer 1980-2002, Vedleggstabell 11.7. i: *Samfunnsspeilet. Tidsskrift for levkår og livsstil*, nr. 4-5, 2002.
- Statistisk sentralbyrå (2002b): *NOS Kriminalstatistikk 2001*, Kriminalstatistikk. Tabeller, på siden http://www.ssb.no/kriminalitet/a_krim_tab/
- Stene, Reid J. (2003): Narkotika, kontroll og bruk, i: *Samfunnsspeilet. Tidsskrift for levkår og livsstil*, nr.1 2003, Statistisk sentralbyrå.
- Stene, Reid J. (2002): Politiet er mest avgjørende i rettssystemet, i: *Samfunnsspeilet. Tidsskrift for levkår og livsstil*, s. 2-18 nr.3 2002 Statistisk sentralbyrå.
- Ødegård, Bretteville-Jensen og Skretting (2002): Utviklingen av narkotikamisbruket i Norge på 1990-tallet, i: *Nordisk Alkohol- og Narkotikatidsskrift*, nr. 19, s. 106-121.

Vedleggstabeller

- Vedleggstabell 1. Etterforskede forbrytelser, oppklarte forbrytelser og siktede for forbrytelser. Antall og prosent. 1985-2001.
- Vedleggstabell 2. Etterforskede forbrytelser, oppklarte forbrytelser og siktede for forbrytelser. Indeks 1995=100. 1985-2001.
- Vedleggstabell 3. Siktede med forbrytelser og forseelser som hovedlovbrudd, etter alder. Antall. 1985-2001.
- Vedleggstabell 4. Siktede for lovbrudd etter alder. Antall og per 1 000 innbyggere. 1992-2001.
- Vedleggstabell 5. Siktede for lovbrudd etter kjønn og alder. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.
- Vedleggstabell 6. Siktede etter lovbruddsgruppe og alder. Antall. 1992-2001.
- Vedleggstabell 7. Siktede etter lovbruddsgruppe og alder. Per 1 000 innbyggere. 1992-2001.
- Vedleggstabell 8. Siktede 5-14 år og 15-20 år etter lovbruddsgruppe. Per 1 000. 1992-2001.
- Vedleggstabell 9 A-E. Siktede med trafikkriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder, kjønn og type lovbrudd. Antall. 1992-2001.
- 9 A. Siktede med forseelse mot veitrafikkloven som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.
- 9 B. Siktede med promillekjøring som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.
- 9 C. Siktede med kjøring uten gyldig førerkort som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.
- 9 D. Siktede med personskaade (veitrafikkloven) som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.
- 9 E. Siktede med ulovlig hastighet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.
- Vedleggstabell 10. Siktede med Annen vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.
- Vedleggstabell 11. Siktede med simpelt tyveri og naskeri som hovedlovbrudd, etter kjønn og alder. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.
- Vedleggstabell 12. Siktede med grov vinningskriminalitet¹ som hovedlovbrudd, etter kjønn og alder. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.
- Vedleggstabell 13. Siktede 5-14 år, med Annen vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.
- Vedleggstabell 14. Siktede 15-17 år, med Annen vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.
- Vedleggstabell 15. Siktede 18-20 år, med Annen vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.
- Vedleggstabell 16. Siktede med skadeverk som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.
- Vedleggstabell 17. Siktede med skadeverk som hovedlovbrudd, etter alder, kjønn og type lovbrudd. Antall. 1992-2001.
- Vedleggstabell 18. Siktede med voldskriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.
- Vedleggstabell 19. Siktede med voldskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.
- Vedleggstabell 20. Siktede med narkotikakriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall og per 1000 innbyggere. 2001.
- Vedleggstabell 21. Siktede med narkotikakriminalitet¹ som hovedlovbrudd, etter alder, kjønn og type lovbrudd. Antall. 1992-2001.

Vedleggstabell 1. Etterforskede forbrytelser, oppklarte forbrytelser og siktede for forbrytelser. Antall og prosent. 1985-2001.

År	Etterforskede forbrytelser	Siktede for forbrytelser	Oppklaringsprosent for forbrytelser
1985	164 067	15 986	23
1986	164 890	13 992	21
1987	198 877	14 404	18
1988	220 338	17 133	20
1989	237 319	20 767	23
1990	235 256	22 873	23
1991	223 122	22 403	23
1992*	234 793	23 422	24
1993*	248 306	24 410	24
1994	225 214	25 422	26
1995	269 282	25 106	24
1996	275 421	26 363	26
1997	272 653	27 272	28
1998	292 258	28 586	28
1999	307 063	31 519	31
2000	314 027	34 235	30
2001	310 447	37 995	33

Vedleggstabell 2. Etterforskede forbrytelser, oppklarte forbrytelser og siktede for forbrytelser. Indeks 1985=100. 1985-2001.

År	Etterforskede forbrytelser	Siktede for forbrytelser	Oppklaringsprosent for forbrytelser
1985	100,0	100,0	100,0
1986	100,5	87,5	91,3
1987	121,2	90,1	78,3
1988	134,3	107,2	87,0
1989	144,6	129,9	100,0
1990	143,4	143,1	100,0
1991	136,0	140,1	100,0
1992*	143,1	146,5	104,3
1993*	151,3	152,7	104,3
1994	137,3	159,0	113,0
1995	164,1	157,0	104,3
1996	167,9	164,9	113,0
1997	166,2	170,6	121,7
1998	178,1	178,8	121,7
1999	187,2	197,2	134,8
2000	191,4	214,2	130,4
2001	189,2	237,7	143,5

* Antallet etterforskede forbrytelser er noe ulikt (+/- 100 forbrytelser) antallet som tidligere er publisert i NOS Kriminalstatistikk.

Vedleggstabell 3. Siktete med forbrytelser og forseelser som hovedlovbrudd, etter alder. Antall. 1985-2001.

År	Siktete i alt ¹⁾	Siktete 5-20 år			Siktete 21 år og over		
		Lovbrudd i alt	Forbrytelse	Forseelse	Lovbrudd i alt	Forbrytelse	Forseelse
1985	7 482	8 504	..
1986	6 384	7 608	..
1987	6 472	7 671	..
1988	7 354	9 219	..
1989	8 170	11 753	..
1990	8 562	13 182	..
1991	8 324	13 725	..
1992	70 955	19 375	8 300	11 075	51 580	15 122	36 458
1993	69 626	18 638	8 329	10 309	50 988	15 933	35 055
1994	67 644	17 975	8 538	9 437	49 669	16 788	32 881
1995	68 117	17 995	8 099	9 896	50 122	16 967	33 155
1996	68 569	18 981	8 598	10 383	49 588	17 684	31 904
1997	68 964	18 296	8 334	9 962	50 668	18 937	31 731
1998	70 565	18 719	8 794	9 925	51 846	19 784	32 062
1999	74 299	20 543	10 354	10 189	53 756	21 161	32 595
2000	78 554	22 513	11 775	10 738	56 041	22 444	33 597
2001	84 402	23 575	12 829	10 746	60 827	25 165	35 662

1) Siktete med kjent alder

Vedleggstabell 4. Siktete for lovbrudd etter alder. Antall og per 1 000 innbyggere. 1992-2001.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	Antall									
Siktete i alt	70 956	70 004	67 936	68 262	68 854	68 966	70 573	74 306	78 589	84 407
05-14 år	2 062	2 448	2 604	3 154	3 923	3 770	3 749	4 338	4 499	4 153
15-20 år	17 313	16 190	15 371	14 841	15 058	14 526	14 970	16 205	18 014	19 422
21-29 år	21 761	21 314	20 724	20 383	19 851	19 602	19 953	20 766	21 847	23 423
30 +	29 819	29 674	28 945	29 739	29 737	31 066	31 893	32 990	34 194	37 404
Uoppgitt	1	378	292	145	285	2	8	7	35	5
	Per 1 000 innbyggere									
Siktete i alt	17,74	17,41	16,80	16,79	16,84	16,76	17,03	17,79	18,70	19,97
05-14 år	3,93	4,60	4,82	5,73	7,00	6,61	6,46	7,32	7,48	6,81
15-20 år	49,00	47,32	46,17	45,66	47,02	45,55	46,87	50,68	56,27	60,31
21-29 år	35,84	34,92	34,12	33,86	33,50	33,67	35,04	37,27	39,93	43,81
30 +	11,86	11,70	11,29	11,49	11,37	11,75	11,93	12,19	12,51	13,55
Uoppgitt

Vedleggstabell 5. Siktete for lovbrudd etter kjønn og alder. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.

Alder	Antall				Prosent kvinner	Per 1000 innbyggere			
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn		Begge kjønn	Menn	Kvinner	
I alt, 5 år og over	84 407	70 751	13 622	34	16,1	19,97	33,85	6,37	
5 år	16	12	4	-	25,0	0,26	0,37	0,13	
6 "	15	15	-	-	-	0,24	0,47	-	
7 "	36	31	5	-	13,9	0,59	0,98	0,17	
8 "	51	48	3	-	5,9	0,83	1,54	0,10	
9 "	112	94	18	-	16,1	1,81	2,94	0,60	
10 "	171	143	28	-	16,4	2,73	4,43	0,92	
11 "	263	201	62	-	23,6	4,19	6,25	2,03	
12	465	344	121	-	26,0	7,62	10,97	4,07	
13 "	1 138	779	359	-	31,5	19,20	25,64	12,43	
14 "	1 886	1 381	504	1	26,7	33,64	48,40	18,31	
15 "	2 057	1 629	427	1	20,8	37,54	57,60	16,10	
16 "	2 751	2 228	523	-	19,0	51,47	81,14	20,12	
17 "	2 927	2 393	534	-	18,2	55,29	88,34	20,66	
18 "	4 052	3 395	657	-	16,2	76,69	124,55	25,69	
19 "	4 037	3 474	561	2	13,9	74,51	124,99	21,26	
20 "	3 598	3 119	479	-	13,3	66,86	114,66	18,00	
21 "	3 246	2 766	479	1	14,8	59,72	99,78	17,98	
22 "	2 980	2 595	383	2	12,9	54,29	93,17	14,17	
23 "	2 715	2 354	361	-	13,3	49,13	83,83	13,28	
24 "	2 686	2 348	336	2	12,5	49,12	84,88	12,43	
25 "	2 532	2 170	360	2	14,2	44,14	74,70	12,72	
26 "	2 421	2 095	325	1	13,4	40,12	68,73	10,88	
27 "	2 318	1 975	341	2	14,7	36,25	61,28	10,75	
28 "	2 293	1 971	321	1	14,0	35,07	59,31	9,98	
29 "	2 232	1 943	287	2	12,9	32,62	55,99	8,51	
30 "	2 166	1 866	300	-	13,9	31,15	52,97	8,74	
31 "	2 174	1 819	355	-	16,3	31,51	51,85	10,47	
32 "	2 065	1 764	300	1	14,5	28,79	48,30	8,52	
33 "	1 917	1 638	279	-	14,6	26,84	44,98	7,97	
34 "	1 920	1 639	280	1	14,6	27,45	46,03	8,16	
35 "	1 824	1 510	312	2	17,1	25,96	41,79	9,15	
36 "	1 706	1 437	269	-	15,8	24,58	40,29	7,97	
37 "	1 579	1 308	270	1	17,1	23,02	37,08	8,10	
38 "	1 524	1 281	242	1	15,9	23,02	38,05	7,44	
39 "	1 402	1 162	239	1	17,0	21,59	34,95	7,54	
40 +	19 127	15 823	3 298	6	17,2	9,24	16,02	3,05	
Uoppgitt alder	5	1	-	4	-				
Aldersgrupper									
05-14 år	4 153	3 048	1 104	1	26,6	6,81	9,73	3,72	
15-17 år	7 735	6 250	1 484	1	19,2	47,99	75,46	18,94	
18-20 år	11 687	9 988	1 697	2	14,5	72,67	121,43	21,60	
21-24 år	11 627	10 063	1 559	5	13,4	53,05	90,40	14,45	
25-29 år	11 796	10 154	1 634	8	13,9	37,39	63,58	10,49	
30-39 år	18 277	15 424	2 846	7	15,6	26,45	43,71	8,42	
40-49 år	10 708	9 007	1 695	6	15,8	16,99	28,09	5,48	
50-59 år	5 229	4 352	877	-	16,8	9,14	14,93	3,12	
60-	3 190	2 464	726	-	22,8	3,68	6,55	1,48	
Uoppgitt alder	5	1	-	4	-	

Vedleggstabell 6. Siktete etter lovbruddsgruppe og alder. Antall. 1992-2001.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Siktete i alt	70 956	70 004	67 936	68 262	68 854	68 966	70 573	74 306	78 589	84 407
05-14 år	2 062	2 448	2 604	3 154	3 923	3 770	3 749	4 338	4 499	4 153
15-17 år	6 940	6 363	6 178	6 224	6 639	6 226	6 326	6 648	7 487	7 735
18-20 år	10 373	9 827	9 193	8 617	8 419	8 300	8 644	9 557	10 527	11 687
21-24 år	11 160	10 837	10 337	10 016	9 755	9 544	9 513	9 855	10 490	11 627
25-29 år	10 601	10 477	10 387	10 367	10 096	10 058	10 440	10 911	11 357	11 796
30-39 år	13 971	14 013	13 708	14 104	14 232	14 617	15 449	16 072	16 807	18 277
40-49 år	8 521	8 694	8 481	8 541	8 367	8 820	9 002	9 112	9 592	10 708
50-59 år	3 498	3 767	3 700	3 944	4 013	4 442	4 427	4 695	4 770	5 229
60-	3 829	3 200	3 056	3 150	3 125	3 187	3 015	3 111	3 025	3 190
Uoppgitt	1	378	292	145	285	2	8	7	35	5
Økonomisk kriminalitet	2 424	2 800	2 234	2 439	2 201	2 057	2 022	2 245	2 294	2 484
05-14 år	2	3	5	3	11	8	15	28	32	43
15-17 år	32	28	23	29	22	32	28	51	63	79
18-20 år	108	104	76	100	105	74	63	96	125	143
21-24 år	200	187	156	188	181	187	132	152	186	190
25-29 år	321	355	320	349	310	298	306	342	319	362
30-39 år	699	858	700	754	718	646	700	730	728	774
40-49 år	607	807	669	689	553	547	527	524	547	585
50-59 år	208	286	200	244	218	217	198	274	253	258
60-	247	104	67	72	58	48	52	48	39	50
Uoppgitt	-	68	18	11	25	-	1	-	2	-
Annen vinningskriminalitet	17 467	18 147	18 968	17 790	19 255	18 408	18 304	19 014	20 287	20 801
05-14 år	1 164	1 402	1 504	1 758	2 212	2 013	2 150	2 394	2 280	2 131
15-17 år	2 530	2 599	2 756	2 400	2 599	2 321	2 299	2 239	2 601	2 469
18-20 år	2 705	2 614	2 643	2 152	2 077	1 733	1 692	1 925	2 057	2 431
21-24 år	2 438	2 502	2 543	2 211	2 309	2 070	1 985	2 121	2 321	2 664
25-29 år	2 362	2 397	2 589	2 376	2 585	2 508	2 489	2 632	2 738	2 743
30-39 år	2 950	3 081	3 345	3 302	3 684	3 778	3 808	3 913	4 205	4 195
40-49 år	1 540	1 565	1 656	1 676	1 823	1 939	2 003	1 972	2 183	2 287
50-59 år	715	806	779	800	882	1 016	901	904	976	1 027
60-	1 062	1 068	1 047	1 075	1 036	1 029	972	910	910	854
Uoppgitt	1	113	106	40	48	1	5	4	16	-
Voldskriminalitet	3 714	4 261	4 275	4 566	4 677	5 100	5 252	5 494	5 902	6 768
05-14 år	95	137	171	233	243	275	274	342	425	481
15-17 år	266	336	302	374	453	548	567	612	705	845
18-20 år	626	693	668	720	608	679	711	756	806	933
21-24 år	700	813	780	811	836	819	768	810	814	917
25-29 år	653	716	731	762	824	788	808	852	871	959
30-39 år	824	880	922	968	934	1 125	1 206	1 193	1 325	1 505
40-49 år	372	433	480	453	506	574	606	589	617	750
50-59 år	118	160	143	154	167	206	223	252	247	272
60-	60	64	65	83	89	86	88	88	90	105
Uoppgitt	-	29	13	8	17	-	1	-	2	1
Seksualkriminalitet	731	736	699	658	641	715	761	724	712	757
05-14 år	31	21	32	37	27	28	40	26	44	43
15-17 år	49	57	25	45	40	50	47	59	64	79
18-20 år	52	55	46	49	50	44	44	59	63	61
21-24 år	85	66	80	73	70	82	64	68	65	61
25-29 år	85	113	97	81	93	92	90	113	84	96
30-39 år	178	159	164	157	148	166	219	167	165	188
40-49 år	121	137	109	112	95	113	119	104	120	105
50-59 år	61	61	81	52	60	84	74	74	69	78
60-	69	59	58	47	51	56	63	53	38	46
Uoppgitt	-	8	7	5	7	-	1	1	-	-
Narkotikakriminalitet	3 630	3 568	3 452	3 963	4 520	5 245	6 550	8 050	9 252	10 850
05-14 år	4	15	13	18	36	37	43	88	75	54
15-17 år	163	147	142	228	404	378	593	811	838	916
18-20 år	586	539	509	593	740	956	1 321	1 680	2 045	2 393
21-24 år	802	786	723	846	873	1 031	1 205	1 499	1 792	2 256
25-29 år	864	855	802	871	915	977	1 154	1 298	1 592	1 825
30-39 år	1 025	997	1 022	1 081	1 189	1 328	1 574	1 838	1 949	2 247
40-49 år	160	193	209	291	312	468	580	730	801	991
50-59 år	18	24	24	30	41	59	67	82	137	153
60-	8	11	6	2	8	11	13	24	23	15
Uoppgitt	-	1	2	3	2	-	-	-	-	-

Fortsettelse fra forrige side:

Vedleggstabell 6. Siktete etter lovbruddsgruppe og alder. Antall. 1992-2001.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Skadeverk	1 440	1 513	1 950	1 917	2 075	2 051	2 072	2 181	2 767	2 609
05-14 år	259	328	391	494	621	674	614	791	984	829
15-17 år	208	238	356	387	454	442	449	474	635	615
18-20 år	324	282	353	285	312	264	271	284	342	386
21-24 år	237	222	288	232	212	188	207	171	241	228
25-29 år	138	155	207	169	158	158	154	140	175	155
30-39 år	152	160	207	186	168	187	200	158	206	199
40-49 år	81	61	83	105	93	91	110	102	106	120
50-59 år	25	34	30	39	29	27	35	35	47	51
60-	16	22	26	16	19	20	32	26	30	26
Uoppgitt	-	11	9	4	9	-	-	-	1	-
Miljøkriminalitet	1 022	1 053	1 173	1 255	1 086	1 039	981	1 088	1 109	1 035
05-14 år	8	9	3	9	9	8	5	18	25	16
15-17 år	32	27	38	42	34	34	26	31	30	30
18-20 år	73	56	67	42	49	37	42	39	55	41
21-24 år	107	93	106	109	113	97	79	77	77	67
25-29 år	124	128	153	172	147	111	126	111	140	112
30-39 år	220	257	264	309	225	233	236	277	258	253
40-49 år	189	208	269	256	225	222	218	232	207	202
50-59 år	100	129	143	182	168	189	143	186	190	196
60-	169	125	101	114	103	108	106	117	124	117
Uoppgitt	-	21	29	20	13	-	-	-	3	1
Arbeidsmiljøkriminalitet	63	57	53	61	88	86	65	86	56	71
05-14 år	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-
18-20 år	-	1	-	1	1	-	-	3	-	2
21-24 år	1	1	1	1	4	3	2	5	4	2
25-29 år	5	9	5	7	9	8	2	8	5	7
30-39 år	9	10	13	14	12	21	17	22	16	26
40-49 år	10	16	13	16	21	33	20	28	12	14
50-59 år	4	13	13	19	11	17	11	18	15	18
60-	34	4	2	2	5	4	12	2	4	2
Uoppgitt	-	3	6	1	24	-	-	-	-	-
Trafikkriminalitet	30 060	27 369	24 239	24 429	23 216	23 320	23 817	23 703	24 291	26 193
05-14 år	252	251	201	257	245	237	235	234	201	178
15-17 år	2 838	2 052	1 681	1 847	1 620	1 510	1 348	1 333	1 315	1 444
18-20 år	4 230	3 817	3 254	3 161	3 059	3 046	3 079	3 116	3 292	3 477
21-24 år	4 813	4 301	3 709	3 744	3 470	3 553	3 527	3 318	3 302	3 434
25-29 år	4 531	4 139	3 744	3 739	3 486	3 547	3 810	3 711	3 780	3 766
30-39 år	5 950	5 595	4 953	5 082	4 918	4 834	5 208	5 273	5 502	6 214
40-49 år	4 219	3 990	3 593	3 454	3 229	3 267	3 277	3 228	3 432	3 819
50-59 år	1 728	1 743	1 736	1 764	1 792	1 895	2 011	2 066	2 060	2 304
60-	1 499	1 438	1 347	1 357	1 359	1 431	1 322	1 422	1 398	1 554
Uoppgitt	-	43	21	24	38	-	-	2	9	3
Annen kriminalitet	10 405	10 500	10 893	11 184	11 095	10 945	10 749	11 721	11 919	12 839
05-14 år	247	282	284	345	518	490	372	417	433	378
15-17 år	822	879	855	872	1 013	911	969	1 038	1 236	1 258
18-20 år	1 669	1 666	1 577	1 514	1 418	1 467	1 421	1 599	1 742	1 820
21-24 år	1 777	1 866	1 951	1 801	1 687	1 514	1 544	1 634	1 688	1 808
25-29 år	1 518	1 610	1 739	1 841	1 569	1 571	1 501	1 704	1 653	1 771
30-39 år	1 964	2 016	2 118	2 251	2 236	2 299	2 281	2 501	2 453	2 676
40-49 år	1 222	1 284	1 400	1 489	1 510	1 566	1 542	1 603	1 567	1 835
50-59 år	521	511	551	660	645	732	764	804	776	872
60-	665	305	337	382	397	394	355	421	369	421
Uoppgitt	-	81	81	29	102	1	-	-	2	-

Vedleggstabell 7. Siktete etter lovbruddsgruppe og alder. Per 1 000 innbyggere. 1992-2001.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Siktete i alt	17,74	17,41	16,80	16,79	16,84	16,76	17,03	17,79	18,70	19,97
05-14 år	3,93	4,60	4,82	5,73	7,00	6,61	6,46	7,32	7,48	6,81
15-17 år	42,31	39,73	38,97	39,13	41,85	39,25	40,07	42,04	47,26	47,99
18-20 år	54,80	53,99	52,71	51,92	52,09	51,79	53,52	59,13	65,11	72,67
21-24 år	41,24	40,38	39,37	38,82	39,11	39,85	41,21	43,92	47,51	53,05
25-29 år	31,49	30,64	30,12	30,14	29,42	29,35	30,83	32,78	34,80	37,39
30-39 år	22,07	21,99	21,31	21,74	21,76	22,12	23,09	23,67	24,53	26,45
40-49 år	14,13	14,17	13,73	13,77	13,56	14,32	14,57	14,65	15,34	16,99
50-59 år	8,91	9,26	8,66	8,77	8,40	8,86	8,48	8,69	8,57	9,14
60-	4,32	3,64	3,49	3,62	3,60	3,68	3,49	3,60	3,49	3,68
Uoppgitt
Økonomisk kriminalitet	0,61	0,70	0,55	0,60	0,54	0,50	0,49	0,54	0,55	0,59
05-14 år	0,00	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,03	0,05	0,05	0,07
15-17 år	0,20	0,17	0,15	0,18	0,14	0,20	0,18	0,32	0,40	0,49
18-20 år	0,57	0,57	0,44	0,60	0,65	0,46	0,39	0,59	0,77	0,89
21-24 år	0,74	0,70	0,59	0,73	0,73	0,78	0,57	0,68	0,84	0,87
25-29 år	0,95	1,04	0,93	1,01	0,90	0,87	0,90	1,03	0,98	1,15
30-39 år	1,10	1,35	1,09	1,16	1,10	0,98	1,05	1,08	1,06	1,12
40-49 år	1,01	1,32	1,08	1,11	0,90	0,89	0,85	0,84	0,88	0,93
50-59 år	0,53	0,70	0,47	0,54	0,46	0,43	0,38	0,51	0,45	0,45
60-	0,28	0,12	0,08	0,08	0,07	0,06	0,06	0,06	0,04	0,06
Uoppgitt
Annen vinningskriminalitet	4,37	4,51	4,69	4,37	4,71	4,47	4,42	4,55	4,83	4,92
05-14 år	2,22	2,63	2,78	3,19	3,95	3,53	3,70	4,04	3,79	3,49
15-17 år	15,42	16,23	17,38	15,09	16,38	14,63	14,56	14,16	16,42	15,32
18-20 år	14,29	14,36	15,15	12,97	12,85	10,81	10,48	11,91	12,72	15,12
21-24 år	9,01	9,32	9,69	8,57	9,26	8,64	8,60	9,45	10,51	12,15
25-29 år	7,02	7,01	7,51	6,91	7,53	7,32	7,35	7,91	8,39	8,70
30-39 år	4,66	4,83	5,20	5,09	5,63	5,72	5,69	5,76	6,14	6,07
40-49 år	2,55	2,55	2,68	2,70	2,95	3,15	3,24	3,17	3,49	3,63
50-59 år	1,82	1,98	1,82	1,78	1,85	2,03	1,73	1,67	1,75	1,79
60-	1,20	1,21	1,20	1,24	1,19	1,19	1,12	1,05	1,05	0,98
Uoppgitt
Voldskriminalitet	0,93	1,06	1,06	1,12	1,14	1,24	1,27	1,32	1,40	1,60
05-14 år	0,18	0,26	0,32	0,42	0,43	0,48	0,47	0,58	0,71	0,79
15-17 år	1,62	2,10	1,91	2,35	2,86	3,45	3,59	3,87	4,45	5,24
18-20 år	3,31	3,81	3,83	4,34	3,76	4,24	4,40	4,68	4,99	5,80
21-24 år	2,59	3,03	2,97	3,14	3,35	3,42	3,33	3,61	3,69	4,18
25-29 år	1,94	2,09	2,12	2,22	2,40	2,30	2,39	2,56	2,67	3,04
30-39 år	1,30	1,38	1,43	1,49	1,43	1,70	1,80	1,76	1,93	2,18
40-49 år	0,62	0,71	0,78	0,73	0,82	0,93	0,98	0,95	0,99	1,19
50-59 år	0,30	0,39	0,33	0,34	0,35	0,41	0,43	0,47	0,44	0,48
60-	0,07	0,07	0,07	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,12
Uoppgitt
Seksualkriminalitet	0,18	0,18	0,17	0,16	0,16	0,17	0,18	0,17	0,17	0,18
05-14 år	0,06	0,04	0,06	0,07	0,05	0,05	0,07	0,04	0,07	0,07
15-17 år	0,30	0,36	0,16	0,28	0,25	0,32	0,30	0,37	0,40	0,49
18-20 år	0,27	0,30	0,26	0,30	0,31	0,27	0,27	0,37	0,39	0,38
21-24 år	0,31	0,25	0,30	0,28	0,28	0,34	0,28	0,30	0,29	0,28
25-29 år	0,25	0,33	0,28	0,24	0,27	0,27	0,27	0,34	0,26	0,30
30-39 år	0,28	0,25	0,25	0,24	0,23	0,25	0,33	0,25	0,24	0,27
40-49 år	0,20	0,22	0,18	0,18	0,15	0,18	0,19	0,17	0,19	0,17
50-59 år	0,16	0,15	0,19	0,12	0,13	0,17	0,14	0,14	0,12	0,14
60-	0,08	0,07	0,07	0,05	0,06	0,06	0,07	0,06	0,04	0,05
Uoppgitt
Narkotikakriminalitet	0,91	0,89	0,85	0,97	1,11	1,27	1,58	1,93	2,20	2,57
05-14 år	0,01	0,03	0,02	0,03	0,06	0,06	0,07	0,15	0,12	0,09
15-17 år	0,99	0,92	0,90	1,43	2,55	2,38	3,76	5,13	5,29	5,68
18-20 år	3,10	2,96	2,92	3,57	4,58	5,96	8,18	10,39	12,65	14,88
21-24 år	2,96	2,93	2,75	3,28	3,50	4,30	5,22	6,68	8,12	10,29
25-29 år	2,57	2,50	2,33	2,53	2,67	2,85	3,41	3,90	4,88	5,79
30-39 år	1,62	1,56	1,59	1,67	1,82	2,01	2,35	2,71	2,84	3,25
40-49 år	0,27	0,31	0,34	0,47	0,51	0,76	0,94	1,17	1,28	1,57
50-59 år	0,05	0,06	0,06	0,07	0,09	0,12	0,13	0,15	0,25	0,27
60-	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,02	0,03	0,03	0,02
Uoppgitt

Fortsettelse fra forrige side:

Vedleggstabell 7. Siktete etter lovbruddsgruppe og alder. Per 1 000 innbyggere. 1992-2001.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Skadeverk	0,36	0,38	0,48	0,47	0,51	0,50	0,50	0,52	0,66	0,62
05-14 år	0,49	0,62	0,72	0,90	1,11	1,18	1,06	1,34	1,64	1,36
15-17 år	1,27	1,49	2,25	2,43	2,86	2,79	2,84	3,00	4,01	3,82
18-20 år	1,71	1,55	2,02	1,72	1,93	1,65	1,68	1,76	2,12	2,40
21-24 år	0,88	0,83	1,10	0,90	0,85	0,78	0,90	0,76	1,09	1,04
25-29 år	0,41	0,45	0,60	0,49	0,46	0,46	0,45	0,42	0,54	0,49
30-39 år	0,24	0,25	0,32	0,29	0,26	0,28	0,30	0,23	0,30	0,29
40-49 år	0,13	0,10	0,13	0,17	0,15	0,15	0,18	0,16	0,17	0,19
50-59 år	0,06	0,08	0,07	0,09	0,06	0,05	0,07	0,06	0,08	0,09
60-	0,02	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,04	0,03	0,03	0,03
Uoppgitt
Miljøkriminalitet	0,26	0,26	0,29	0,31	0,27	0,25	0,24	0,26	0,26	0,24
05-14 år	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01	0,01	0,03	0,04	0,03
15-17 år	0,20	0,17	0,24	0,26	0,21	0,21	0,16	0,20	0,19	0,19
18-20 år	0,39	0,31	0,38	0,25	0,30	0,23	0,26	0,24	0,34	0,25
21-24 år	0,40	0,35	0,40	0,42	0,45	0,41	0,34	0,34	0,35	0,31
25-29 år	0,37	0,37	0,44	0,50	0,43	0,32	0,37	0,33	0,43	0,36
30-39 år	0,35	0,40	0,41	0,48	0,34	0,35	0,35	0,41	0,38	0,37
40-49 år	0,31	0,34	0,44	0,41	0,36	0,36	0,35	0,37	0,33	0,32
50-59 år	0,25	0,32	0,33	0,40	0,35	0,38	0,27	0,34	0,34	0,34
60-	0,19	0,14	0,12	0,13	0,12	0,12	0,12	0,14	0,14	0,13
Uoppgitt
Arbeidsmiljøkriminalitet	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,02
05-14 år	-	-	-	-	0,00	-	0,00	-	-	-
15-17 år	-	0,00	-	0,00	0,00	-	-	0,00	-	0,00
18-20 år	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,02	0,00	0,01
21-24 år	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02	0,01
25-29 år	0,01	0,03	0,01	0,02	0,03	0,02	0,01	0,02	0,02	0,02
30-39 år	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03	0,02	0,04
40-49 år	0,02	0,03	0,02	0,03	0,03	0,05	0,03	0,05	0,02	0,02
50-59 år	0,01	0,03	0,03	0,04	0,02	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03
60-	0,04	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Uoppgitt
Trafikkriminalitet	7,52	6,81	5,99	6,01	5,68	5,67	5,75	5,68	5,78	6,20
05-14 år	0,48	0,47	0,37	0,47	0,44	0,42	0,40	0,40	0,33	0,29
15-17 år	17,30	12,81	10,60	11,61	10,21	9,52	8,54	8,43	8,30	8,96
18-20 år	22,35	20,97	18,66	19,05	18,93	19,00	19,06	19,28	20,36	21,62
21-24 år	17,79	16,03	14,13	14,51	13,91	14,83	15,28	14,79	14,96	15,67
25-29 år	13,46	12,10	10,86	10,87	10,16	10,35	11,25	11,15	11,58	11,94
30-39 år	9,40	8,78	7,70	7,83	7,52	7,32	7,78	7,77	8,03	8,99
40-49 år	7,00	6,50	5,82	5,57	5,23	5,30	5,30	5,19	5,49	6,06
50-59 år	4,40	4,28	4,06	3,92	3,75	3,78	3,85	3,82	3,70	4,03
60-	1,69	1,64	1,54	1,56	1,57	1,65	1,53	1,64	1,61	1,79
Uoppgitt
Annen kriminalitet	2,60	2,61	2,69	2,75	2,71	2,66	2,59	2,81	2,84	3,04
05-14 år	0,47	0,53	0,53	0,63	0,92	0,86	0,64	0,70	0,72	0,62
15-17 år	5,01	5,49	5,39	5,48	6,38	5,74	6,14	6,56	7,80	7,80
18-20 år	8,82	9,15	9,04	9,12	8,77	9,15	8,80	9,89	10,77	11,32
21-24 år	6,57	6,95	7,43	6,98	6,76	6,32	6,69	7,28	7,65	8,25
25-29 år	4,51	4,71	5,04	5,35	4,57	4,58	4,43	5,12	5,07	5,61
30-39 år	3,10	3,16	3,29	3,47	3,42	3,48	3,41	3,68	3,58	3,87
40-49 år	2,03	2,09	2,27	2,40	2,45	2,54	2,50	2,58	2,51	2,91
50-59 år	1,33	1,26	1,29	1,47	1,35	1,46	1,46	1,49	1,39	1,52
60-	0,75	0,35	0,38	0,44	0,46	0,46	0,41	0,49	0,43	0,49
Uoppgitt

Vedleggstabell 8. Siktete 5-14 år og 15-20 år etter lovbruddsgruppe. Per 1 000. 1992-2001.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Siktete i alt	17,74	17,41	16,80	16,79	16,84	16,76	17,03	17,79	18,70	19,97
Siktete 5-14 år										
Alle lovbrudd	3,93	4,60	4,82	5,73	7,00	6,61	6,46	7,32	7,48	6,81
Økonomisk kriminalitet	0,00	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,03	0,05	0,05	0,07
Annen vinningskriminalitet	2,22	2,63	2,78	3,19	3,95	3,53	3,70	4,04	3,79	3,49
Voldskriminalitet	0,18	0,26	0,32	0,42	0,43	0,48	0,47	0,58	0,71	0,79
Seksualkriminalitet	0,06	0,04	0,06	0,07	0,05	0,05	0,07	0,04	0,07	0,07
Narkotikakriminalitet	0,01	0,03	0,02	0,03	0,06	0,06	0,07	0,15	0,12	0,09
Skadeverk	0,49	0,62	0,72	0,90	1,11	1,18	1,06	1,34	1,64	1,36
Trafikkriminalitet	0,48	0,47	0,37	0,47	0,44	0,42	0,40	0,40	0,33	0,29
Miljøkriminalitet	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01	0,01	0,03	0,04	0,03
Arbeidsmiljøkriminalitet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Annen kriminalitet	0,47	0,53	0,53	0,63	0,92	0,86	0,64	0,70	0,72	0,62
Siktete 15-20 år										
Alle lovbrudd	49,00	47,32	46,17	45,66	47,02	45,55	46,87	50,68	56,27	60,31
Økonomisk kriminalitet	0,40	0,39	0,30	0,40	0,40	0,33	0,28	0,46	0,59	0,69
Annen vinningskriminalitet	14,82	15,24	16,22	14,00	14,60	12,71	12,50	13,02	14,55	15,22
Voldskriminalitet	2,52	3,01	2,91	3,37	3,31	3,85	4,00	4,28	4,72	5,52
Seksualkriminalitet	0,29	0,33	0,21	0,29	0,28	0,29	0,28	0,37	0,40	0,43
Narkotikakriminalitet	2,12	2,00	1,96	2,53	3,57	4,18	5,99	7,79	9,01	10,28
Skadeverk	1,51	1,52	2,13	2,07	2,39	2,21	2,25	2,37	3,05	3,11
Trafikkriminalitet	20,00	17,15	14,82	15,41	14,61	14,29	13,86	13,91	14,39	15,28
Miljøkriminalitet	0,30	0,24	0,32	0,26	0,26	0,22	0,21	0,22	0,27	0,22
Arbeidsmiljøkriminalitet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01
Annen kriminalitet	7,05	7,44	7,30	7,34	7,59	7,46	7,48	8,25	9,30	9,56

Vedleggstabell 9 Siktete med trafikkriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder, kjønn og type lovbrudd. Antall. 1992-2001.

Tabell 9 A. Siktete med forseelse mot veitrafikkloven som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.

År	I alt	Alder										Kjønn		
		5-14	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	Uoppgitt alder	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn
		1992	30 060	252	2 838	4 230	4 813	4 531	5 950	4 219	1 728	1 499	-	26 745
1993	27 369	251	2 052	3 817	4 301	4 139	5 595	3 990	1 743	1 438	43	24 304	3 065	-
1994	24 239	201	1 681	3 254	3 709	3 744	4 953	3 593	1 736	1 347	21	21 537	2 702	-
1995	24 429	257	1 847	3 161	3 744	3 739	5 082	3 454	1 764	1 357	24	21 307	2 865	257
1996	23 216	245	1 620	3 059	3 470	3 486	4 918	3 229	1 792	1 359	38	20 289	2 630	297
1997	23 320	237	1 510	3 046	3 553	3 547	4 834	3 267	1 895	1 431	-	20 524	2 796	-
1998	23 817	235	1 348	3 079	3 527	3 810	5 208	3 277	2 011	1 322	-	20 910	2 907	-
1999	23 703	234	1 333	3 116	3 318	3 711	5 273	3 228	2 066	1 422	2	20 774	2 928	1
2000	24 291	201	1 315	3 292	3 302	3 780	5 502	3 432	2 060	1 398	9	21 291	2 995	5
2001	26 193	178	1 444	3 477	3 434	3 766	6 214	3 819	2 304	1 554	3	22 867	3 316	10

Tabell 9 B. Siktete med promillekjøring som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.

År	I alt	Alder										Kjønn		
		5-14	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	Uoppgitt alder	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn
		1992	4 489	4	240	606	690	593	941	805	401	209	-	4 025
1993	3 983	3	202	524	612	523	825	758	345	190	1	3 567	416	-
1994	3 963	4	213	499	564	549	789	770	386	189	-	3 563	400	-
1995	3 237	2	155	364	499	427	645	601	345	197	2	2 859	353	25
1996	3 007	3	125	355	410	366	630	571	366	180	1	2 633	343	31
1997	2 744	4	115	296	395	354	527	563	333	157	-	2 407	337	-
1998	2 866	4	128	336	372	399	548	556	363	160	-	2 518	348	-
1999	3 045	7	132	368	395	392	643	563	377	168	-	2 652	393	-
2000	3 144	3	127	357	405	421	670	585	367	207	2	2 760	383	1
2001	3 408	2	184	392	438	364	768	634	433	193	-	2 914	492	2

Tabell 9 C. Siktete med kjøring uten gyldig førerkort som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.

År	I alt	Alder										Kjønn		
		5-14	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	Uoppgitt alder	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn
		1992	3 571	52	468	397	655	636	745	390	135	93	-	3 270
1993	3 125	51	409	356	528	531	689	336	133	90	2	2 868	257	-
1994	2 575	57	383	268	398	425	531	291	127	95	-	2 346	229	-
1995	2 957	71	433	309	434	489	621	341	161	97	1	2 697	235	25
1996	2 952	62	442	321	412	463	629	338	168	117	-	2 674	229	49
1997	2 878	51	410	322	423	437	611	327	166	131	-	2 619	259	-
1998	3 150	76	423	340	401	477	725	381	174	153	-	2 869	281	-
1999	3 274	80	425	339	430	500	760	382	203	153	2	2 994	280	-
2000	3 586	82	435	390	473	564	829	447	217	148	1	3 302	284	-
2001	3 946	66	447	416	489	602	1 059	502	210	155	-	3 597	347	2

Fortsettelse fra forrige side:

Tabell 9 D. Siktete med personskade (veitrafikkloven) som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.

År	I alt	Alder										Kjønn		
		5-14	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	Uoppgitt alder	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn
		1992	3 938	90	199	698	577	479	602	488	291	514	-	3 036
1993	4 120	121	190	653	577	502	666	551	312	540	8	3 110	1 010	-
1994	3 775	88	154	597	519	471	624	491	328	501	2	2 860	915	-
1995	3 747	122	158	547	517	453	633	493	321	502	1	2 762	970	15
1996	3 550	118	137	531	497	411	636	425	304	488	3	2 661	862	27
1997	3 753	97	102	559	466	503	678	451	373	524	-	2 783	970	-
1998	3 582	104	102	531	505	469	646	434	346	445	-	2 660	922	-
1999	3 753	97	102	559	466	503	678	451	373	524	-	2 783	970	-
2000	3 726	81	101	581	423	484	700	505	383	467	1	2 760	966	-
2001	3 570	67	95	533	415	419	681	489	388	483	-	2 654	916	-

Tabell 9 E. Siktete med ulovlig hastighet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall. 1992-2001.

År	I alt	Alder										Kjønn		
		5-14	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	Uoppgitt alder	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn
		1992	7 312	-	48	1 058	1 359	1 353	1 682	1 221	381	210	-	6 681
1993	6 774	-	40	926	1 279	1 249	1 560	1 109	409	184	18	6 289	485	-
1994	6 438	1	40	833	1 146	1 221	1 534	1 013	449	188	13	5 935	503	-
1995	6 713	-	29	811	1 168	1 291	1 675	1 063	490	168	18	6 010	580	123
1996	6 448	-	23	802	1 135	1 217	1 594	996	494	178	9	5 864	527	57
1997	7 028	1	20	840	1 259	1 342	1 726	1 025	603	212	-	6 406	622	-
1998	7 269	1	22	826	1 319	1 447	1 904	1 002	592	156	-	6 632	637	-
1999	6 643	3	32	847	1 137	1 292	1 715	886	558	173	-	6 052	591	-
2000	6 447	-	24	886	1 085	1 269	1 698	843	508	132	2	5 865	580	2
2001	7 534	-	40	998	1 130	1 369	2 039	1 115	643	200	-	6 840	694	-

Vedleggstabell 10. Siktete med Annen vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.

Alder	Antall				Prosent kvinner	Per 1 000 innbyggere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn		Begge kjønn	Menn	Kvinner
Alle 5 år og over	20 801	15 634	5 156	11	24,8	4,92	7,48	2,41
05 år	1	1	-	-	-	0,02	0,03	-
06 "	2	2	-	-	-	0,03	0,06	-
07 "	11	9	2	-	18,2	0,18	0,29	0,07
08 "	15	13	2	-	13,3	0,25	0,42	0,07
09 "	43	32	11	-	25,6	0,69	1,00	0,37
10 "	74	51	23	-	31,1	1,18	1,58	0,75
11 "	141	85	56	-	39,7	2,25	2,64	1,83
12 "	247	140	107	-	43,3	4,05	4,47	3,60
13 "	623	340	283	-	45,4	10,51	11,19	9,80
14 "	974	627	346	1	35,5	17,37	21,97	12,57
15 "	823	589	234	-	28,4	15,02	20,83	8,82
16 "	878	669	209	-	23,8	16,43	24,36	8,04
17 "	768	605	163	-	21,2	14,51	22,33	6,31
18 "	842	678	164	-	19,5	15,94	24,87	6,41
19 "	810	681	127	2	15,7	14,95	24,50	4,81
20 "	779	651	128	-	16,4	14,48	23,93	4,81
21 "	636	521	115	-	18,1	11,70	18,79	4,32
22 "	677	569	107	1	15,8	12,33	20,43	3,96
23 "	627	515	112	-	17,9	11,35	18,34	4,12
24 "	724	606	117	1	16,2	13,24	21,91	4,33
25 "	581	470	111	-	19,1	10,13	16,18	3,92
26 "	544	445	98	1	18,0	9,01	14,60	3,28
27 "	548	432	115	1	21,0	8,57	13,40	3,63
28 "	531	423	108	-	20,3	8,12	12,73	3,36
29 "	539	428	110	1	20,4	7,88	12,33	3,26
30 "	512	413	99	-	19,3	7,36	11,72	2,89
31 "	541	415	126	-	23,3	7,84	11,83	3,71
32 "	469	350	119	-	25,4	6,54	9,58	3,38
33 "	430	329	101	-	23,5	6,02	9,03	2,89
34 "	428	336	92	-	21,5	6,12	9,44	2,68
35 "	419	293	125	1	29,8	5,96	8,11	3,66
36 "	420	316	104	-	24,8	6,05	8,86	3,08
37 "	376	275	100	1	26,6	5,48	7,80	3,00
38 "	312	240	72	-	23,1	4,71	7,13	2,21
39 "	288	215	73	-	25,3	4,44	6,47	2,30
40 +	4 168	2 870	1 297	1	31,1	2,01	2,91	1,20
Uoppgitt alder	-	-	-	-	-
Aldersgrupper								
Alle 5 år og over	20 801	15 634	5 156	11	24,8	4,92	7,48	2,41
5-14 år	2 131	1 300	830	1	38,95	3,49	4,15	2,80
15-17 "	2 469	1 863	606	-	24,54	15,32	22,49	7,73
18-20 "	2 431	2 010	419	2	17,2	15,12	24,44	5,33
21-24 "	2 664	2 211	451	2	16,9	12,15	19,86	4,18
25-29 "	2 743	2 198	542	3	19,8	8,70	13,76	3,48
30-39 "	4 195	3 182	1 011	2	24,1	6,07	9,02	2,99
40-49 "	2 287	1 689	597	1	26,1	3,63	5,27	1,93
50-59 "	1 027	695	332	-	32,3	1,79	2,39	1,18
60- "	854	486	368	-	43,1	0,98	1,29	0,75
Uoppgitt alder	-	-	-	-	-

Vedleggstabell 11. Siktete med simpelt tyveri og naskeri som hovedlovbrudd, etter kjønn og alder. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.

	Antall				Prosent kvinner	Per 1 000 innbyggere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn		Begge kjønn	Menn	Kvinner
Alle, 5 år og over	9 520	5 854	3 663	3	38,5	2,25	2,80	1,71
5 år	1	1	-	-	-	0,02	0,03	-
6 "	1	1	-	-	-	0,02	0,03	-
7 "	8	6	2	-	25,0	0,13	0,19	0,07
8 "	8	7	1	-	12,5	0,13	0,22	0,03
9 "	32	21	11	-	34,4	0,52	0,66	0,37
10 "	56	38	18	-	32,1	0,89	1,18	0,59
11 "	108	61	47	-	43,5	1,72	1,90	1,54
12 "	200	101	99	-	49,5	3,28	3,22	3,33
13 "	487	224	263	-	54,0	8,22	7,37	9,11
14 "	638	331	306	1	48,0	11,38	11,60	11,12
15 "	458	268	190	-	41,5	8,36	9,48	7,17
16 "	461	287	174	-	37,7	8,62	10,45	6,69
17 "	354	227	127	-	35,9	6,69	8,38	4,91
18 "	323	207	116	-	35,9	6,11	7,59	4,54
19 "	306	224	82	-	26,8	5,65	8,06	3,11
20 "	281	201	80	-	28,5	5,22	7,39	3,01
21 "	258	180	78	-	30,2	4,75	6,49	2,93
22 "	257	203	54	-	21,0	4,68	7,29	2,00
23 "	241	167	74	-	30,7	4,36	5,95	2,72
24 "	216	147	68	1	31,5	3,95	5,31	2,52
25 "	215	158	57	-	26,5	3,75	5,44	2,01
26 "	186	132	54	-	29,0	3,08	4,33	1,81
27 "	202	139	62	1	30,7	3,16	4,31	1,95
28 "	179	109	70	-	39,1	2,74	3,28	2,18
29 "	204	136	68	-	33,3	2,98	3,92	2,02
30 "	155	109	46	-	29,7	2,23	3,09	1,34
31 "	205	129	76	-	37,1	2,97	3,68	2,24
32 "	181	113	68	-	37,6	2,52	3,09	1,93
33 "	133	75	58	-	43,6	1,86	2,06	1,66
34 "	154	104	50	-	32,5	2,20	2,92	1,46
35 "	175	94	81	-	46,3	2,49	2,60	2,37
36 "	170	101	69	-	40,6	2,45	2,83	2,04
37 "	165	102	63	-	38,2	2,41	2,89	1,89
38 "	126	79	47	-	37,3	1,90	2,35	1,44
39 "	116	76	40	-	34,5	1,79	2,29	1,26
40 +	2 260	1 296	964	-	42,7	1,09	1,31	0,89
Uoppgitt alder	-	-	-	-	-
Aldersgrupper								
Alle 5 år og over	9 520	5 854	3 663	3	38,5	2,25	2,80	1,71
05-14 år	1 539	791	747	1	48,5	2,52	2,53	2,52
15-17 "	1 273	782	491	-	38,6	7,90	9,44	6,27
18-20 "	910	632	278	-	30,5	5,66	7,68	3,54
21-24 "	972	697	274	1	28,2	4,43	6,26	2,54
25-29 "	986	674	311	1	31,5	3,13	4,22	2,00
30-39 "	1 580	982	598	-	37,8	2,29	2,78	1,77
40-49 "	1 014	627	387	-	38,2	1,61	1,96	1,25
50-59 "	532	298	234	-	44,0	0,93	1,02	0,83
60- "	714	371	343	-	48,0	0,82	0,99	0,70
Uoppgitt alder	-	-	-	-	-

Vedleggstabell 12. Siktete med grov vinningskriminalitet¹ som hovedlovbrudd, etter kjønn og alder. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.

Alder	Antall				Prosent kvinner	Per 1 000 innbyggere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn		Begge kjønn	Menn	Kvinner
Alle, 5 år og over	5 681	5 237	442	2	7,8	1,34	2,51	0,21
5 år	-	-	-	-	-	-	-	-
6 "	1	1	-	-	-	0,02	0,03	-
7 "	3	3	-	-	-	0,05	0,10	-
8 "	6	5	1	-	16,7	0,10	0,16	0,03
9 "	11	11	-	-	-	0,18	0,34	-
10 "	18	13	5	-	27,8	0,29	0,40	0,16
11 "	30	21	9	-	30,0	0,48	0,65	0,29
12 "	46	38	8	-	17,4	0,75	1,21	0,27
13 "	123	106	17	-	13,8	2,08	3,49	0,59
14 "	299	265	34	-	11,4	5,33	9,29	1,24
15 "	282	256	26	-	9,2	5,15	9,05	0,98
16 "	337	320	17	-	5,0	6,30	11,65	0,65
17 "	324	306	18	-	5,6	6,12	11,30	0,70
18 "	343	322	21	-	6,1	6,49	11,81	0,82
19 "	349	331	18	-	5,2	6,44	11,91	0,68
20 "	333	316	17	-	5,1	6,19	11,62	0,64
21 "	236	217	19	-	8,1	4,34	7,83	0,71
22 "	255	241	14	-	5,5	4,65	8,65	0,52
23 "	203	191	12	-	5,9	3,67	6,80	0,44
24 "	197	179	18	-	9,1	3,60	6,47	0,67
25 "	185	173	12	-	6,5	3,23	5,96	0,42
26 "	181	171	9	1	5,0	3,00	5,61	0,30
27 "	187	171	16	-	8,6	2,92	5,31	0,50
28 "	172	163	9	-	5,2	2,63	4,91	0,28
29 "	151	142	9	-	6,0	2,21	4,09	0,27
30 "	172	159	13	-	7,6	2,47	4,51	0,38
31 "	171	155	16	-	9,4	2,48	4,42	0,47
32 "	111	97	14	-	12,6	1,55	2,66	0,40
33 "	120	108	12	-	10,0	1,68	2,97	0,34
34 "	96	86	10	-	10,4	1,37	2,42	0,29
35 "	76	71	5	-	6,6	1,08	1,96	0,15
36 "	98	94	4	-	4,1	1,41	2,64	0,12
37 "	83	73	10	-	12,0	1,21	2,07	0,30
38 "	66	63	3	-	4,5	1,00	1,87	0,09
39 "	54	48	6	-	11,1	0,83	1,44	0,19
40 +	362	321	40	1	11,0	0,17	0,32	0,04
Uoppgitt alder	-	-	-	-	-
Aldersgrupper								
Alle, 5 år og over	5 681	5 237	442	2	7,8	1,34	2,51	0,21
05-14 år	537	463	74	-	13,8	0,88	1,48	0,25
15-17 "	943	882	61	-	6,5	5,85	10,65	0,78
18-20 "	1 025	969	56	-	5,5	6,37	11,78	0,71
21-24 "	891	828	63	-	7,1	4,06	7,44	0,58
25-29 "	876	820	55	1	6,3	2,78	5,13	0,35
30-39 "	1 047	954	93	-	8,9	1,52	2,70	0,27
40-49 "	314	281	32	1	10,2	0,50	0,88	0,10
50-59 "	41	34	7	-	17,1	0,07	0,12	0,02
60- "	7	6	1	-	14,3	0,01	0,02	0,00
Uoppgitt alder	-	-	-	-	-

¹ Grov vinningskriminalitet er her grovt tyveri, innbrudd, brukstyveri av motorkjøretøy, ran og utpressing.

Vedleggstabell 13. Siktete 5-14 år, med Annen vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Innbrudd	42	36	34	40	59	41	60	72	42	63
Tyveri	765	839	833	851	874	727	737	820	895	836
Simpelt tyveri	198	248	256	304	296	294	311	360	477	415
Fra bedrift, kontor og lager	15	20	16	34	23	18	19	13	7	21
Fra butikk	48	53	55	77	62	73	92	96	152	97
Fra leilighet, bolighus og hytte	17	21	26	33	28	43	46	58	67	39
Fra oppgang, loft, kjeller, garasje, uthus og naust	8	6	5	9	11	1	13	4	10	12
Fra off. bygning og institusjon	13	27	30	30	48	29	34	47	71	79
Fra befordringsmiddel	30	22	17	25	21	12	17	34	19	33
Fra kafe og restaurant	3	4	5	1	13	3	3	3	9	1
Fra garderobe	11	6	9	19	23	10	12	18	28	24
Sykkeltyveri	11	21	22	25	19	27	26	25	34	20
Annet	42	68	71	51	48	78	49	62	80	89
Grovt tyveri	456	503	471	452	485	348	365	350	325	338
Fra leilighet, bolighus og hytte	94	139	113	89	123	79	88	75	88	102
Fra oppgang, loft, kjeller, garasje, uthus og naust	20	25	28	13	24	18	21	8	14	10
Fra off. bygning og institusjon	62	62	62	86	66	50	57	49	41	54
Fra befordringsmiddel	46	38	52	42	50	33	33	39	24	24
Fra forretning, bedrift, kontor og lager	143	145	114	140	143	88	93	83	78	46
Annet	91	94	102	82	79	80	73	96	80	102
Brukstyveri av motorkjøretøy	111	88	106	95	93	85	61	110	93	83
Bil	37	27	33	38	39	28	22	43	37	38
Motorsykel	1	4	1	1	1	1	2	5	4	1
Annet	73	57	72	56	53	56	37	62	52	44
Utpressing og ran	10	9	14	7	22	30	36	88	68	53
Utpressing	-	-	2	1	5	2	1	8	4	4
Ran	7	8	4	3	17	23	29	40	50	33
Grovt ran	3	-	8	-	-	4	4	31	10	11
Annet	-	1	-	3	-	1	2	9	4	5
Naskeri, forseelse	321	497	599	825	1 230	1 171	1 272	1 374	1 216	1 124

Vedleggstabell 14. Siktete 15-17 år, med Annen vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Innbrudd	30	56	36	57	39	53	51	49	65	47
Tyveri	1 808	1 768	1 881	1 405	1 404	1 271	1 121	1 220	1 317	1 304
Simpelt tyveri	311	339	417	341	371	381	325	470	513	505
Fra bedrift, kontor og lager	17	28	30	33	21	24	15	34	14	29
Fra butikk	107	91	87	102	91	67	92	117	133	136
Fra leilighet, bolighus og hytte	13	26	31	25	38	54	30	67	54	57
Fra oppgang, loft, kjeller, garasje, uthus og naust	7	11	18	7	8	5	5	8	7	6
Fra off. bygning og institusjon	15	22	31	24	38	20	22	39	70	56
Fra befordringsmiddel	47	54	75	27	49	36	41	38	45	40
Fra kafe og restaurant	3	2	9	6	7	5	11	13	12	14
Fra garderobe	8	8	8	14	6	11	15	6	27	21
Sykkeltveri	30	33	27	36	31	27	19	38	23	29
Annet	64	64	101	67	82	132	75	110	128	117
Grovt tyveri	1 154	1 103	1 166	809	778	632	615	533	581	551
Fra leilighet, bolighus og hytte	167	167	181	138	134	106	97	78	89	76
Fra oppgang, loft, kjeller, garasje, uthus og naust	38	37	44	24	21	14	25	21	15	20
Fra off. bygning og institusjon	122	104	153	103	95	87	84	70	58	74
Fra befordringsmiddel	215	191	187	111	119	110	97	80	111	75
Fra forretning, bedrift, kontor og lager	440	411	397	272	259	174	176	168	167	155
Annet	172	193	204	161	150	141	136	116	141	151
Brukstyveri av motorkjøretøy	343	326	298	255	255	258	181	217	223	248
Bil	202	151	177	135	152	137	101	145	134	169
Motorsykkel	20	18	4	6	7	10	4	6	8	6
Annet	121	157	117	114	96	111	76	66	81	73
Utpressing og ran	16	12	19	25	13	35	44	62	76	97
Utpressing	1	-	1	-	1	1	5	3	2	1
Ran	7	7	7	19	9	19	23	33	41	49
Grovt ran	8	5	9	6	3	15	14	22	32	45
Annet	-	-	2	-	-	-	2	4	1	2
Naskeri, forseelse	541	640	710	807	1 016	830	943	759	946	768

Vedleggstabell 15. Siktete 18-20 år, med Annen vinningskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Innbrudd	47	53	28	34	38	28	36	49	47	77
Tyveri	1 938	1 907	1 863	1 419	1 355	1 087	1 016	1 193	1 206	1 382
Simpelt tyveri	394	374	392	295	335	350	320	353	408	517
Fra bedrift, kontor og lager	34	24	35	19	28	27	22	26	17	41
Fra butikk	116	90	59	82	105	114	104	98	147	187
Fra leilighet, bolighus og hytte	33	18	30	24	19	18	29	29	46	43
Fra oppgang, loft, kjeller, garasje, uthus og naust	2	5	5	1	6	6	3	-	3	8
Fra off. bygning og institusjon	27	28	27	14	13	13	17	18	13	32
Fra befordringsmiddel	79	88	119	55	50	33	38	55	58	59
Fra kafe og restaurant	14	4	11	13	9	20	13	19	17	18
Fra garderobe	6	1	3	4	3	3	3	7	7	9
Sykkeltveri	16	32	22	22	28	19	23	14	22	10
Annet	67	84	81	61	74	97	68	87	78	110
Grovt tyveri	1 310	1 301	1 215	968	819	594	559	702	646	681
Fra leilighet, bolighus og hytte	169	180	199	157	172	104	90	91	115	96
Fra oppgang, loft, kjeller, garasje, uthus og naust	36	25	15	21	23	15	10	9	14	13
Fra off. bygning og institusjon	65	80	100	70	64	39	34	29	48	37
Fra befordringsmiddel	293	344	303	225	161	102	117	262	144	213
Fra forretning, bedrift, kontor og lager	550	500	418	367	279	233	190	185	196	208
Annet	197	172	180	128	120	101	118	126	129	114
Brukstyveri av motorkjøretøy	234	232	256	156	201	143	137	138	152	184
Bil	170	179	186	115	169	111	113	118	119	146
Motorsykkkel	12	10	8	8	4	3	4	4	6	7
Annet	52	43	62	33	28	29	20	16	27	31
Utpressing og ran	39	29	30	34	24	35	26	47	48	83
Utpressing	-	-	-	2	1	1	-	2	2	-
Ran	13	11	12	12	9	12	14	25	17	35
Grovt ran	24	18	17	20	14	22	12	20	29	48
Annet	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Naskeri, forseelse	368	368	396	341	387	317	342	339	382	393

Vedleggstabell 16. Siktete med skadeverk som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.

Alder	Antall				Prosent kvinner	Per 1 000 innbyggere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn		Begge kjønn	Menn	Kvinner
I alt, 5 år og over	2 609	2 389	218	2	8,4	0,62	1,14	0,10
5 år	7	7	-	-	-	0,11	0,22	-
6 "	6	6	-	-	-	0,10	0,19	-
7 "	15	13	2	-	13,3	0,24	0,41	0,07
8 "	18	17	1	-	5,6	0,29	0,54	0,03
9 "	31	29	2	-	6,5	0,50	0,91	0,07
10 "	57	55	2	-	3,5	0,91	1,71	0,07
11 "	45	42	3	-	6,7	0,72	1,31	0,10
12 "	96	94	2	-	2,1	1,57	3,00	0,07
13 "	234	198	36	-	15,4	3,95	6,52	1,25
14 "	320	294	26	-	8,1	5,71	10,30	0,94
15 "	250	227	22	1	8,8	4,56	8,03	0,83
16 "	188	169	19	-	10,1	3,52	6,15	0,73
17 "	177	167	10	-	5,6	3,34	6,16	0,39
18 "	176	167	9	-	5,1	3,33	6,13	0,35
19 "	125	119	6	-	4,8	2,31	4,28	0,23
20 "	85	80	5	-	5,9	1,58	2,94	0,19
21 "	84	77	7	-	8,3	1,55	2,78	0,26
22 "	68	65	3	-	4,4	1,24	2,33	0,11
23 "	42	39	3	-	7,1	0,76	1,39	0,11
24 "	34	33	-	1	-	0,62	1,19	-
25 "	41	36	5	-	12,2	0,71	1,24	0,18
26 "	37	34	3	-	8,1	0,61	1,12	0,10
27 "	24	22	2	-	8,3	0,38	0,68	0,06
28 "	30	28	2	-	6,7	0,46	0,84	0,06
29 "	23	20	3	-	13,0	0,34	0,58	0,09
30 "	25	20	5	-	20,0	0,36	0,57	0,15
31 "	25	21	4	-	16,0	0,36	0,60	0,12
32 "	26	23	3	-	11,5	0,36	0,63	0,09
33 "	22	21	1	-	4,5	0,31	0,58	0,03
34 "	21	20	1	-	4,8	0,30	0,56	0,03
35 "	17	17	-	-	-	0,24	0,47	-
36 "	11	8	3	-	27,3	0,16	0,22	0,09
37 "	19	18	1	-	5,3	0,28	0,51	0,03
38 "	15	13	2	-	13,3	0,23	0,39	0,06
39 "	18	17	1	-	5,6	0,28	0,51	0,03
40 +	197	173	24	-	12,2	0,10	0,18	0,02
Aldersgrupper:								
I alt, 5 år og over	2 609	2 389	218	2	8,4	0,62	1,14	0,10
5-14 år	829	755	74	-	8,9	1,36	2,41	0,25
15-17 "	615	563	51	1	8,3	3,82	6,80	0,65
18-20 "	386	366	20	-	5,2	2,40	4,45	0,25
21-24 "	228	214	13	1	5,7	1,04	1,92	0,12
25-29 "	155	140	15	-	9,7	0,49	0,88	0,10
30-39 "	199	178	21	-	10,6	0,29	0,50	0,06
40-49 "	120	106	14	-	11,7	0,19	0,33	0,05
50-59 "	51	44	7	-	13,7	0,09	0,15	0,02
60- "	26	23	3	-	11,5	0,03	0,06	0,01

Vedleggstabell 17. Siktete med skadeverk som hovedlovbrudd, etter alder, kjønn og type lovbrudd. Antall. 1992-2001.

	I alt	Alder									Kjønn			
		5-14	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	Uoppgitt alder	Uoppgitt kjønn		
												Menn	Kvinner	
1992														
Skadeverk	1 440	259	208	324	237	138	152	81	25	16	-	1 352	88	-
Simpelt skadeverk	1 302	232	186	299	205	127	140	74	25	14	-	1 219	83	-
Grovt skadeverk	138	27	22	25	32	11	12	7	-	2	-	133	5	-
Skadeverk, forseelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1993														
Skadeverk	1 477	316	233	276	219	152	157	60	33	20	11	1 352	125	-
Simpelt skadeverk	1 344	291	215	250	192	138	148	52	30	17	11	1 228	116	-
Grovt skadeverk	132	25	18	26	26	14	9	8	3	3	-	124	8	-
Skadeverk, forseelse	37	12	5	6	4	3	3	1	1	2	-	34	3	-
1994														
Skadeverk	1 855	364	338	340	275	200	196	80	30	23	9	1 732	123	-
Simpelt skadeverk	1 659	333	296	316	240	174	175	71	25	20	9	1 545	114	-
Grovt skadeverk	196	31	42	24	35	26	21	9	5	3	-	187	9	-
Skadeverk, forseelse	95	27	18	13	13	7	11	3	-	3	-	88	7	-
1995														
Skadeverk	1 791	457	366	267	219	155	177	96	36	14	4	1 637	140	14
Simpelt skadeverk	1 667	435	334	245	203	139	166	93	34	14	4	1 519	134	14
Grovt skadeverk	124	22	32	22	16	16	11	3	2	-	-	118	6	-
Skadeverk, forseelse	126	37	21	18	13	14	9	9	3	2	-	108	18	-
1996														
Skadeverk	1 937	590	429	281	198	150	157	82	26	17	7	1 691	168	78
Simpelt skadeverk	1 701	526	361	245	177	134	138	76	22	16	6	1 483	149	69
Grovt skadeverk	235	64	67	36	21	16	19	6	4	1	1	207	19	9
Skadeverk, forseelse	137	29	26	31	14	8	11	11	3	2	2	112	20	5
1997														
Skadeverk	1 877	607	404	239	175	151	174	83	24	20	-	1 699	177	1
Simpelt skadeverk	1 671	530	360	212	163	135	152	77	23	19	-	1 516	155	-
Grovt skadeverk	206	77	44	27	12	16	22	6	1	1	-	183	22	1
Skadeverk, forseelse	174	67	38	25	13	7	13	8	3	-	-	158	16	-
1998														
Skadeverk	1 868	559	393	252	184	140	184	99	30	27	-	1 682	186	-
Simpelt skadeverk	1 721	512	378	238	161	124	165	91	27	25	-	1 550	171	-
Grovt skadeverk	147	47	15	14	23	16	19	8	3	2	-	132	15	-
Skadeverk, forseelse	204	55	56	19	23	14	16	11	5	5	-	192	12	-
1999														
Skadeverk	1 917	683	407	258	155	122	143	93	31	25	-	1 761	156	-
Simpelt skadeverk	1 751	623	365	244	139	109	134	86	28	23	-	1 610	141	-
Grovt skadeverk	166	60	42	14	16	13	9	7	3	2	-	151	15	-
Skadeverk, forseelse	262	108	67	26	15	18	14	9	4	1	-	242	20	-
2000														
Skadeverk	2 493	875	585	309	223	159	190	86	43	22	1	2 269	224	-
Simpelt skadeverk	2 326	811	562	292	206	145	170	82	36	21	1	2 121	205	-
Grovt skadeverk	167	64	23	17	17	14	20	4	7	1	-	148	19	-
Skadeverk, forseelse	264	105	50	32	16	14	16	19	4	8	-	246	18	-
2001														
Skadeverk	2 327	741	545	343	198	144	182	107	47	20	-	2 139	187	1
Simpelt skadeverk	2 180	698	522	316	180	130	169	103	42	20	-	2 004	175	1
Grovt skadeverk	147	43	23	27	18	14	13	4	5	-	-	135	12	-
Skadeverk, forseelse	279	88	68	43	30	10	17	13	4	6	-	248	30	1

Vedleggstabell 18. Siktete med voldskriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall og per 1 000 innbyggere. 2001.

Alder	Antall				Prosent kvinner	Per 1 000 innbyggere			
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn		Begge kjønn	Menn	Kvinner	
Alle 5 år og over	6 768	6 068	699	1	10,3	1,60	2,90	0,33	
05 år	-	-	-	-	-	-	-	-	
06 "	1	1	-	-	-	0,02	0,03	-	
07 "	1	1	-	-	-	0,02	0,03	-	
08 "	3	3	-	-	-	0,05	0,10	-	
09 "	17	16	1	-	5,9	0,27	0,50	0,03	
10 "	13	11	2	-	15,4	0,21	0,34	0,07	
11 "	19	19	-	-	-	0,30	0,59	-	
12 "	46	46	-	-	-	0,75	1,47	-	
13 "	127	106	21	-	16,5	2,14	3,49	0,73	
14 "	254	189	65	-	25,6	4,53	6,62	2,36	
15 "	256	203	53	-	20,7	4,67	7,18	2,00	
16 "	272	231	41	-	15,1	5,09	8,41	1,58	
17 "	317	277	40	-	12,6	5,99	10,23	1,55	
18 "	327	287	40	-	12,2	6,19	10,53	1,56	
19 "	345	305	40	-	11,6	6,37	10,97	1,52	
20 "	261	240	21	-	8,0	4,85	8,82	0,79	
21 "	271	249	22	-	8,1	4,99	8,98	0,83	
22 "	236	217	19	-	8,1	4,30	7,79	0,70	
23 "	219	195	24	-	11,0	3,96	6,94	0,88	
24 "	191	178	13	-	6,8	3,49	6,43	0,48	
25 "	228	205	23	-	10,1	3,97	7,06	0,81	
26 "	198	176	22	-	11,1	3,28	5,77	0,74	
27 "	175	163	12	-	6,9	2,74	5,06	0,38	
28 "	173	160	13	-	7,5	2,65	4,81	0,40	
29 "	185	171	14	-	7,6	2,70	4,93	0,42	
30 "	171	157	14	-	8,2	2,46	4,46	0,41	
31 "	184	165	19	-	10,3	2,67	4,70	0,56	
32 "	174	163	11	-	6,3	2,43	4,46	0,31	
33 "	155	149	6	-	3,9	2,17	4,09	0,17	
34 "	148	138	10	-	6,8	2,12	3,88	0,29	
35 "	150	140	10	-	6,7	2,14	3,87	0,29	
36 "	151	135	16	-	10,6	2,18	3,79	0,47	
37 "	116	103	13	-	11,2	1,69	2,92	0,39	
38 "	116	103	13	-	11,2	1,75	3,06	0,40	
39 "	140	124	16	-	11,4	2,16	3,73	0,50	
40 +	1 127	1 042	85	-	7,5	0,54	1,05	0,08	
Uoppgitt alder	1	-	-	1	-	
Aldersgrupper									
Alle 5 år og over	6 768	6 068	699	1	10,3	1,60	2,90	0,33	
5-14 år	481	392	89	-	18,5	0,79	1,25	0,30	
15-17 "	845	711	134	-	15,9	5,24	8,58	1,71	
18-20 "	933	832	101	-	10,8	5,80	10,12	1,29	
21-24 "	917	839	78	-	8,5	4,18	7,54	0,72	
25-29 "	959	875	84	-	8,8	3,04	5,48	0,54	
30-39 "	1 505	1 377	128	-	8,5	2,18	3,90	0,38	
40-49 "	750	700	50	-	6,7	1,19	2,18	0,16	
50-59 "	272	253	19	-	7,0	0,48	0,87	0,07	
60- "	105	89	16	-	15,2	0,12	0,24	0,03	
Uoppgitt alder	1	-	-	1	-	

Vedleggstabell 19. Siktete med voldskriminalitet som hovedlovbrudd, etter utvalgte typer lovbrudd. Antall. 1992-2001.

	I alt	Alder										Kjønn		
		5-14	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	Uoppgitt alder	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn
1992														
Vold mot offentlig tjenestemann	316	4	19	64	66	61	64	24	10	4	-	278	38	-
Trusler	738	12	33	94	117	136	214	94	26	12	-	707	31	-
Legemsfornærmelse	1 430	44	94	238	277	244	301	148	58	26	-	1 332	98	-
Legemsbeskadigelse	927	17	96	192	196	163	177	66	16	4	-	887	40	-
1993														
Vold mot offentlig tjenestemann	271	1	19	51	52	67	60	11	7	3	-	236	35	-
Trusler	840	17	46	84	125	148	259	111	33	14	3	790	50	-
Legemsfornærmelse	1 623	66	136	249	317	258	291	183	76	27	20	1 503	120	-
Legemsbeskadigelse	1 199	30	110	266	271	193	196	91	28	10	4	1 156	43	-
1994														
Vold mot offentlig tjenestemann	246	2	14	45	50	49	53	25	3	5	-	213	33	-
Trusler	683	33	38	39	101	104	199	115	42	11	1	642	41	-
Legemsfornærmelse	2 020	53	166	344	376	343	419	220	65	25	9	1 863	157	-
Legemsbeskadigelse	973	26	57	200	204	183	185	90	15	11	2	938	35	-
1995														
Vold mot offentlig tjenestemann	307	5	18	46	70	72	65	22	4	5	-	265	41	1
Trusler	1 005	66	64	98	138	163	275	134	47	18	2	948	53	4
Legemsfornærmelse	1 844	107	161	298	310	288	378	189	72	36	5	1 660	175	9
Legemsbeskadigelse	1 096	32	104	237	251	192	178	70	17	14	1	1 037	54	5
1996														
Vold mot offentlig tjenestemann	292	-	17	33	70	65	61	32	13	1	-	258	31	3
Trusler	1 025	32	57	96	135	189	282	158	52	21	3	953	53	19
Legemsfornærmelse	2 026	148	260	270	365	317	349	202	62	44	9	1 785	198	43
Legemsbeskadigelse	1 050	32	99	186	228	207	176	82	24	13	3	988	48	14
1997														
Vold mot offentlig tjenestemann	288	2	25	47	58	49	70	26	9	2	-	240	48	-
Trusler	1 191	84	92	95	158	184	312	194	49	23	-	1 127	64	-
Legemsfornærmelse	2 276	140	295	315	331	323	472	254	101	45	-	2 039	237	-
Legemsbeskadigelse	1 028	24	114	186	222	184	201	68	26	3	-	971	56	1
1998														
Vold mot offentlig tjenestemann	321	2	36	45	58	49	87	31	11	2	-	268	53	-
Trusler	1 211	67	91	108	134	187	375	159	65	25	-	1 141	70	-
Legemsfornærmelse	2 377	138	318	339	332	344	475	296	94	40	1	2 115	262	-
Legemsbeskadigelse	1 021	32	105	166	202	192	205	80	31	8	-	966	55	-
1999														
Vold mot offentlig tjenestemann	302	5	33	44	55	63	66	27	8	1	-	249	53	-
Trusler	1 300	89	108	118	152	199	359	189	64	22	-	1 225	75	-
Legemsfornærmelse	2 492	176	329	355	346	347	502	260	131	46	-	2 205	287	-
Legemsbeskadigelse	1 077	45	116	201	206	196	201	74	29	9	-	1 014	63	-
2000														
Vold mot offentlig tjenestemann	360	6	36	50	64	64	86	40	11	3	-	316	44	-
Trusler	1 511	126	161	151	159	212	407	190	78	26	1	1 405	105	1
Legemsfornærmelse	2 584	219	342	347	344	363	535	273	118	42	1	2 264	315	5
Legemsbeskadigelse	1 126	47	145	221	196	176	227	74	30	10	-	1 057	68	1
2001														
Vold mot offentlig tjenestemann	382	7	34	67	67	76	78	35	12	6	-	312	70	-
Trusler	1 818	145	193	196	188	235	471	280	80	29	1	1 682	135	1
Legemsfornærmelse	2 862	243	381	360	368	377	633	306	138	56	-	2 495	367	-
Legemsbeskadigelse	1 329	58	205	263	233	213	237	92	24	4	-	1 254	75	-

Vedleggstabell 20. Siktete med narkotikakriminalitet som hovedlovbrudd, etter alder og kjønn. Antall og per 1000 innbyggere. 2001.

Alder	Antall				Prosent kvinner	Per 1 000 innbyggere		
	Begge kjønn	Menn	Kvinner	Uoppgitt kjønn		Begge kjønn	Menn	Kvinner
I alt, 5 år og over	10 850	8 741	2 106		19,4	2,57	4,18	0,99
5 år	-	-	-	-	-	-	-	-
6 "	-	-	-	-	-	-	-	-
7 "	-	-	-	-	-	-	-	-
8 "	-	-	-	-	-	-	-	-
9 "	-	-	-	-	-	-	-	-
10 "	-	-	-	-	-	-	-	-
11 "	-	-	-	-	-	-	-	-
12 "	-	-	-	-	-	-	-	-
13 "	8	7	1	-	12,5	0,13	0,23	0,03
14 "	46	27	19	-	41,3	0,82	0,95	0,69
15 "	140	92	48	-	34,3	2,55	3,25	1,81
16 "	283	194	89	-	31,4	5,29	7,06	3,42
17 "	493	364	129	-	26,2	9,31	13,44	4,99
18 "	724	525	199	-	27,5	13,70	19,26	7,78
19 "	858	706	152	-	17,7	15,84	25,40	5,76
20 "	811	662	149	-	18,4	15,07	24,34	5,60
21 "	675	526	149	-	22,1	12,42	18,97	5,59
22 "	606	501	105	-	17,3	11,04	17,99	3,88
23 "	529	447	82	-	15,5	9,57	15,92	3,02
24 "	446	374	72	-	16,1	8,16	13,52	2,66
25 "	414	332	81	-	19,6	7,22	11,43	2,86
26 "	385	321	64	-	16,6	6,38	10,53	2,14
27 "	378	302	76	-	20,1	5,91	9,37	2,40
28 "	350	297	53	-	15,1	5,35	8,94	1,65
29 "	298	257	41	-	13,8	4,36	7,41	1,22
30 "	294	238	56	-	19,0	4,23	6,76	1,63
31 "	256	215	41	-	16,0	3,71	6,13	1,21
32 "	264	221	43	-	16,3	3,68	6,05	1,22
33 "	250	220	30	-	12,0	3,50	6,04	0,86
34 "	247	203	44	-	17,8	3,53	5,70	1,28
35 "	204	170	34	-	16,7	2,90	4,70	1,00
36 "	203	157	46	-	22,7	2,92	4,40	1,36
37 "	174	141	33	-	19,0	2,54	4,00	0,99
38 "	180	143	37	-	20,6	2,72	4,25	1,14
39 "	175	140	35	-	20,0	2,70	4,21	1,10
40 +	1 159	959	198	-	17,1	0,56	0,97	0,18
Uoppgitt alder	-	-	-	-	-
Aldersgrupper								
05-14 år	54	34	20	-	37,0	0,09	0,11	0,07
15-17 "	916	650	266	-	29,0	5,68	7,85	3,39
18-20 "	2 393	1 893	500	-	20,9	14,88	23,01	6,36
21-24 "	2 256	1 848	408	-	18,1	10,29	16,60	3,78
25-29 "	1 825	1 509	315	-	17,3	5,79	9,45	2,02
30-39 "	2 247	1 848	399	-	17,8	3,25	5,24	1,18
40-49 "	991	812	177	-	17,9	1,57	2,53	0,57
50-59 "	153	133	20	-	13,1	0,27	0,46	0,07
60- "	15	14	1	-	6,7	0,02	0,04	0,00
Uoppgitt alder	-	-	-	-	-

Vedleggstabell 21. Siktete med narkotikakriminalitet¹ som hovedlovbrudd, etter alder, kjønn og type lovbrudd. Antall. 1992-2001.

	I alt	Alder									Kjønn			
											Uoppgitt alder	Uoppgitt kjønn		
		5-14	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-		Menn	Kvinner	
1992														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	3 614	4	163	584	798	859	1 021	159	18	8	-	2 962	652	-
Narkotikaforbrytelse, str.l.	1 866	2	61	264	433	479	524	90	11	2	-	1 538	328	-
Grovt narkotikaforbrytelse	359	-	6	28	67	95	134	23	5	1	-	311	48	-
Narkotika, bruk	1 243	-	90	267	268	246	329	38	1	4	-	989	254	-
Narkotika, besittelse	26	-	-	5	6	7	5	3	-	-	-	22	4	-
Narkotika, diverse	120	2	6	20	24	32	29	5	1	1	-	102	18	-
1993														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	3 558	15	146	537	783	854	994	193	24	11	1	2 977	581	-
Narkotikaforbrytelse, str.l.	1 782	3	68	251	398	457	488	96	13	7	1	1 501	281	-
Grovt narkotikaforbrytelse	432	-	1	25	92	128	149	29	7	1	-	380	52	-
Narkotika, bruk	1 212	10	70	239	266	240	323	57	4	3	-	989	223	-
Narkotika, besittelse	25	-	2	4	4	8	6	1	-	-	-	23	2	-
Narkotika, diverse	107	2	5	18	23	21	28	10	-	-	-	84	23	-
1994														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	3 445	13	142	509	721	799	1 021	208	24	6	2	2 830	615	-
Narkotikaforbrytelse, str.l.	1 791	3	65	242	336	465	541	120	14	4	1	1 465	326	-
Grovt narkotikaforbrytelse	352	2	3	24	63	97	136	22	4	1	-	317	35	-
Narkotika, bruk	1 117	7	63	208	290	199	293	53	3	1	-	889	228	-
Narkotika, besittelse	11	-	1	4	1	3	2	-	-	-	-	10	1	-
Narkotika, diverse	174	1	10	31	31	35	49	13	3	-	1	149	25	-
1995														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	3 938	18	227	586	837	867	1 078	290	30	2	3	3 207	659	72
Narkotikaforbrytelse, str.l.	2 089	3	91	281	445	493	609	147	16	2	2	1 706	353	30
Grovt narkotikaforbrytelse	407	1	3	20	74	122	149	34	4	-	-	341	40	26
Narkotika, bruk	1 237	10	112	252	275	214	273	94	7	-	-	980	242	15
Narkotika, besittelse	86	2	8	12	14	15	27	8	-	-	-	75	11	-
Narkotika, diverse	119	2	13	21	29	23	20	7	3	-	1	105	13	1
1996														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	4 455	36	404	723	851	901	1 179	311	40	8	2	3 488	830	137
Narkotikaforbrytelse, str.l.	2 503	11	175	373	468	536	722	192	20	4	2	1 998	438	67
Grovt narkotikaforbrytelse	375	1	4	27	60	115	125	31	11	1	-	305	40	30
Narkotika, bruk	1 032	20	184	239	214	143	189	36	4	3	-	756	260	16
Narkotika, besittelse	487	4	36	75	98	90	135	46	3	-	-	387	82	18
Narkotika, diverse	58	-	5	9	11	17	8	6	2	-	-	42	10	6
1997														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	5 188	37	377	947	1 018	959	1 318	463	58	11	-	4 142	1 045	1
Narkotikaforbrytelse, str.l.	2 965	12	171	525	586	567	775	282	37	10	-	2 412	553	-
Grovt narkotikaforbrytelse	459	-	4	39	72	102	174	62	6	-	-	393	66	-
Narkotika, bruk	1 019	20	146	247	227	150	176	47	6	-	-	726	292	1
Narkotika, besittelse	704	5	54	131	126	132	181	67	7	1	-	578	126	-
Narkotika, diverse	41	-	2	5	7	8	12	5	2	-	-	33	8	-
1998														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	6 493	42	592	1 314	1 186	1 134	1 569	577	66	13	-	5 218	1 275	-
Narkotikaforbrytelse, str.l.	3 556	15	260	703	658	636	896	333	45	10	-	2 918	638	-
Grovt narkotikaforbrytelse	503	1	5	40	78	99	199	76	5	-	-	423	80	-
Narkotika, bruk	1 372	17	242	397	268	201	173	72	2	-	-	998	374	-
Narkotika, besittelse	1 017	9	83	170	173	195	284	90	12	1	-	845	172	-
Narkotika, diverse	45	-	2	4	9	3	17	6	2	2	-	34	11	-

Fortsettelse fra forrige side:

Vedleggstabell 21. Siktete med narkotikakriminalitet¹ som hovedlovbrudd, etter alder, kjønn og type lovbrudd. Antall. 1992-2001.

	I alt	Alder									Kjønn			
		5-14	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-	Uoppgitt alder	Uoppgitt kjønn		
												Menn	Kvinner	kjønn
1999														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	8 002	88	811	1 675	1 484	1 287	1 824	727	82	24	-	6 415	1 585	2
Narkotikaforbrytelse, str.l.	4 356	18	384	857	777	711	1 110	439	48	12	-	3 578	777	1
Grov narkotikaforbrytelse	535	-	6	42	93	129	177	69	12	7	-	459	75	1
Narkotika, bruk	1 777	56	318	559	364	196	210	68	5	1	-	1 285	492	-
Narkotika, besittelse	1 282	14	95	209	241	240	322	142	17	2	-	1 050	232	-
Narkotika, diverse	52	-	8	8	9	11	5	9	-	2	-	43	9	-
2000														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	9 190	75	838	2 039	1 770	1 575	1 937	797	137	22	-	7 334	1 843	13
Narkotikaforbrytelse, str.l.	4 985	18	376	981	973	913	1 142	492	76	14	-	4 058	919	8
Grov narkotikaforbrytelse	554	5	5	51	71	135	195	67	23	2	-	490	64	-
Narkotika, bruk	2 083	35	338	699	415	259	242	82	12	1	-	1 522	560	1
Narkotika, besittelse	1 525	16	117	300	306	259	348	152	22	5	-	1 228	293	4
Narkotika, diverse	43	1	2	8	5	9	10	4	4	-	-	36	7	-
2001														
Narkotikaforbrytelser i alt ¹	10 746	54	915	2 387	2 222	1 794	2 232	983	144	15	-	8 645	2 098	3
Narkotikaforbrytelse, str.l.	5 722	12	429	1 179	1 155	976	1 277	595	85	14	-	4 710	1 011	1
Grov narkotikaforbrytelse	565	1	5	50	102	126	181	90	10	-	-	506	57	2
Narkotika, bruk	2 587	24	364	816	602	337	320	115	9	-	-	1 911	676	-
Narkotika, besittelse	1 834	13	110	338	356	352	448	180	37	-	-	1 488	346	-
Narkotika, diverse	38	4	7	4	7	3	6	3	3	1	-	30	8	-

¹ Grovt narkotikaheleri (§ 317, 4. ledd), som er en del av lovbruddsgruppen narkotikakriminalitet, er ikke inkludert.

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2003/5 Y. Bergstrøm, J.H. Wang, S. Bakke og G. Haraldsen: Dokumentasjon og veiledning for implementering av Web-skjema i SSBs Web-portal. Utvikling av et rapporteringssystem via Internett for kvartalsvis investeringsstatistikk og detaljomsetningsindeksen innenfor rammen av IDUN-prosjektet. 69s.
- 2003/6 T. Dahle, A.K. Johnsen og D. Roll-Hansen: Utvikling av informasjonsmateriell til undersøkelsen som livserfaring og leseforståelse (Adult Literacy and Life Skills Survey - ALL) ved hjelp av fokusgrupper. 39s.
- 2003/7 H.C. Hougen og G.E. Wangen: WHO's Vekststudie av sped- og småbarn. Dokumentasjonsrapport. 12s.
- 2003/8 T. Smith: Vann- og avløpsgebyrer- en gjennomgang av kommunenes praksis. 65s.
- 2003/9 T.M. Normann: Omnibusundersøkelsen november/desember 2002. Dokumentasjonsrapport. 51s.
- 2003/10 E.Engelien og M. Steinnes: Tilgang til friluftsområder - metode og resultater 2002. 59s.
- 2003/11 Y. Dyvi: Virkningsberegninger på MODAG. 66s.
- 2003/12 A.K Johnsen og T.M. Normann: Evaluering av informasjonstiltak og Internetttilbud i Folke- og bolig tellingen 2001. Dokumentasjonsrapport. 30s.
- 2003/13 R.J. Stene: Barn og unge inn i rettssystemet. Kriminalitet blant barn og unge. Del 1. 65s.
- 2003/14 U. Haslund: Straffereaksjoner mot unge. Kriminalitet blant barn og unge. Del 2. 59s.
- 2003/15 J. Bergh: Ungdommer i norske fengsler. Kriminalitet blant barn og unge. Del 3. 19s.
- 2003/16 I. Kvalstad: SEDA - Sentrale data fra allmennlegetjenesten. Teknisk dokumentasjon. 136s.
- 2003/17 K.I. Bøe og T. Sandnes: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport. Statsansatte. 1992-2000. 28s.
- 2003/18 C. Nordseth og T. Sandnes: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport. Inntekt og formue, 1992-2000. 42s.
- 2003/19 A. Rolland (red.): Borger- og brukerundersøkelser i en modernisert offentlig sektor. 112s.
- 2003/20 A-K.Brændvang, E. Evensen, P. Løkkevik og H. Sande Olsen: Næringene hotell, restaurant og samferdsel. Dokumentasjon av beregningene i nasjonalregnskapet. 53s.
- 2003/21 I. Håland, T. Köber og S.Lyby: Kvalitetssikring av driftsrutinene AKU. 14s.
- 2003/22 H. Hartvedt og E. Frisvoll: Kobling av adresseregistrene i DSF og GAB 2002. Dokumentasjon av samsvar og avik. 34s.
- 2003/23 A. Akselsen og T. Sandnes: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport. Stønader til enslig forsørger. 1992-2001. 46s.
- 2003/24 C. Nordseth og T. Sandnes: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport. Foreløpig uførestønad. 1992-2001. 39s.
- 2003/25 S. Derakhshanfar og T. Sandnes: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport. Økonomisk sosialhjelp. 1992-2001. 35s.
- 2003/26 A. Akselsen, S. Lien og T. Sandnes: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport. Pensjoner. Grunn og hjelpestønader. 1992-2001. 113s.
- 2003/27 E. Eng Eikebak og R. Johannessen: Forventningsindikator - konsumprisene. November-mai 2003. 17s.
- 2003/28 A. K. Mevik: Usikkerhet i konjunkturbarometeret. 50s.
- 2003/30 T. Jørgensen: Dokumentasjon av prosjektet "Overgang utdanning-arbeid". Årgangene 1999-2000. 54s.